PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb postale 1 gruppo - Cena 35 lir | Leto XVII. - Št. 62 (4836) | TRST, torek 14. marca 1961

V Firencah razumejo demokracijo nekoliko drugače kot v Trstu

Enoten nastop meščanov in oblasti preprečil fašistično provokacijo MSI

Na protest demokratičnih strank in organizacij je prefekt ukazal natovoriti fašiste na policijske avtomobile in jih spraviti na vlak - La Pira napoveduje odločne ukrepe proti MSI - V Rimu in na Sardiniji so odvetniki proglasili stavko za nedoločen čas - Jutri se začne v Milanu 34. kongres socialistične stranke

(Od našega dopisnika)

RIM, 13. — Kakor že preteklo poletje antifašistično prebivalstvo Genove, tako je tudi demokratično in protifašistično prebivalstvo Firenc — dasi v manjšem meriu, ker so politične razmere sedaj precej drugačne — dokazalo, kako se nastopi proti fašističnim izzivačem, ki so nameravali uprizoriti demonstracijo prosti občinski upravi in županu La Piri samo zato, ker sedijo v njej tudi predstavniki socialistične stranke. Če so fašisti odnesli zdravo kožo iz Firenc (kamor so prišli z bojevitimi nameni tudi iz oddaljenih krajev in celo iz Rima), se imajo zahvaliti le pravočasnemu posegu policije, ki jih je zaprla v hotelu Cavour, kjer so baje imeli svoj pokrajinski kongres, in jih popremila na železniško postajo, da so se mogli nemoteno vrniti na svoje domove ob prepevanju oguljenih fašističnih pesmi.

Kot uvod v izzivalne in provokativne podvige so se že v preteklih dneh pojavili na raznih ulicah letaki, v katerih so napovedovali za prihodnjo nedeljo zborovanje «patriotičnih združenj» pod okriljem nekega «Comitato tricolore» v prostorih kina «Excelsior». Toda vsa ta «patriotična združenja» so takoj uradno izjavila, da nimajo s to pobudo nobene zveze, uprava kina pa je sporočila, da dvorana ni več na razpolago za demonstrativno zborovanje proti občinski upravi.

Hkrati so se demokratične stranke, njihova mladinska gibanja in sindikalne organizacije sporazumele za skupen nastop proti tej očitni fašistični prokovaciji in pri prefektu dosegle, da je prepovedal zborovanje fašistov. To je fašiste razkačilo in v nedeljo jutraj so čakali na župana La Piro, ko bi se vračal od svojo jezo. La Pira, opozorjen, da je zapustil cerkev skozi zupnišče.

Pred hotelom Cavour je prišlo do prvega spopada, ker je prebivalstvo reagiralo na izzivalno petje fašistov. Vest o tem napadu fašistov se je hitro razširila po mestu in pred hotelom so prihitele večje skupine meščanov, hkrati s policijo in karabinjerji. V bližini je množica prevrnila avtomobil iz Rima, v katerem je bilo mnogo fašističnega propagandnega materiala in železne palice, kar je policija zaplenila. Predstavniki demokratičnih strank in organizacij so ponovno intervenirali pri prefektu, ki je obljubil, da bodo fašiste spravili na vlak s policijskimi avtomobili. Tako se je klavrno končala tudi ta fašistična provokacija v Firencah.

Še isto popoldne so se predstavniki antifašističnih strank in tajniki sindikalnih organizacij, zbrali na občini ob udeležbi župana La Pire, in sklenili, da se bo prihodnji teden, ob slovesnem zasedanju občinskega sveta, vršila na občini velika protifašistična manifestacija, na kateri bo predstavnik Zveznega sveta odporniškega gibanja odlikoval Firence z zlato kolajno v znak priznanja za njen prispevek v osvobodilni borbi. Ta slovesnost bi se bila morala vršiti že preteklega julija, toda takratni občinski komisar je to odklonil. Občinski svet bo na tej slovesni seji izrekel moralno obsodbo treh misovskih svetovalcev.

Občinski upravni odbor v Firencah je nalepil po mestnih ulicah manifest, v katerem obsoja fašistično provokacijo in poziva prebivalstvo, naj «odločno vztraja v svoji borbi za svobodo, demokracijo in miroljubno sožitje v svojem mestu», hkrati pa izreka svojo solidarnost z županom spričo poskusa škvadrističnega napada na njegovo osebo.

Pokrajinski svet pa je soglasno (razen fašista Magrinija, ki je zapustil dvorano pred glasovanjem) odobril resolucijo, v kateri se izraža ogorčenje zaradi poskusa škvadrističnega podviga v Firencah in se smatra, da je «povsem nedopustno, da imajo — 15 let po osvoboditvi — še vedno pravico državljanstva ljudje, ki jih je protifašistična republika hotela dokončno izločiti iz družbe in države». Ob zaključku izraža svojo solidarnost s prizadetimi meščani in županom ter ponovno poudarja zahtevo po razpustu MSI.

V zvezi z dogodki v Firencah je La Pira poslal brzojavko predsedniku republike Gronchiju, v kateri med drugim poudarja, da so «Firence soglasno in trdno odločene pomesti s tem plevelom, ki skuša ponovno zanetiti sovraštvo, nasilje in razdor v srcu svojega prebivalstva; zato vas prosijo, gospod predsednik, da jim pomagate v tem delu moralne, civilne in politične bonifikacije, ki jo nameravajo izvršiti z odločnostjo, hitrostjo in učinkovitostjo». Ob zaključku La Pira izraža trdno prepričanje, da bo Gronchi, ki je sam občutil krutost fašističnega režima, storil vse, da se Italija osvobodi «vseh oblik škvadrizma, totalitarizma in zatiranja», hkrati mu zatrjuje, da bodo Firence «aktivno sodelovale pri tem delu purifikacije, ki ga je treba začeti takoj in odločno v dodrobit Italije, Evrope in sveta».

Fašistični občinski svetovalec Ventra, predsednik «Comitato tricolore», pa bo jutri vložil številne prijave in tožbe med njimi tudi tožbo proti županu La Piri kot «moralnem mandantu» protestne manifestacije proti «Comitato tricolore», hkrati pa bo vložil interpelacijo v občinskem svetu.

V znak protesta proti nameravanemu povišanju pristojbin na sodne akte so rimski odvetniki proglasili danes stavko za nedoločen čas; enako stavko so proglasili tudi odvetniki in prokuratorji na Sardiniji. Stavki rimskih odvetnikov so se pridružili tudi višji sodniki. Prevladuje mnenje, da se bo stavka razširila na celotno državo.

Če z izvolitvijo socialdemokrata Lami Starnutija za predsednika pokrajine v Milanu niso bili zadovoljni demokristjani in liberalci, z izvolitvijo demokristjana Casatija spet niso zadovoljni niti liberalci niti demokristjani. Moro je pozval Casatija, naj poda ostavko, ker zahteva, da morajo predsednika pokrajine podpirati tudi liberalci, demokristjani v Milanu pa so odločno mnenja, da more biti predsednik pokrajine demokristjan tudi brez podpore liberalcev. Pokrajinski svetovalci KD pa so na današnji seji sklenili podrediti se sklepu vodstva KD in pozvali Casatija in do sedaj izvoljene odbornike, naj podajo ostavke; Granelli pa je brzojavil političnemu tajniku KD Moru in ga prosil, naj skliče vodstvo stranke, da bi odločilo o predlogu, v katerem se postavlja zahteva, da se glede pokrajinskega odbora v Milanu začnejo pogajanja med vodstvi strank, ki podpirajo sedanjo vlado. Kakšno je sedanje stališče teh vodstev glede pokrajinske uprave v Milanu, že vemo: PSDI in PRI zahtevata sodelovanje s socialisti (v podrejenem primeru enobarvno upravo KD ob podpori PSDI in PSI), liberalci pa zahtevajo centristično upravo.

Jutri se začne 34. kongres socialistične stranke v Teatro Lirico v Milanu. Po podatkih tajništva PSI je avtonomistična večina stranke prejela na predkongresnih pokrajinskih zborovanjih v 101 pokrajinski federaciji (rezultati federacije v Potenci so še sporni) 273.726 glasov (55.86 odst.); levica (Vecchietti) 170.928 glasov (34.89 odst.); «demokratična alternativa» (Basso) pa 25.662 glasov (5.24 odst.). Razmerje sil med temi strujami v primeri z onim pred dvema letoma je približno enako: levica se je sicer nekoliko okrepila, a v glavnem na škodo struje Lelia Bassa.

A. P.

Demonstranti v Florenci predvčerajšnjim v Ul. Proconsole nekaj pred napadom policije nanje

Burgiba napoveduje glede Alžirije v najkrajšem času «nekaj novega»

V Tunisu sta ga na letališču čakala tudi Ferhat Abas in Krim Belkasem - Verjetno še ta teden prvi stiki med predstavniki francoske in alžirske vlade

TUNIS, 13. — Tunizijsko ljudstvo je priredilo danes popoldne predsedniku Burgibi, ki se je vrnil iz Švice, triumfalen sprejem, kakršnega mu je priredilo leta 1955, ko se je vrnil iz izgnanstva. S tem je hotelo ljudstvo pozdraviti njegove napore za mir v Alžiriji. Med osebnosti, ki so bile na letališču, sta bila tudi predsednik alžirske vlade Ferhat Abas in podpredsednik vlade Krim Belkasem, s katerima se je Burgiba zelo prisrčno pozdravil.

Množica je na letališču prebodla policijske kordone in obkolila predsednika, tako da je ta lahko podal samo kratko izjavo. Izrekel je prepričanje, da bo najkasneje v petek ob koncu ramadana «nekaj novega». Izjavil je, da bo prišlo do neposrednih in uradnih stikov med francosko in alžirsko vlado. Ob koncu ramadana bo imel govor in bo podal pregled vseh dosedanjih dogodkov. V krogih blizu Burgibe so mnenja, da, če že ne bo prišlo do izpustitve Ben Bele, ga bodo prav gotovo premestili v bližino Pariza. Danes je Ben Belo obiskal na otoku Aix njegov advokat, ki je tudi izjavil, da je mogoče, da bodo Ben Belo premestili bliže Pariza.

Pariški list «Le Monde» piše, da bodo še ta teden odločali o ustavitvi sovražnosti, čemur bodo sledili uradni razgovori, verjetno na francosko-švicarski meji. Francosko delegacijo bo po mnenju lista vodil minister za alžirske zadeve Louis Joxe, alžirsko delegacijo pa podpredsednik vlade Krim Belkasem.

List dodaja, da vlada v Parizu optimistično ocenjuje. V sredo bo seja francoske vlade, še prej pa se bo sestal odbor za alžirske zadeve pod de Gaullovim predsedstvom. Minister za alžirske zadeve Joxe je sedaj v Parizu in pričakujejo tudi prihod generalnega delegata v Alžiru Morina ter vrhovnega poveljnika v Alžiriji generala Gambiza.

List je mnenja, da bo začetek pogajanj napovedal sam general de Gaulle, ali pa bodo to napovedali z uradnim sporočilom vlade.

Kar se tiče nesoglasij, pravi list, da se bo treba seveda o njih še dalje pogajati, in da se glavna nesoglasja tičejo Sahare, manjšin, vojaških oporišč in vojaških določb za prenehanje sovražnosti.

Nocoj je v Alžiru eksplodirala bomba pred poslopjem prefekture. Povzročila je veliko škodo, ni pa bilo človeških žrtev.

Sinoči pa je eksplodirala bomba tudi pred poslopjem občinske palače v Ajaccio na Korziki. Bomba je povzročila precejšnjo škodo, toda nobene človeške žrtve.

Zaradi odložitve razprave o zakonu za slovenske šole

Včerajšnja uspela stavka slovenskih srednješolcev v Trstu in v Gorici

Stavke so se udeležili vsi dijaki brez izjeme - Protestne brzojavke, ki so jih odobrili na enotnih sestankih - Dogovor o sodelovanju tržaških in goriških srednješolcev

Slovenski dijaki višjih srednjih šol so včeraj v Trstu in v Gorici enotno stavkali in s tem javno izrazili svoje ogorčenje, ker se je ponovno odložila v parlamentu razprava o uzakonitvi slovenske šole.

V Trstu so dijaki enotno sprejeli ta sklep že v soboto, tako da so med nedeljo v veliki večini zanj že zvedeli in da so le redki sploh prišli v šolo in za stavko zvedeli pred šolskimi vrati. V Gorici pa so se dijaki sestali pred šolskim poslopjem v Ul. Croce nekaj pred 8.30 in soglasno sklenili proglasiti enodnevno stavko.

Obe stavki sta bili popolni, kar dokazuje, kako vsi slovenski dijaki občutijo krivico, ki nam jo prizadevajo oblasti.

V Gorici so se slovenski dijaki sestali nekaj pozneje in so soglasno odobrili brzojavko, ki so jo poslali ministru za javno vzgojo. Brzojavka se glasi:

«Študentje višjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom v Gorici so se danes vzdržali pouka iz protesta proti odloženi odobritvi zakonske ga osnutka za slovenske šole.»

Ob 18. uri pa so se v Trstu v Gregorčičevi dvorani v Ul. Geppa sestali tržaški dijaki; prisotna je bila tudi petčlanska delegacija goriških dijakov. Dvorana je bila premajhna, da bi lahko vsi prisostvovali sestanku, tako da so številni morali ostati na hodniku. Na sestanku je bilo uvodoma obširno govora o sedanjem stanju slovenskega šolstva, o vseh treh zakonskih osnutkih in nato tudi o dolgotrajnem postopku ter zavlačevanju, da se slovensko šolstvo uzakoni. Dijaki so med živahno diskusijo razpravljali o posameznih vprašanjih slovenskega šolstva in nato soglasno odobrili naslednjo brzojavko, ki so jo poslali ministru za šolstvo ter predsedniku poslanske zbornice:

«Slovenski študentje odločno protestiramo zaradi ponovne odložitve razprave o zakonskem osnutku o juridičnem položaju slovenskih šol v Trstu, Gorici in v Vidmu. Pričakujemo takojšnjo obnovitev razprave in pozitivno rešitev. V znak enotnega protesta smo se danes vzdržali pouka.»

Na zborovanju so zlasti živahno pozdravili delegacijo goriških srednješolcev, saj je to prvič, da je prišlo do tako tesnega in povsem spontanega sodelovanja med tržaškimi in goriškimi srednješolci. Zato so izkoristili priložnost, da so se dogovorili o nekaterih konkretnih oblikah nadaljnjega sodelovanja in so v ta namen sprejeli tudi nekatere sklepe.

Na zborovanju so med drugim tudi ugotovili, da slovenska šola v Ul. Lazzaretto Vecchio nima slovenskega napisa, oziroma da piše na poslopju samo «Sanità marittima», nikjer pa ni označeno, da sta v tem poslopju slovenski znanstveni in klasični licej.

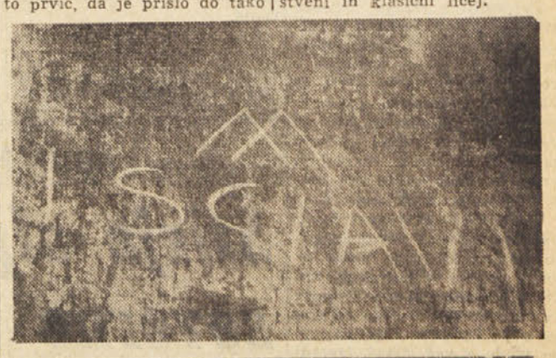

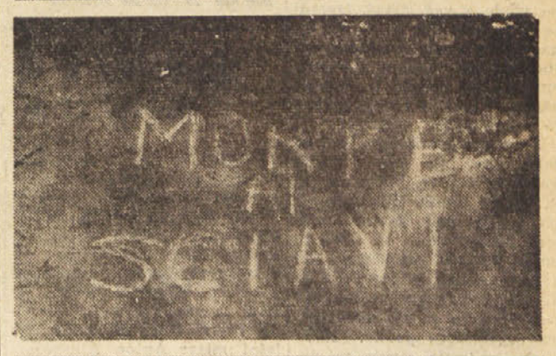

Najnovejši napisi po tržaških ulicah, s katerimi šovinistični pobalini nadaljujejo svojo protislovensko ofenzivo, potem ko jih je rimska vlada ohrabrila s popuščanjem njihovemu pritisku v mešanem odboru za posebni statut in z odložitvijo parlamentarne debate o zakonu za slov. šole. Medtem pa policija še vedno «išče» tistega fašista, ki je odvrgel bombo na dvorišče stavbe naše tiskarne in našega dnevnika

Konferenca Commonwealtha v Londonu

Ostra debata o politiki segregacije ki jo vodi vlada Južnoafriške zveze

Mac Millan skuša doseči, da bi ločili zadevo o rasni diskriminaciji od članstva Južne Afrike v skupnosti - Gana grozi z izstopom iz Commonwealtha - Verwoerd zagovarja svojo zločinsko politiko

LONDON, 13. — Na konferenci ministrskih predsednikov držav Commonwealtha so danes sklenili sprejeti v to skupnost ciprsko republiko. Predsedniku Makariosu so poslali brzojavko z vabilom, naj pride na zasedanje v London. Sierra Leone ni bila še sprejeta v Commonwealth, toda bo prav gotovo sprejeta. Ta dežela bo namreč postala neodvisna 27. aprila.

Živahna diskusija pa je nastala v zvezi s članstvom Južne Afrike, ki je bila proglašena za republiko. Predsednik Gane Nkrumah, malajski ministrski predsednik Rahman in predsednik indijske vlade Nehru so ostro napadli politiko rasne diskriminacije, ki jo vodi južnoafriška vlada. Predsednik te vlade Verwoerd je prebral dolgo poročilo, in sledila je diskusija, ki se je nadaljevala tudi popoldne.

Po seji se je zvedelo, da je predsednik britanske vlade Mac Millan zaman skušal doseči, da bi vprašanje članstva Južne Afrike kot republike ločili od politike rasne diskriminacije.

Med diskusijo je prvi govoril Nehru, ki je odločno obsodil politiko južnoafriške vlade. Predsednik kanadske vlade Diefenbaker je poudaril, da bi moral Commonwealth sprejeti «izjavo o pravicah», ki bi urejala celotno vprašanje rasne diskriminacije. Pripomnil je, da ni potrebno takoj sprejeti sklepa glede Južne Afrike. Zahteval je, naj se zadeva odloži na poznejši čas. Predlog o «izjavi o pravicah» so podprli tudi pakistanski predsednik Ajub Kan, predsednik Gane Nkrumah in predsednik Nigerije Abubakar Tafawa Balev. Pakistanski predsednik je tudi odločno obsodil politiko rasne diskriminacije in je dodal, da ni mogoče mimo posledic te politike za ponovni sprejem Južne Afrike v Commonwealth. Predsednik Gane Nkrumah pa je izjavil, da bo prisiljen znova proučiti položaj Gane v tej skupnosti, če bo vanjo ponovno sprejeta Južna Afrika.

Nigerijski predsednik je zelo ostro napadel politiko rasne diskriminacije. Izjavil je, da referendum, s katerim so v Južni afriki proglasili republiko, ni bil predstavniški, ker je glasovala samo manjšina, ki jo predstavljajo belci.

Malajski ministrski predsednik Rahman je obsodil poniževanje in žaljenje prebivalstva azijskega izvora v Južni Afriki. Tudi novozelandski ministrski predsednik Holidake je obsodil politiko Južne Afrike, poudaril pa je, da ni mnenja, da bi se zadeva rešila z izključitvijo Južne Afrike iz Commonwealtha.

Predsednica cejlonske vlade gospa Bandaranaike je v zvezi z referendumom v Južni Afriki poudarila, da večini južnoafriškega ljudstva ni bila dovoljena udeležba. Edini ministrski predsednik, ki je podpiral ponoven sprejem Južne Afrike v Commonwealth, je bil avstralski ministrski predsednik Menzies, ki sploh ni omenil politike rasne diskriminacije.

Zvedelo se je, da je na popoldanski seji dolgo govoril južnoafriški ministrski predsednik Verwoerd, ki je trmasto branil svojo politiko rasne diskriminacije in je trdil, da ima politika segregacije namen dati črncem sicer ločene toda enake pravice kakor belcem. Diskusija je bila zelo ostra. Do sedaj ni nobeden od delegatov izrecno zahteval izključitev Južne Afrike iz Commonwealtha.

Konferenca je zasedala popoldne osem ur in zasedanje so odložili, ne da bi karkoli sklenili glede Južne Afrike. Diskusija se bo nadaljevala jutri. Nocoj se je Mac Millan razgovarjal z ministrom za Commonwealth Duncanom Sandysom. Minister za kolonije MacLeod pa je imel daljši razgovor s predsednikom malajske vlade Rahmanom.

—«»—

Tito v Liberiji

MONROVIJA, 13. — Predsednik republike Liberije Tubman s soprogo in z ostalimi visokimi državnimi in političnimi funkcionarji Liberije so danes popoldne pozdravili predsednika republike maršala Tita, ki je ob 18. uri prispel na «Galebu» v glavno mesto Liberije. Prihod predsednika Tita so pozdravili s topovskimi salvami in z izstrelitvijo dveh raket z zastavami Liberije in Jugoslavije. Med navdušenim pozdravljanjem množice, ki je vzklikala: «Dobrodošel heroj Jugoslavije Tito», se je Tito skupno s predsednikom Tubmanom odpeljal v rezidenco predsednika Liberije, kjer bo stanoval med svojim bivanjem v Liberiji.

Liberija je tretja država, ki jo je maršal Tito obiskal na svojem sedanjem potovanju. Obisk maršala Tita v Gani in Togu je naletel na velik odmev v afriških državah. Ta obisk, kot se ugotavlja, je pripeval k uveljavitvi politike miroljubne koeksistence, ki jo izvajajo Jugoslavija in številne afriške države. Poleg tega je obisk manifestacija dobrih odnosov med Jugoslavijo in afriškimi državami.

—«»—

John Cockroft v Jugoslaviji

BEOGRAD, 13. — Na vabilo jugoslovanskega komiteja za jedrsko energijo je prispel danes v Beograd nosilec Nobelove nagrade za fiziko sir John Cockroft, član uprave za jedrsko energijo Velike Britanije. Med desetdnevnim bivanjem v Jugoslaviji bo britanski znanstvenik obiskal jedrske inštitute v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani.

Kennedyjev načrt za Latinsko Ameriko

V zvezi s tem bo predsednik poslal kongresu posebno poslanico

WASHINGTON, 13. — Predsednik Kennedy je danes skupno z državnim tajnikom Ruskom in z drugimi osebnostmi pripravil poslanico kongresu v zvezi z ameriško pomočjo tujini. Del sestanka je bil posvečen pomoči Latinski Ameriki, o čemer je Kennedy govoril nocoj na sprejemu latinskoameriškim diplomatskim predstavnikom.

Kennedy je v svojem govoru predlagal, naj latinskoameriške republike začnejo izvajati desetletni načrt, da se zagotovi «demokratični razvoj te celine». Izjavil je tudi, da bo predlagal sklicanje zasedanja medameriškega gospodarskega in socialnega sveta, ki naj bi se ga udeležili zunanji ministri, da pripravijo načrt, ki ga je Kennedy označil za «načrt zavezništva za napredek».

Kennedy je izjavil, da je nujno potrebno podpirati gospodarsko integracijo Latinske Amerike, in je dodal, da se ZDA obvezujejo braniti vsako ameriško državo, katere neodvisnost bi bila ogrožena.

Kennedyjev načrt ima deset točk in izvajal bi se v desetih letih, tako da bi spremenil leta od 1960 do 1970 «v zgodovinsko desetletje demokratičnega napredka».

Kennedy je sporočil, da je zahteval od kongresa, naj mu dovoli razpolaganje s 500 milijoni dolarjev za kredite, katere je zahtevala že prejšnja uprava v skladu s sporazumom v Bogoti lanskega septembra. Predsednik je izjavil, da bodo ZDA sodelovale pri proučitvi potrošnega blaga, ter je pozval latinskoameriške znanstvenike, naj sodelujejo pri delu, ki so ga začeli ameriški laboratoriji v zdravilstvu, kmetijstvu, fiziki in astronomiji.

—«»—

Razgovor Stevenson-Gromiko

NEW YORK, 13. — Voditelj ameriške delegacije v OZN Stevenson je imel nocoj razgovor s sovjetskim delegatom Gromikom.

Opoldne je bil Stevenson na kosilu, ki mu ga je priredil italijanski delegat Ortona. Ob tej priložnosti sta govorila o dnevnem redu zasedanja skupščine.

V zvezi z jutrišnjo sejo Varnostnega sveta, ki bo razpravljala o Angoli, se je zvedelo, da je ameriška vlada posredovala v Lizboni ter pozvala tamkajšnjo vlado, naj začne razmišljati o tem, da pripravi pogoje, v katerih bo omenjeno ozemlje lahko odločalo o svoji usodi. Razen tega naj uvede bolj demokratične oblike na tem ozemlju ter naj poskrbi, da se ukine monopolistična kontrola, ki jo nad gospodarstvom v Angoli izvajajo nekatere portugalske bogate družine.

—«»—

Nove volitve v Izraelu

JERUZALEM, 13. — Izraelski parlament je nocoj odobril načrt zakona, ki določa nove volitve v Izraelu. Za volitve ni še določen datum, ker ga bo morala določiti posebna komisija. Verjetno bo komisija priporočala, naj bodo volitve julija ali avgusta. Nekateri so mnenja, da bodo volitve 29. avgusta, to je po procesu proti Eichmannu.

ZAR bo zahtevala v zvezi s Kongom izredno sejo Varnostnega sveta

Grobarji kongoške neodvisnosti so se vrnili z Madagaskarja - ZDA so «z zanimanjem» sprejele poročilo o konferenci

ELISABETHVILLE, 13. — Kasavubu, Combe in Kalondži so se danes vrnili z letalom z Madagaskarja v Elisabethville. Konferenca v Tananarive se je zaključila včeraj.

Na konferenci so sklenili reorganizacijo Konga na konfederativni podlagi. «Uradno» so Kasavubuja imenovali za predsednika republike nove konfederacije. Razen tega so sklenili ustanoviti «svet držav» (ki ga bodo sestavljali Kasavubu in predsedniki «držav» konfederacije). Ta svet bo predstavniški organizem države na mednarodnem področju ter bo skrbel tudi za koordinacijo notranje meddržavne politike. Na konferenci so sprejeli tri resolucije. Prva se tiče zunanje politike ter odnosov med «državami», ki so sestavljale bivši belgijski Kongo. Druga resolucija se tiče vzdrževanja reda, tretja pa odnosov z OZN. Razen tega so delegati poslali brzojavko predsedniku skupščine OZN in Hammarskjoeldu, s katero zahtevajo, naj se razveljavi resolucija o Kongu od 21. februarja, češ da ni nobenega vzroka več za obstoj te resolucije, ker da je bila «enotnost Konga sedaj vzpostavljena». Dalje so sklenili, da se bo čimprej sestala v Elisabethvillu tako imenovana konferenca pri okrogli mizi, še prej pa bodo sklicali konferenco «državnih poglavarjev». Na teh konferencah bodo razpravljali o izvajanju sklepov sedanje konference.

Sklenili so tudi, da se obstoječe «države» in tiste, ki se imajo ustanoviti, obvezujejo, da bodo spoštovale sosedne države in se bodo vzdržale slehernega oboroženega vmešavanja. Vsaka država bo imela lastno orožništvo in lastno policijo.

Voditelj plemena Baluba v Severni Katangi Sendve, ki je nasprotnik Combeja, je izjavil, da sprejema «državne oblike», na podlagi sklepov v Tananarive. Vendar pa je zahteval, naj se ohrani država Lualaba-Katanga, ter oporekal Combeju pravico, da predstavlja vso Katango.

Oblasti v Leopoldvillu so razglasile sredo 15. marca za državni praznik zaradi «ponovne vključitve Katange in Južnega Kasaja v kongoško republiko». Vsa javna poslopja bodo razobesila zastave. V Leopoldvillu bo vojaška parada.

Medtem se nadaljujejo pogajanja med predstavniki leopoldvillskih oblasti in predstavniki poveljstva OZN. Kasavubujevi predstavniki zahtevajo izročitev oporišča Kitone. Razen tega bi moralo poveljstvo OZN razpustiti taborišče beguncev bližu Leopoldvilla, kamor so se zatekli Lumumbovi pristaši, da se izognejo preganjanju. Dalje zahtevajo Kasavubujevi predstavniki izročitev dveh kongoških častnikov, ki sta Lumumbova pristaša in ki sta pod zaščito OZN v Luluaburgu.

Kar se tiče oporišča Matadi, bi hoteli Kasavubujevi predstavniki dovoliti samo nadzorstvo nad prometom v pristanišču, ki naj bi ga izvrševal odred OZN, v katerem naj bi bili samo Evropejci.

Predstavnik ameriške delegacije v OZN je izjavil, da so ZDA «z zanimanjem» sprejele poročilo konference v Tananarive, dodal pa je, da ameriška vlada ni še zavzela stališča, kar se tiče bistva poročila in načrtov o Kongu.

Predstavnik je dalje izjavil, da ZDA še dalje podpirajo resolucijo Varnostnega sveta od 21. februarja.

V New Yorku se je danes sestal posvetovalni odbor Organizacije združenih narodov za Kongo pod predsedstvom Hammarskjoelda in je razpravljal o izidu konference v Tananarive. Baje je odbor zavrnil zahtevo udeležencev konference, naj bi OZN razveljavila resolucijo Varnostnega sveta, ki pooblašča OZN, da po potrebi uporabi tudi silo, zato da prepreči državljansko vojno v Kongu.

Člani posvetovalnega odbora so mnenja, da mora ostati v veljavi omenjena resolucija. Prav tako so mnenja, da sklepi konference v Tananarive ne smejo v ničemer vplivati na vlogo OZN v Kongu.

Kakor sporočajo iz Kaira, bo predstavnik ZAR zahteval izredno sejo Varnostnega sveta, ki naj bi razpravljala o Kongu. Sejo naj bi sklicali zaradi zavlačevanja izvajanja zadnje resolucije Varnostnega sveta, ki jo je bila ZAR predložila skupno s Cejlonom in Liberijo.

—«»—

Napad na špansko Saharo

MADRID, 13. — Predstavnik španskega zunanjega ministrstva je danes sporočil, da je včeraj formacija maroških upornikov prišla na ozemlje španske Sahare in je ugrabila 11 tehnikov ter razdejala petrolejske naprave, ki jih skupno upravijata neka španska in neka ameriška družba. Med ugrabljenimi so 3 Američani, 2 Kanadčana, en Francoz in 5 Špancev. Skupina, ki je napadla taborišče, ni bila še identificirana. Predstavnik je dodal, da je nad taboriščem letelo neko izvidniško letalo in ugotovilo, da je bilo taborišče razdejano.

Trinajsta obletnica neodvisnosti Ceylona

Minuli mesec je praznoval Ceylon trinajsto obletnico neodvisnosti. Praznik te dežele ima letos posebno obeležje, ker sovpada z živahno politično in gospodarsko dejavnostjo, povezano s prizadevanjem dobrega pol leta stare ceylonske vlade za stabilizacijo notranjih razmer in za hitrejše uveljavljanje nekaterih ukrepov, ki so za deželo izrednega pomena.

Čeprav spremljajo polletno dejavnost ceylonske vlade tako na otoku kakor drugod najrazličnejši komentarji, je in ostane dejstvo, da je vlada Sirimavo Bandaranaike, vdove ubitega ceylonskega premiera Solomona Bandaranaika, dosegla velike uspehe pri urejanju in stabilizaciji notranjih razmer, ki so bile zelo težavne po zahrbtnem umoru priljubljenega ceylonskega voditelja septembra 1959. Politični spori in razprtije, ki so bili vse do lanskih julijskih volitev tej nerazviti deželi v veliko breme, so povsem izginili ali pa so se zlili z normalnimi tokovi parlamentarne demokracije, kakršna vlada na Ceylonu.

Prepričljiva zmaga Stranke svobode, katere vodstvo je prevzela Sirimavo Bandaranaike, je bila novi vladi vsekakor v veliko pobudo, da je začela izvajati na notranjem področju pomembne ukrepe, ki so jih vrsto let pripravljali in pričakovali. Opozicija in verski krogi so vlado srdito kritizirali, vendar je to ni omajalo.

V tej zvezi je treba omeniti na prvem mestu nacionalizacijo šolstva, ki jo je vlada izvedla ob koncu minulega leta kljub večmesečnemu odporu verskih krogov. Žolčna razprava v parlamentu, ostri napadi na vlado z več strani, izgredi in demonstracije, ki so jih organizirali verski voditelji, pa tudi močna podpora prebivalstva so spremljali to vladno akcijo. V čem je bistvo ukrepa in zakaj takšna reakcija?

Pred nacionalizacijo so bile tako rekoč vse šole v rokah katoliške cerkve. To je na prvi pogled presenetljivo, če vemo, da je med desetimi milijoni prebivalcev na Ceylonu komaj 600.000 katoličanov. Še bolj preseneča dejstvo, da je država vzdrževala večino teh šol, vendar ni mogla sodelovati pri organizaciji pouka. Nova vlada je imela stanje za nevzdržno, zato je takoj objavila, da bo šolam vzela dotacije, če bodo ostale v rokah cerkve, ali pa bo prevzela nadzorstvo nad njimi, če jih bo še nadalje vzdrževala. Ta druga možnost je morala prevladati, ker bi šolstvo sicer zašlo v hudo krizo, zakaj cerkev sama bi nikakor ne mogla vzdrževati šol.

Sklep o nacionalizaciji okoli 2500 šol v rokah katoliške cerkve so si v budističnih verskih krogih razlagali kot namen vlade, zagotoviti v šolah večji budistični vpliv. Ko pa je to upanje splahnelo ob vladni določitvi, da bo šole povsem ločila od cerkve, so začeli vlado čedalje pogosteje napadati tudi desničarski krogi, ki so blizu budističnemu konservativizmu.

Še večje razburjenje je povzročil vladni odlok o nacionalizaciji dveh največjih časopisnih združenj na Cejlonu — Združenega tiska Cejlona in lista «Times of Ceylon», ki imata skupno šest izmed sedmih dnevnikov, kolikor jih izhaja na otoku. Obe družbi pripadata velikim poslovnim krogom in zavzemata v svojih listih skrajno desna stališča. Vladna Stranka svobode nima niti enega dnevnika, zato ji je zagotovljenih le malo možnosti za propagando. Kritiki sklepa o nacionalizaciji in o ustanovitvi javnih časopisnih združenj, v katerih bi imela vlada precej besede, se sklicujejo prav na to dejstvo in trdijo, da se hoče vlada s silo polastiti dnevnikov, ki ji jih primanjkuje. Seveda v tej kritiki načenjajo tudi vprašanje v zvezi s svobodo tiska. Vlada pa trdi, da tisk mora služiti nacionalnim interesom ter izražati stališča širokih slojev prebivalstva in ne le določenega kroga poslovnih ljudi

Povedati je treba, da je cejlonski tisk na zelo visoki ravni. Po zunanji podobi, opremljenosti in obsegu se cejlonski listi komaj kaj razlikujejo od najboljših listov v zahodnih deželah in so mnogo boljši od listov drugod po Aziji. Spričo te kvalitete so zelo pomembno informacijsko in propagandno sredstvo, zato je razumljivo vladno prizadevanje, da bi kar najbolj ustrezali nacionalnim interesom.

V tem kratkem obdobju je vlada pokazala pripravljenost, postopno urediti tudi največje cejlonsko notranje vprašanje — položaj tamilske nacionalne manjšine. Okoli dva milijona Tamilov, ki so jih nekdanji kolonialni oblastniki pripeljali iz Indije kot ceneno delovno silo na čajnih plantažah, ne uživajo istih državljanskih pravic, kot jih imajo domači Sinhaležani. Nacionalistični elementi in desničarske stranke so več let zastrupljali odnose med obema narodnostnima skupinama in jih zaostrili do skrajne napetosti. Nacionalnega vprašanja ni mogoče urediti čez noč. To je poudarila tudi vlada, ki je predlagala strpnost, dobro voljo in iskreno sodelovanje vseh zainteresiranih, da bi našli pravično rešitev.

Nedavni obisk predsednice vlade v Indiji spravljajo v zvezo z namenom vlade, skupno s to veliko sosedno deželo, ki je zelo zainteresirana za položaj Tamilov na Cejlonu, iskati zadovoljivo ureditev tamilskega problema. To opravičuje optimistično pričakovanje boljšega položaja Tamilov in ublažitve zapletenega cejlonskega notranjega vprašanja.

Čeprav je Cejlon naravno bogat, ni razvita, temveč zaostala dežela. Popolna odvisnost od dveh kultur, predvsem od čaja in kavčuka, ter nekaj kokosovih palm spravlja cejlonsko gospodarstvo v kaj neugoden položaj. Industrije tako rekoč ni.

Nova vlada je že uveljavila nekaj ukrepov, da bi se spremenila in izboljšala gospodarska struktura dežele. Ustanovila je nacionalni planski svet, ki naj bi prevzel skrb za gospodarsko in družbeno planiranje.

Ker notranji viri ne zadoščajo za kritje potreb nujnega razvoja industrije, je vlada ponudila ugodne možnosti in pogoje tujemu kapitalu, ki bi bil pripravljen sodelovati pri razvoju Cejlona. Tuja podjetja bodo na primer oproščena davčnih dajatev v prvih petih letih, razen tega bodo prosto izvažala dobiček, smela bodo pripeljati svoje tehnično in vodilno osebje, ki bo prav tako lahko odnašalo zaslužke. Razen tega vlada jamči tujemu kapitalu, da ne bo nacionaliziran v prihodnjih petnajstih letih, postavlja pa omejitve, po katerih tega kapitala ni mogoče vlagati v industrijo jekla, cementa, tekstila, sladkorja, avtomobilskih plaščev, gnojil in nekaj drugih manjših panog.

Tudi vrsta drugih ukrepov, kakor je na primer občutno strožja carina na luksuzno blago in na nekatere druge proizvode (papir), da bi ohranili devizne rezerve, dalje priprave na ustanovitev cejlonske petrolejske družbe itd., dokazujejo, da je vlada odločena izboljšati cejlonsko gospodarstvo in mu zagotoviti znatno hitrejši razvoj. Začetek in prvo polletje dejavnosti nove vlade sta bila uspešna, kar upravičuje upanje, da bo vlada tudi na tem področju uresničila zamisli in izpolnila velike naloge, ki si jih je zadala.

TEODOR OLIC

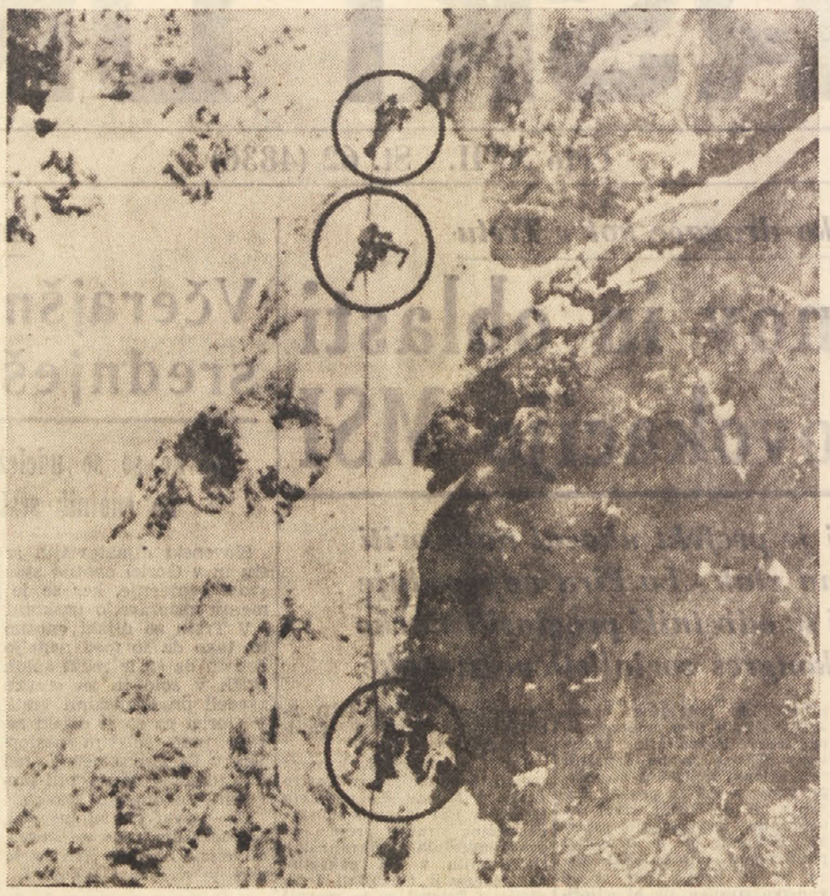

Nemško-avstrijska alpinistična naveza v severni steni gore Eiger. Posnetek je bil napravljen iz letala

Ob navzočnosti več kot 20.000-glave množice

Svečan pogreb nesrečnih žrtev eksplozije metana v Zagorju

Žalna seja delavskega sveta zagorskega rudnika in pomoč družinam ponesrečenih rudarjev - Sožalna brzojavka predsednika Tita

ZAGORJE, 13. — *Včeraj popoldne ob 16. uri so zagorski rudarji prenesli pred avlo Delavskega doma trinajst krst s posmrtnimi ostanki rudarjev, ki so se ponesrečili predvčerajšnjim ponoči zaradi eksplozije metana v enem od rovov zagorskega rudnika Pogreba se je udeležilo preko dvajset tisoč ljudi. Ko so krste prenesli pred Delavski dom, je zatulila rudniška sirena, več kot tri sto rudarjev vseh slovenskih rudnikov v črnih rudarskih oblačilih in delegacija ostalih jugoslovanskih rudarjev so bili zadnja straža umrlim tovarišem. Od njih se je poslovil predsednik delavskega sveta rudnika Zagorje, za njim pa še direktor rudnika in zastopnik trboveljsko-hrastniških rudarjev.*

Ob 17. uri so pokopali trupla devetih rudarjev na zagorskem pokopališču, posmrtne ostanke ostalih štirih pa so pripeljali v njihove rojstne kraje. Pogreba so se udeležili tudi predsednik ljudske skupščine LRS Miha Marinko, zvezna ljudska poslanka za Zasavje Lidija Šentjurc, predsednik centralnega odbora sindikata rudarjev Stevo Bevantič ter druge osebnosti, in pa številne sindikalne ter druge delegacije vseh jugoslovanskih rudnikov.

Ob odprtih grobovih so se od ponesrečenih rudarjev poslovili še predsednik občinskega odbora SZDLJ Zagorje Milan Vidic ter drugi. Grobove so potem zasuli s cvetjem in venci, katerih je bilo preko 400.

V upravi rudnika Zagorje pa je bilo včeraj dopoldne žalno zasedanje delavskega sveta, na katerem so tudi sprejeli sklep o dodelitvi denarne pomoči družinam ponesrečenih rudarjev, in sicer v višini od 100 do 350 tisoč dinarjev. Tako presunljive seje delavskega sveta zagorskega rudnika še ni bilo: niti eden od rudarjev, ki so tako trdi in kleni ljudje, vedno izpostavljeni težavam in nevarnostim v jamah, na seji ni mogel zadržati solza.

Zagorje je še vedno v črnih zastavah med katerimi so tudi državne zastave razobešene na pol droga. Z izrazi sožalja, ki prihajajo iz vseh krajev države pa prihajajo tudi nove vesti o prispevkih raznih delovnih kolektivov ter organizacij v fond za pomoč družinam ponesrečenih rudarjev. Centralni odbor sindikata rudarskih metalurških in kemičnih delavcev je prispeval v ta fond dva milijona dinarjev.

Sožalno brzojavko je delavskemu svetu rudnika Zagorje poslal tudi predsednik republik Josip Broz-Tito. Brzojavka pravi: «Pretresen zaradi hude nesreče, ki je doletela vaš kolektiv, vas prosim, da izrečete družinam ponesrečenih rudarjev moje najglobljе sožalje. Tito.»

Strokovna komisija republiškega rudarskega inšpektorata pa še vedno nadaljuje preiskavo o vzrokih eksplozije.

—«»—

Kisik in dušik v atmosferi Venere

MOSKVA, 13. — Agencija Tass je sporočila, da je prof. Nikolaj Kozirev prišel do zaključka, da vsebuje atmosfera Venere kisik in dušik.

Že leta 1953 je Kozirev v astrofizikalnem observatoriju na Krimu dosegel spektrograme nočnega neba Venere. Takrat je absorbiranje nekaterih žarkov pripisal molekulam ogljika v atmosferi Venere, drugih žarkov pa ni identificiral.

Britanski znanstvenik Dalgarno je tudi potrdil prisotnost dušika v atmosferi Venere in sicer na osnovi proučevanja podatkov, ki jih je objavil Kozirev. Neidentificirani žarki pa naj bi bili nevtralni ali ioniziran kisik.

Kozirev je astronomu [illegible] nega slovesa in se je o [illegible] mnogo govorilo pred [illegible] letoma, ko je v nekem [illegible] nem kraterju opazil [illegible] nje, ki je bilo podobno [illegible] kanskemu izbruhu. Sedaj [illegible] Kozirev odpotoval iz [illegible] grada na Krim, kjer bo [illegible] daljeval svoja opazovanja.

Njegovo zadnje odkritje [illegible] vzbudilo veliko zanimanje [illegible] kajti doslej so v atmosferi Venere odkrili samo [illegible] vodne pare.

—«»—

Cena bencinu v Franciji se bo polagoma zniževala

PARIZ, 13. — Cena bencinu v Franciji, ki je [illegible] najvišja na svetu, se je [illegible] nekaj letih zmanjšala [illegible] frankov za liter (okrog [illegible] Tc, za avtomobiliste [illegible] ljivo novico, je med [illegible] kom na prefekturi v [illegible] su sporočil minister za [illegible] strijo Jean Neney. Tre[illegible] stane bencin v Franciji [illegible] frankov za liter. Znižanje [illegible] postopno in bo v štirih [illegible] petih letih doseglo ceno [illegible] stalih deželah skupnega [illegible] šča.

—«»—

V Veroni odprli kmetijski velesejem

VERONA, 13. — Včeraj popoldne je bila slavnostna otvoritev 63. kmetijskega sejma. Slavnostne otvoritve se udeležili predsednik [illegible] strskega sveta Amintore Fanfani, ministri Rumor, Colombo [illegible] la in Trabucchi ter [illegible] druge osebnosti. Predsednik ministrskega sveta je prispel v Verono ob 8.23. Na [illegible] so ga sprejeli prefekt [illegible] in druge osebnosti, ob [illegible] pa je prišel na velesejem [illegible] kjer ga je sprejel minister Trabucchi.

Slavnostna otvoritev je bila v sejni dvorani velesejma. Najprej je spregovoril veronski župan, za njim minister Trabucchi, potem je bila vrsta na predsednika [illegible] nistrskega sveta. V [illegible] govoru je Fanfani [illegible] napore vlade za izboljšanje kmetijstva.

Po slavnostni ceremoniji osebnosti obiskale velesejemske [illegible]

Ob prihodu Fanfaniju [illegible] velesejem so številni [illegible] uprizorili demonstracije [illegible] žvižgali predstavnikom [illegible] sti, ki so prihajali na [illegible] višče. Demonstranti so [illegible] table z napisi, iz katerih je bilo razvidno, da ne [illegible] kupiti kmetijskih strojev, [illegible] da živijo v pogojih, ki [illegible] puščajo modernizacije [illegible] šega življenja. Policija je [illegible] kaj demonstrantov odpeljala na kvesturo, vendar [illegible] kmalu izpustili.

—«»—

142.000 kilometrov z avto-stopom

BORDEAUX, 13. — [illegible] močjo priporočilnega [illegible] bordojskega župana [illegible] Delmasa je neki mladenič [illegible] Bordeauxa prevozil s [illegible] mom avto-stop 142.00[illegible] denič, po imenu [illegible] Berges, ki ga je ta [illegible] stavil. Rezultat tega [illegible] bil skoraj neverjeten: [illegible] kilometrov s preko [illegible] tomobili v 52 državah [illegible] osnovi izkušenj bo v [illegible] pist objavil knjigo, v [illegible] bodo predvsem nasveti [illegible] ni za avtostopiste vsega [illegible]

—«»—

SAVONA, 13. — V [illegible] bodo v Savoni odprli [illegible] «Supermarketi». Jutri se [illegible] zaradi tega zbrali na [illegible] seji lokalni trgovci, ki [illegible] zahtevali, da se ne [illegible] obrtnice za odprtje [illegible] marketov».

—«»—

RIM, 13. — Policija je [illegible] raj ponoči odpeljala [illegible] misariat javne varnosti [illegible] mladeniče, ker je bil [illegible] od njih brez dokumentov [illegible] deniča brez dokumentov [illegible] identificirali za 29-letnega [illegible] menica Frezza, ki je [illegible] slišanjem skočil k oknu [illegible] odprl in se pognal v [illegible] Našli so ga na tleh [illegible] njenega, tako da se bo [illegible] ral zdraviti v bolnišnici [illegible] dni. Zakaj?

—«»—

TURIN, 13. — Požar [illegible] kega hotela na Korzu [illegible] je udrl pod tremi [illegible] ki so stali na njem. [illegible] ki so doma iz Brescie, [illegible] peljali v bolnišnico. [illegible] jih sprejeli na opazovalnem [illegible] delek.

Izredni podvig nemško-avstrijske naveze

Štirje alpinisti preplezali severno steno gore Eiger

Alpinisti naj bi šli le nekaj vstran od trupla Northdurfta ali Mayerja, ki sta se smrtno ponesrečila avgusta 1957. leta

ZUERICH, 13. — Iz Kleine Scheidegga v Švici je prispela vest o izrednem podvigu štirih alpinistov, katerim je uspel prvi zimski vzpon po severni steni 3975 metrov visoke gore Eiger. Skupina, v kateri so bili trije Nemci: 31-letni ravnatelj neke alpinistične revije Toni Hiebeler, 27-letni mizar Anton Kinshofer, 22-letni žagar Anton Mannhardt in 28-letni avstrijski rudar Walter Almberger, je začela vzpon prejšnji ponedeljek. Zadnji bivak so zapustili ob sedmih zjutraj in dosegli vrh tri ure kasneje. Vzpon so spremljali številni švicarski alpinisti z daljnogledi. Ob 9.30 so alpinisti dosegli stikališče severne s severovzhodno steno, znano pod imenom «Greben Bittelegi».

Prvi vzpon po severni steni Eigerja je bil izveden poleti leta 1938, zimski vzpon pa se doslej še nikomur ni posrečil. Zato je uspeh četvorice toliko večji.

V zvezi z njihovim podvigom objavlja danes zueriški dnevnik «Blick» vest na prvi strani, opremljeno s posnetkom iz letala. Na posnetku je jasno videti štiri alpiniste prav na nevarnem prehodu pod samim vrhom, desno od njih pa je jasno vidno truplo, ki visi v neki razpoki. Glede tega trupla pravi list, da gre za enega izmed dveh nemških alpinistov, Guentherja Nothdurfta in Franza Mayerja, ki sta se smrtno ponesrečila skupno z Italijanom Longhijem med vzponom na Eiger avgusta 1957. Longhijevo truplo so takrat našli, trupli ostalih dveh pa nikoli. Strokovnjaki, katerim so pokazali fotografijo, so prepričani, glede na smer italijansko-nemške ekspedicije, da gre za truplo enega izmed obeh Nemcev, ki sta takrat zapustila Longija in Cortija, ki sta se med vzponom ranila, da bi sama dosegla vrh in se nato spustila do prve koče, kjer bi obvestila reševalce o nezgodi italijanskih kolegov, kar pa se nikoli ni zgodilo. Cortija so pozneje rešile reševalne ekipe.

Dnevnik «Blick» dodaja, da so štirje zmagovalci severne stene Eigerja izjavili, da se niso zavedali, da so se nahajali le nekaj metrov od trupla.

Štirje alpinisti, ki so izvedli prvi zimski vzpon po severni steni gore Eiger, so danes z nekim švicarskim letalom poleteli na mesto, kjer naj bi bilo truplo enega od dveh nemških alpinistov, ki sta se smrtno ponesrečila leta 1957. Toda oblaki in nevarni vetrovi so letalu onemogočili, da bi se lahko dovolj približalo mestu, ki je naznačeno na fotografiji in zato so raziskovanje opustili.

Alpinisti so ob povratku izjavili, da bi se spet podali v severno steno Eigerja, če bi bili gotovi, da je v njej truplo enega od obeh ponesrečencev iz leta 1957.

—«»—

Razprava Fenaroli odložena do 16. t. m.

RIM, 13. — Čeprav so časopisi že včeraj najavili, da bo razprava proti Fenaroliju in drugim obtožencem verjetno odložena zaradi stavke odvetnikov, je v dvorano porotnega sodišča prišlo dosti radovednega občinstva. Predsednik je otvoril današnje zasedanje s precejšnjo zamudo, in sicer ob 9.45, malo prej pa so v dvorano pripeljali obtožence.

Takoj ob začetku razprave je odvetnik Pacini obvestil sodišče, da se bodo zagovorniki zasebne stranke vzdržali razprave, in sicer v smislu sklepov, ki jih je sprejel svet rimske odvetniške zbornice. Zato je odvetnik Pacini predlagal predsedniku, da bi odložil razpravo ter je pozval k solidarnosti tudi svoje kolege, ki so vpisani v odvetniške zbornice drugih mest.

Tudi odvetnik Cesare Degli Occhi iz Milana je izjavil, da se bo vzdržal debate, in sicer v znak solidarnosti z rimskimi kolegi. Prof. Carnelutti pa je s svoje strani ugotovil, da so vzroki, zaradi katerih stavkajo rimski odvetniki povsem upravičeni, vendar je izrazil namen, da ne bi odložili razprave. Po izjavah odv. Sarna, ki je prav tako izrekel svojo solidarnost z rimskimi kolegi, je predsednik sodišča pozval javnega tožilca, naj izreče svoje mnenje in ta se je pridružil zahtevi po odložitvi razprave, ki so jo postavili skoraj vsi odvetniki.

V tem pa se je dvignil obtoženec Carlo Inzolia, ki je poudaril, da nove odložitve podaljšujejo že tako dolgo razpravo.

Obtoženec: «Gospod predsednik, jaz razumem potrebe odvetnikov, toda rad bi videl, da bi tudi odvetniki razumeli naše... sedimo že dve leti...»

Ghiani: «Dve leti in pol, gospod predsednik!»

Po nekaterih pojasnilih in medsebojnem sporazumevanju je predsednik sodišča končno odločil odložitev razprave do četrtka, 16. t. m.

—«»—

HAVANA, 13. — Trije mladi Kubanci naj bi bili aretirani pod obtožbo namernega atentata na sovjetskega veleposlanika. V soboto naj bi napadli veleposlanikovo stanovanje. Četrti napadalec naj bi našel zatočišče v nekem južnoameriškem veleposlaništvu, v katerem je prosil za politični azil.

Belgijska policija odkrila nevarnega zločinca

Ubil je štiri osebe dve pa hudo ranil

Ni izključeno, da ima zločinec na vesti še kak drug umor, morda tudi lastne žene

MARCHE EN - FAMENNE (Belgija), 13. — Belgijska policija neprestano zaslišuje in raziskuje v zvezi s 55-letnim Renejem Hebrantom, ki je priznal umor in za katerega menijo, da je zagrešil celo vrsto zločinov. Prav zaradi tega so tudi znova uvedli preiskavo v zvezi z raznimi doslej nepojasnjenimi umori, med katerimi tudi preiskavo v zvezi s smrtjo njegove prve žene pred 28 leti.

Rene Hebrant je bil že obsojen na smrt od vojaškega sodišča leta 1948. Kazen mu je bila pozneje zmanjšana, nato pa je bil celo izpuščen na pogojno in nadzorovano prostost. Hebrant je bil leta 1943 obsojen zaradi umora neke stare holandske zakonske dvojice, ki je živela v Liegeu. Po izjavah policijskih organov je Hebrant doslej priznal poskus umora neke 68-letne vdove, umor dveh zakoncev v Beausaintu 12. decembra lani in napad na nekega 60-letnega moža novembra lani v Liegeu.

Holandsko zakonsko dvojico je Hebrant ubil leta 1943 zato, da bi prišel do denarja, potem ko mu ni uspel poskus prevare s tem, da bi ju s telefonskim obvestilom, da neka njuna sorodnica umira v zavetišču, izvabil od doma. Čeprav je vedno tajil, da bi bil on morilec, je policija našla na kraju zločina klobuk, ki je bil zelo podoben klobuku, ki ga je navadno nosil in za katerega so preiskave v laboratoriju pokazale, da je res njegov. Medtem ko je bil v zaporu, je Hebrant vztrajal na svoji nedolžnosti. Med procesom leta 1948 je prišlo na dan, da je nekaj mesecev pred zločinom poslal nacističnim okupacijskim oblastem v Liegeu pismo, v katerem je ponudil svoje sodelovanje z gestapom. Njegov primer je bil tako predan vojaškemu sodišču, pred katerim pa je zatrjeval, da je bil član odporniškega gibanja proti nacistom in da je nacistom tudi ušel.

Po nekaj letih zapora in po omiljenju kazni je julija lani prišel na nadzorovano prostost, vendar pa se ni smel vrniti v svoj rojstni kraj Marche-en-Famenne. Večino časa je odtlej preživel v predmestjih Bruslja, kjer se je izdajal za bivšega trgovca z rabljenimi avtomobili, ki se je vrnil iz ZDA. 28. februarja so v njegovi hiši v Marche-en-Famenne našli ranjeno neko žensko, kateri je neznanec ukradel tudi 1300 frankov. Policija je ugotovila, da se je Hebrant tistega dne mudil v kraju in ga je zato aretirala. Po daljšem zaslišavanju je v četrtek priznal napad na žensko. Dan kasneje je priznal tudi dvojni umor zakonske dvojice, kateri je ukradel 1600 frankov. Oba umorjena zakonca sta bila najdena 12. decembra v njuni hiši. V petek je Hebrant priznal tudi napad in ranitev 60-letnega moža, ki je bil novembra lani ranjen v Liegeu in kateremu je pred tem v avgustu ukradel 7500 frankov.

Neverjetna sreča zakoncev Ghidini v Milanu

Po štirih letih sistematične igre sta zadela kar 157 milijonov lir

Njuni prvi načrti so za sedaj prav skromni: kupiti avto in si privoščiti nekaj dni dopusta, da se znebita novinarjev

MILAN, 13. — Prvi dan novega milijonarja Franca Ghidinija, srečnega «trinajstkarja», ki je na nogometni športni stavi zadel kot edini «trinajstkar» v vsej Italiji 157 milijonov lir, se je začel kot kateri koli ponedeljek, brez vsakih vidnih sprememb v njegovem običajnem urniku. Nekaj pred 8. uro je kot običajno, odprl drogerijo, ki je last njegovega tasta, v Ulici Iglesias v poslopju, kjer tudi živi z družino in ženinimi starši v dokaj skromnem trosobnem stanovanju. Zmagovalni listek je sestavila njegova 38-letna žena Maria po stalnem vzorcu, ki ga redno izpolnjuje vsak teden že štiri leta, v soboto pa ga je «igral» njen oče Alfred Coruzzi v baru v Ul. Asiago.

Franco in Maria sta se poročila leta 1945, ko se je Franco vrnil s fronte. Po poklicu je bil tedaj krojač, ker pa se s tem poklicem ni mogel preživljati, sta mlada zakonca sklenila pomagati njenim staršem pri vodenju drogerije. Tako je Franco postal drogerist in skupno s tastom sta si počasi znatno razširila klientelo. Glede na to, da sta bila zakonca z edino desetletno hčerko zelo skromna, brez večjih ambicij, vendar pa zelo skrbna, ju je ta nepričakovana sreča vendarle precej razburila. Danes zjutraj je gospa Maria dejala, da si še ni popolnoma na jasnem o sreči, ki jih je doletela. «Kljub uspavalnim sredstvom, ki smo jih použili, vso noč nismo spali več kot eno uro. Moj mož je šel spat ob treh, potem ko se je otresel nadležnih novinarjev, toda ob šestih je bil že pokonci in je hodil gor in dol po hodniku kot zmešan»

Glede bodočega programa je srečni zmagovalec dejal, da še ne ve, kako bo izkoristil denar. Po vsej verjetnosti bo najprej kupil avtomobil, ki je bil že od nekdaj velika želja družine, čeprav je dejal, da se sam nanje ne spozna. Na vsak način pa se bo z družino za nekaj dni umaknil neznano kam in si privoščil svoj prvi oddih v zakonu.

—«»—

Preiskava o ugrabitvi Erica Peugeota

PARIZ, 13. — Preiskovalni sodnik, ki vodi preiskavo v zvezi z ugrabitvijo Erica Peugeota, je danes tri ure zasliševal dansko manekenko Lise Bodin in štiri ure Rolande Niemezyk, ki sta bili prijateljici Raymonda Rollanda in Pierra Larcherja.

Lise Bodin je na zaslišavanju trdovratno izjavljala, da ni nikoli nič vedela o ugrabitvi malega Erica. Policija je v tej zvezi samo ugotovila, da je bila Lise Bodin že dolgo časa Rollandova prijateljica in je upala, da se bo z njim poročila. Lise pa naj bi na zaslišavanju priznala, da je bila prav zaprepaščena zaradi tolikega denarja, s katerim je Rolland na enkrat razpolagal.

—«»—

8277 smrtnih žrtev prometnih nesreč

PARIZ, 13. — 8277 mrtvih in 187.230 ranjenih je žalostna bilanca žrtev prometnih nesreč v Franciji v preteklem letu. Nesreč, ki so povzročile omenjene žrtve, je bilo po podatkih policije in orožništva 143.999, kar je za 4 odstotke več kot leta 1959. Tudi število ranjenih se je povečalo za 5,5 odstotka, mrtvih pa je bilo 217 manj kot prejšnje leto.

Največ žrtev je bilo kot vedno v tretjem tromesečju, t. j. sredi poletnih počitnic, najmanj nezgod pa je bilo v prvem, t. j. v zimskem tromesečju. Deželni rekord pripada področju Seine, kateremu sledi področje Seinne-et Oise in področje Nord.

Največ nesreč (76.169) je bilo v mestnih središčih, mnogo več žrtev pa je bilo pri nezgodah izven mest, kar dokazuje, da je bil glavni vzrok smrtnih nesreč v pretirani hitrosti. Krivulja cestnih nesreč se je v Franciji dvigala progresivno do leta 1957, ko so zabeležili največ mrtvih (8517). Naslednje leto je kampanja za pravilno vožnjo po cestah dala svoje sadove in število nezgod se je nekoliko zmanjšalo, leta 1959 pa je bilo nezgod zopet več in tendenca naraščanja je bila opazna tudi v letu 1960.

Zakonca Maria Coruzzi in Franco Ghidini, ki sta zadela na «totocalcio» nič manj kot 157 milijonov lir

Pred enajstimi dnevi na županstvu v Vallaurisu

Tajna poroka Pabla Picassoja s 35-letno Jacqueline Roques

Slikar, ki ima sedaj 79 let, je svojo drugo ženo spoznal leta 1954 in mu je od tedaj večkrat pozirala

NICA, 13. — Pablo Picasso se je pred enajstimi dnevi tajno poročil na županstvu v Vallaurisu s 35-letno Jacqueline Roques. Vest se je hitro razširila in župan Vallaurisa je moral danes kar naprej odgovarjati številnim novinarjem, ki so ga klicali po telefonu. Najprej je vest zanikal, končno pa je le priznal, da je bila poroka v četrtek, 2. marca ob 18. uri.

Picasso, ki ima sedaj 79 let, je dosegel, da niso bili objavljeni oklici in prav temu je treba pripisati dejstvo, da se vest o njegovi poroki ni razširila. Picasso se je prvič poročil leta 1918, in sicer z baletno plesalko Olgo Koklovo, s katero je imel tudi sina Paula. Prva žena mu je umrla leta 1955.

Jacqueline Roques je Picasso spoznal leta 1954 in od takrat mu je večkrat pozirala za razna dela. Jacqueline je že bila poročena, a se je od svojega moža Hutina ločila že pred leti.

Poroki, ki jo je opravil župan Vallaurisa Paul Derigon, sta prisostvovala le dva intimna Picassojeva prijatelja, in sicer odv. Charles Atebi in njegova žena, ki sta bila tudi poročni priči.

Iz krogov blizu Picassojeve vile nocoj sporočajo, da je Picasso zelo zadovoljen, ker je lahko toliko časa ohranil svojo drugo poroko v tajnosti.

—«»—

«Vohuni iz Portlanda» pred sodiščem

LONDON, 13. — Danes se je začela razprava proti petim «vohunom iz Portlanda». Obtožnica jih obtožuje, da so posredovali Sovjetski zvezi tajna poročila, ki so se nanašala na «Royal Navy».

Na zatožni klopi so trije moški in dve ženski, ki so na začetku razprave izjavili, da se ne čutijo krive.

Glavni obtoženec je Gordon Arnold Lonsdale, kateremu poleg vsega še očitajo, da je sovjetski državljan.

Na današnji razpravi, ki ji predseduje lord Parker, je bila prečitana obtožnica, iz katere je razvidno, da so obtoženci zbirali predvsem tajne podatke o gradnji prve angleške atomske podmornice, ki jo sedaj gradijo v ladjedelnicah «Vickers-Armstrong». Dva uslužbenca vojaške pomorske baze v Portlandu sta zbrane podatke pošiljala Lonsdalu, ta pa jih izročal zakoncema Kruger, ki sta jih potem po radiu pošiljala v Moskvo.

Javni tožilec Sir Reginald Manningham - Buller je potem najavil pričevanje angleških tajnih agentov, ki pa se sodišču ne bodo predstavili s pravimi imeni, temveč le s črkami abecede. To se je kasneje tudi res zgodilo, ko so pričali prvi trije agenti sekcije «M.I.5», ki spada v okvir vojaške protivohunske službe. Agenti so bili predstavljeni z imeni «Mister A», «Mister B» in «Mister I».

Po njihovem pričevanju je bila razprava odložena na jutri.

Po angleškem zakonu so obtoženci lahko obsojeni na kazen, ki ne sme preseči 14 let zapora.

—«»—

BOLOGNA, 13. — V Ul. dei Giudei, in sicer v četrtem nadstropju hiše, ki je kakih 50 metrov oddaljena od dveh stolpov, je prišlo do hude eksplozije, zaradi katere se je delno porušilo eno stanovanje. Iz razvalin so potegnili truplo neke kakih 50 let stare ženske, ki je še niso identificirali, ranjeni pa sta bili še dve. Zdi se, da je do eksplozije prišlo zaradi uhajajočega plina, ki je prišel v dotiko z ognjem.

Največji povojni škandal v Franciji

Pariško «mesto sreče» tokrat ni imelo sreče

Nekaj ljudi v zaporu, drugi brez denarja in stanovanj, tretji pa v nevarnosti za svoj politični prestiž, ki so ga doslej uživali - Kje so milijarde?

PARIZ, marca. — Nobena od številnih afer, do katerih je po vojni prišlo v Franciji, ni med javnostjo vzbudila tolikšnega ogorčenja kot «afera Pouillon». Načelni posli glavnega arhitekta Nacionalne agencije za gradnjo stanovanj Fernanda Pouillona in njegovih štirih sodelavcev, prevare in kraje, ki zavzemajo obseg več milijard frankov, so spravile v nevarnost tudi čast mnogih zelo znanih osebnosti francoskega političnega in javnega življenja. Se več! Ono, kar je z aretacijo štirih najodgovornejših oseb Nacionalne agencije za stanovanja, prilo na dan, je spravilo v nevarnost tudi celotni sistem in organizacijo zasebne gradnje v današnji Franciji. Veliki zaslužki in kopičenje fantastičnega bogastva na raču žrtev, ki se borijo za streho nad glavo, je danes glavna tema vsega francoskega tiska.

Ko je bivši mali uradnik Roland Ducher, ki je l. 1956 postal direktor nacionalne agencije za gradnjo stanovanj, pred kratkim stopil čez prag pariških zaporov, je pustil za seboj velikansko bogastvo: vile, razkošna stanovanja, dvorce, lovišča, vrsto avtomobilov itd. «Finančni možgani» agencije, prav tako aretirani Larrue in še dva njegova kolega, kot tudi generalni direktor, bivši policijski prefekt in državni svetnik Haag, bi se prav tako ne mogli pritoževati, da so glede bogastva, razkošja in denarja veliko zaostali za Ducherom. Toda zdi se, da je v kopičenju bogastva in v razkošju odnesel rekord arhitekt Pouillom.

Bil je, kot pravijo, strasten zbiralec poštnih znak in — dvorcev. Za svoj beli «Rolls-Royce» je imel šoferja črnca in še marsikaj. Toda začnimo od začetka.

Diplomirani vladni arhitekt Pouillon, ki je star 49 let, je svojo kariero začel v Marseillu. V samem začetku je njegovo ime zaslovelo tudi izven meja Francije, zaradi njegovega izuma sistema prenosnih sten in nagle gradnje. V Marseillu je rekonstruiral pročelja v stari luki, zgradil tovarno «Nestle» in mnoge druge. Kot viden strokovnjak je za pet let odšel v Iran, da bi z dvema tamkajšnjima arhitektoma zgradil sedež iranskega generalnega štaba. Ko pa so mu po končanih delih izplačali honorar, je odpotoval v Francijo in pri tem «pozabila, da bi ga razdelil s svojima kolegoma. V Franciji je nato gradil nove stanovanjske hiše in bloke. Na račun tega je bilo veliko prito in visokih cen. Toda tudi v visokih krogih vplivnemu arhitektu ni mogel nihče do živega.

Znalo se je in se o tem veliko govorilo, da Pouillon, ko je gradil za druge, ni pozabil nase. Ko je na pr. v Aix-en-Provence gradil 220 stanovanj, si je dal zgraditi fantastičen deželski dvorec, o katerem se je govorilo po vsej Franciji. Mnogi so prihajali tja, da bi videli ta «čudež razkošja». Velik kopalni bazen, ki ga je ločila steklena stena, je bil postavljen v sami fantastično razkošni dnevni sobi.

Na jugu Francije si je Pouillon kupil star dvorec, ki ga je preuredil v pravi raj. V Parizu, v Ulici Ursins, pa je Pouillonov «stalni dom». Gre za razkošno zgradbo, ob kateri se vsakdo ustavi, kdor gre mimo. Da bi samo pritličje preuredil svojim zahtevam, je «sposobni» arhitekt vložil v staro srednjeveško zgradbo sto milijonov frankov. V njej je vse. Samo za segrevanje dvoje Pouillon trošil mesečno po 250.000 frankov. Namesto navadne vode iz pariškega vodovoda teče v vodometih arhitektovega pariškega doma svetovna slatinska voda, da bi njegovi gosti pri sprejemih mogli zajemati iz vodometa slatinsko vodo za — redčenje wiskyja.

Toda Pouillon ni sprejemal svojih gostov le tu, v razkošnem domu, kjer je z umetnim segrevanjem dvorišča mogel gojiti tudi najnenavadnejše tropske rastline, za svoje goste in gostje je Pouillon imel tudi srednjeveški dvorec izven Pariza, kjer so gosti v poletnem njegovem revirju ob gradu mogli loviti fazane in jelene. Da bi stari srednjeveški dvorec sodobno preuredil, je porabil 250 milijonov frankov.

In to še ni vse. Pouillon je gradil tudi v Alžiriji. Njemu so poverili gradnjo stanovanjskih blokov v okviru petletnega načrta za «ekonomski napredek Alžirije». V mestu Alžiru je zgradil «mesto držane besede» in «mesto sreče». Pri gradnji «mesta sreče» si je oddelil delček zase. Tu si je postavil razkošno «vilo obokov», ki jo obdaja čudovit vrt, v katerem se širi opojni duh najbolj plemenitih vrtnic, ki jih je Pouillon dal prinesti z vseh strani sveta in jih tu posadil.

Toda za Pouillona in za Nacionalno agencijo se je nesreča začela v Parizu. Leta 1957 so prišli na dan z idejo o gradnji pariškega «mesta sreče»: dva tisoč stanovanj v 33 nebotičnikih z 22 nadstropji, ki naj bi jih obdajal velik park. V najkrajšem času so bile žrtve za to «mesto sreče» že tu. Stanovanja so bila razprodana že v samih načrtih in vse priprave so potekale v najboljšem redu, tako da se je dal arhitekt Pouillon fotografirati za časopise in televizijo ob maketah velikega «mesta sreče». Tudi dela so se kmalu začela, toda kmalu zatem so se začele tudi nevšečnosti. Tožbe so si sledile druga za drugo, dokler ni pred približno mesecem dni sodišče sejnskega departmaja na osnovi prijave zainteresiranih prišlo na dan s podatki, da gre za velike poneverbe in finančne malverzacije in da so z denarjem bodočih stanovalcev «mesta sreče» bili finansirani tudi debartmanski listi glavne stranke pete republike — Unije za novo republiko. Ob tem so bila omenjena tudi imena raznih političnih osebnosti, poslancev in funkcionarjev Unije za novo republiko.

Minister za gradnje in še nekateri člani vlade so skušali nevihto preprečiti vendar je bilo že prepozno. Zmanjkalo je namreč denarja. Zidarji so zapustili gradbišča, ker niso imeli materiala in ker niso dobivali plače. Pod splošnim pritiskom, celo pod zahtevo, naj se zasebni sektor gradnje nacionalizira, je bila vlada primorana obljubiti, da se bodo začeta dela dokončala in da bodo stanovanja izročena lastnikom. Toda s prodanimi dvorci in s premoženji krivcev se «izginule milijarde» baje ne bodo mogle kriti. Od bodočih stanovalcev se zato zahteva, da z doplačilom že itak drago plačanih stanovanj pomagajo k dograditvi že začetih nebotičnikov. Računi pravijo, da bo treba za vsako stanovanje, ki je bilo že plačano, dodati še od 400.000 do 500.000 frankov, kar vsekakor ni malo. Parižani, ki so stroške za gradnjo svojih stanovanj v «mestu sreče» že plačali, na ta dodatek ne pristajajo. Da bi zaščitili svoje interese, so ustanovili «odbor za obrambo».

Afera je še v teku. Možne so in napovedujejo se nove aretacije. Vtem pa velikanski žerjavi ob gradbišču 33 nebotičnikov mirujejo in «mesto sreče» je še daleč od tega, da bi moglo osrečiti tisoče Parižanov, ki jim je problem stanovanja najbolj pereč in za katerega so vložili vsa svoja razpoložljiva sredstva. **D. J.**

V zadnjem času je francoski in švicarski policiji zadajala veliko dela tolpa falsifikatorjev umetniških slik, kateri je uspelo razpečati veliko število potvorb umetniških del Utrilla, Van Gogha, Modiglianija, Dufyja, Couberta in drugih. Goljufi so bili prijeti ko so skušali vnovčiti 3 potvorbe olj slikarja Buffeta ki jih ponazarja gornja slika

Objektiven spomenik na pisateljev grob...

Pasternak in «Dr. Živago» v knjigi Ilije Ehrenburga

Ehrenburg je Pasternaka zelo cenil, njegov roman «Dr. Živago» pa ga je razočaral...

MOSKVA, marca. — Že nekaj mesecev leži pot zasnženimi bori Peredelkina, v kot iz bajke pričaranem okolju podmoskovske zime, Boris Pasternak, profesor primerjalne književnosti, pesnik, prevajalec in romanopisec. Cudno je in žalostno obenem, da je bila širša svetovna javnost prisiljena spoznati se z njegovim imenom šele tedaj, ko je postalo pingpong žogica na zeleni mizi hladne vojne.

Eni so Pasternaka kovali v zvezde, drugi ga podcenjevali in obtoževali, sedaj pa se je končno pojavilo nekaj, kar je podobno nagrobnemu napisu, ki bolj od vsega kar je bilo o njem napisanega v nekaj zadnjih letih, zveni kot objektiven, dobronameren, občuten in kompleksen napis. Ilija Ehrenburg, vidni sovjetski književnik, kritik in esejist je namreč posvetil svojemu staremu prijatelju celotno poglavje v svoji novi knjigi «Ljudje, leta, življenje».

«Rad sem ga imel in rad imam njegovo poezijo», piše Ehrenburg. «Od vseh pesnikov, ki sem jih srečeval, je bil on najbližji... stihiji muzike, najprivlačnejši in najbolj neznosen».

Takole je Ehrenburg v svojem dnevniku opisal prvo srečanje z Borisom Pasternakom: «Bral sem njegove verze. Ne vem kaj je name naredilo močnejši vtis: njegovi verzi, obraz, glas ali to kar je govoril. Odšel sem poln zvokov, z glavobolom...»

V globoki analizi Pasternaka kot pesnika in kot človeka, ki jo podaja Ilija Ehrenburg, stalno zvenijo drhtljaji nostalgične simpatije do prijatelja, ki ga ni več. Za Ehrenburga je bil Pasternak «živ, zdrav in sodoben. V njem ni bilo ničesar jesenskega.» 1923 sta Majakovski in O. Brik — nadaljuje Ehrenburg — formulirala iskanja umetnika: «Majakovski. Izkušnje polifonskega ritma v pesnitvi širokega socialnega objema. Pasternak. Uporaba dinamične sintakse v revolucionarni nalogi».

«Vse to — piše Ehrenburg — bi moglo začuditi tuje čitatelje, ki so za Pasternaka zvedeli leta 1958. Njim se je predstavljal kot nesrečni človek, ki je začel dvoboj z državo. Dejansko pa je Pasternak bil srečen in je živel izven družbe ne zaradi tega, ker mu ta družba ne bi odgovarjala, temveč zato, ker je vedel samo za enega sobesednika: za samega sebe».

Ko kritizira Pasternakove kritike, ki so ga proglasili za «egocentrika», Ehrenburg poudarja: «Boris Leonidovič ni živel za sebe — nikoli ni bil egoist, toda živel je v sebi, sam in sam s seboj. Razgovori z njim, tudi oni najodkritejši, so spominjali na dva monologa: vedel sem, da me sliši, toda ne posluša...»

Ehrenburg meni, da je Pasternak bil «eden najboljših liričnih pesnikov našega časa» in da je bil kot vsak umetnik ograjen s svojo prirodo.» Karkoli je poskušal opisati ali orisati je vedno videl in poslušal samo sebe.»

Medtem pa Ilija Ehrenburg nadaljuje: «Nikoli mi ni uspelo prepričati tuje ljubitelje poezije, da je Pasternak velik pesnik (čeprav je Rilke že leta 1926 navdušeno govoril o njegovih verzih)... Slava mu je prišla nasproti pri drugem vhodu...»

In končno je prišel «Doktor Živago». Ehrenburg poudarja, da je bil «ogorčen» ko je prečital rokopis romana. Nekdaj je Pasternak pisal, citira Ehrenburg: «Ne znati najti in izpovedati resnico je pomanjkljivost, ki je ne more skriti z nobeno veščino ne govoriti resnice». Sedaj pa... piše Ehrenburg:

«V romanu me je porazila umetniška neresnica.»

Ehrenburg govori o prepričanju, da je Pasternak pisal roman iskreno, da so v samem romanu krasne strani o naravi in ljubezni, da pa je mnogo prevelik strani posvečenih nečemu, česar avtor ni niti videl in niti slišal.

«Bil sem v Stockholmu ko je nastala nevihta okrog Nobelove nagrade... Vse to je bila odkrita politika, protisovjetska politika — ena od epizod hladne vojne. Prepričan sem, da v namenih Pasternaka ni bila želja, da bi povzročil škodo naši deželi. On sam je kriv samo v tem, ker je bil Pasternak, t. j. — čudovito dojemajoč eno ni mogel razumeti drugega. On ni predvideval, da bo s svojo knjigo napravil grdo politično senzacijo in da bo udarcu neizbežno sledil protiudarec».

Ko zaključuje to poglavje svoje najnovejše knjige, Ilija Ehrenburg poudarja: «V Pasternaku je bilo nekaj otročjega. Njegove opredelitve, ki so se zdele naivne, so bile opredelitve pesnika.

Z. BOŽIČ

BORIS PASTERNAK

Kratek zgodovinski in gospodarski opis

Malo afriško državo Liberijo so ustanovili ameriški črnci

Obalni pas so «vrnjeni» črnci morali kupiti - 10-letja dremanja - «Odkritje» med drugo svetovno vojno - Sedanji predsednik ima povsem svojo pot

Redko katera država je potrebovala toliko časa, da je postala «polnoletna», kot je potrebovala Liberija. Se danes bi ne mogli reči, da je Liberija povsem «polnoletna», kajti njen dejanski in izrazit napredek se je začel šele pred poldrugim desetletjem, kar pomeni, da se še ni utegnila postaviti povsem na noge, saj imamo vendar opravka z deželo, ki se razvija v afriških razmerah, ker pa je njena predvsem zunanjepolitična pot tako izrazita in se njeno ime zelo pogosto omenja posebno v zvezi s Kongom in ker je včeraj prišel na prijateljski obisk v Liberijo jugoslovanski predsednik Tito, je vredno, da se z njo nekoliko pobliže spoznamo.

Pred 139 leti se je ob robu Gvinejskega zaliva, blizu tam, kjer stoji danes prestolnica Liberije Monrovija, izkrcala skupina osvobojenih ameriških črncev, ki jih je sem spravila Ameriška družba za kolonizacijo, katere namen je bil, da bi osvobojene črnce vrnila tja, od koder so jih prej trgovci s sužnji v ZDA pripeljali.

Ta skupina ter oni osvobojeni sužnji, ki so prišli kmalu za njimi, so bili ustanovitelji Liberije kot države, njihovi potomci, ki jih je danes okoli petnajst tisoč, pa tvorijo sedaj upravno in politično jedro države.

Ceprav črnopolti novi prišleci pa domačim črncem pred 140 leti niso bili po godu. Po dolgih pogajanjih pa je tem pionirjem uspelo od domačinov odkupiti nekaj obalnega pusu, ki je služil kot odskočna deska za poznejše osvajanje zaledja, dokler niso 26. 7. 1948 z ameriško pomočjo dejansko ustanovili Liberijo kot samostojno republiko.

Liberija meri 430.000 kvadratnih milj površine in šteje nekaj nad 2,000.000 prebivalcev. Na severozahodu meji s Sierra Leone, na severu z Gvinejo, proti severovzhodu pa s Slonokoščeno obalo. Predvsem je Liberija bogata kot agrarna država. Tu je veliko bombažnih plantaž, kavinih nasadov in kavčukovih gozdov. Kar se pa tiče rudnega bogastva, je tu več rudnikov zlata, bakra, kositra, diamantov in predvsem železne in manganove rude. Glede železne rude imajo v Liberiji redko tako bogata ležišča, saj računajo, da je 67 odstotne železne rude najmanj 80 milijonov ton, od česar izvozijo na leto nad dva milijona ton. Kavčuk, ki je druga postavka v gospodarstvu Liberije, je tudi zelo razširjen. Nad milijon oralov zemlje je posajenih samo s tovrstnim drevjem. Na teh plantažah dela nad 40 000 delavcev, ki pa so zaposleni tudi pri vzdrževanju cest. Kavčukove plantaže dajejo na leto okoli 80 milijonov funtov kavčuka.

Vrniti se bomo morali nekoliko nazaj. Prej smo rekli, da domačini doseljenih črncev niso marali. In ameriški črnci, pionirji nove države, so se desetletja morali držati le ob robu dežele, ob obali, in šele leta 1930 se je tedanji predsednik Liberije Edwin Barclay drznil v notranjost dežele na razgovore z poglavarji plemen avtohtonega ljudstva. S tem pa je bil zid prebit.

Druga svetovna vojna je prodiranje pionirjev v notranjost dežele ali zbliževanje notranjosti z obalnim pasom pospešila. Liberijo so namreč zasedle ameriške čete, ki so tu zgradile nekaj cest in letališč. Ker je v času vojne guma posebno v veljavi in ker je v Liberiji gojenje gumijevca zelo uspešno, so se ameriške oblasti pognale v to smer in začele v Liberiji na veliko gojiti nasade gumijevca. S tem je postala Liberija «zanimiva» in kapital je začel sem dotekati v vedno večjem obsegu.

Nadaljnji važnejši dogodek v tej dobi je bila izvolitev predsednika Williama Tubmana ki je bil izvoljen leta 1943 in je še danes na tem položaju. Njegova politična pot je bila usmerjena v dve smeri. Predvsem je hotel, da bi Liberija ne bila vključena ne v zahodni politični blok, niti se ni hotel vpreči v politično smer vzhodnega bloka. Z druge strani pa je Tubman sicer pripravljen sprejeti tuji kapital, ki v Liberijo naglo doteka, vendar pa je začel tujim investicijam nalagati visoke davke, da bi iz teh skladov črpal sredstva za utrjevanje domačega gospodarstva. V zadnjem desetletju so morala tuja podjetja že večkrat zvišati delež dobička, ki se steka v blagajne Liberije. Nad dvajset odstotkov vseh teh dohodkov pa Tubmanova vlada investira v nacionalno gospodarstvo in v prosveto. Pa še nekaj, kar je glede tega značilno. Tubmanova vlada se preusmerja k sodelovanju z evropskimi državami, s čimer hoče dosedanji ameriški monopol nekoliko omejiti ali vsaj zajeziti njegov dotok in njegovo nadoblast.

Seveda je težko reči, kdaj se bo Liberija dejansko postavila na povsem lastne noge, kajti njeno gospodarstvo, kljub vsemu prirodnemu bogastvu, potrebuje veliko osnovnih sredstev. V vsej Liberiji je namreč komaj 600 km državnih cest in 250 km zasebnih cest, med Monrovio in gorovjem Bomi pa vodi edina 60 km dolga železniška proga z ozkim kolosekom. Veliko bolje ni z drugimi osnovami gospodarstva, industrijo, trgovino itd.

Če so ekonomske razmere tako šibke, je družbeno življenje v Liberiji vse bolj živo. Liberijski sindikati, ki so organizirani po strokah, štejejo že okoli 250.000 članov, kar predstavlja malone desetino prebivalstva. Pretežna večina teh sindikalno organiziranih delavcev so kmetijski delavci, takoj za njimi pa že rudarji, saj smo že prej rekli, da je rudno bogastvo Liberije velikansko. Ko se bo to rudno bogastvo začelo predelavati doma, v lastnih plavžih, in ko bodo počasi plantaže dejanska last Liberije, bo Liberija kmalu postala bogata dežela.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Ercole Saviane v galeriji Lonza

Ercole Saviane, ki razstavlja v galeriji Lonza, je iz Florence. Tam je dokončal umetnostno akademijo in deluje že nekaj let kot scenograf. Za svoje scenske osnutke pomembnih žaloiger je bil na raznih razstavah laskavo ocenjen in nagrajen, toda tudi slikar si poslednje čase z uspehom utira pot sredi obolice mlajših likovnikov. Razstavljati je začel z dvajsetimi leti in je danes, tridesetletnik, že skoro prešel razvojno dobo iskanja osebnega izraza. To tipanje v negotovosti njegovega umetniškega občutja je razvidno na vseh starejših razstavljenih delih, v katere pa prenaša preveč scenografskega dojemanja bodisi v barvi bodisi oblikah zasnov. Zato se dozdevajo nekatera olja scenski osnutki kar pa niso, in tako nas puste hladne, ker očitujejo nekam prisiljeno iskanje nečesa novega v mejah poznega ekspresionizma, ki je sicer tu pa tam tudi podano, a to le v medlih zametkih. Izmed slik tega obdobja notranjega zorenja, če smatramo, da je olje «Fosdinovo», v katerem je v mogočnem ritmu navpičnih stolpov srednjeveškega gradu, dobro podano bistvo moči fevdalne gosposke, da je, torej to olje le scensko ozadje, bi bila še najboljša slika velika podolgovata pokrajina za zameglenih obrisov. Razvoj zametka osebne izraznosti, ki je ravno v tej zabrisanosti, konpenetracij oblik, pa so mu posredovale mastne krede s katerimi se da učinkovito razmazati barve v vmesne prehode. Tako nastajajo, sprva sicer ostro izvedene, prijetne pokrajine z obilico belin papirja, ki pa se postopoma krčijo dokler jih popolnoma ne prekrije barva, brž ko se Saviane povrne k podajanju zameglenosti, ki jo pa sedaj opravičuje z nekako mistično konpenetracijo telesnosti preprostih predmetov vsakdanje uporabe, kot so to kozarci, buče, steklenke itd. Naslednje leto ponavlja isto motiviko, toda z oljnatimi barvami, ki postajajo skladnejše s prefinjeno občutenimi prelivi barvnih obrisov predmetov, prehajajočih z enega v drugega na temnih ozadjih kot nekak sij sproščen po duhovnem žarčenju obrtnikovih rok, ki so jih z ljubeznijo oblikovale. To motiviko stalno izpopolnjuje in se v nekaterih enačicah tudi povrača k motivom prvotnih slik s kredami, tako da v njih končno doseza že umetniško raven zrelejšega likovnika,

MILKO BAMBIC

KULTURA

Francozi ne čitajo radi knjig

Po anketi Inštituta za ekonomsko in socialno raziskovanje je razvidno, da 58 odstotkov Francozov ne čita knjig, čeprav jih 92 odstotkov čita časopise, revije in ilustracije. Mladina čita več knjig kot starejši. Ljubezen do knjige se «ohlaja» po štiridesetih letih. Vsi anketirani so dejali, da zelo cenijo knjige in da je čitanje knjig zelo potrebno, da pa zahteva precejšnji napor. Branje se običajno ima za «utrudljiv način počivanja» ali pa za «dolgočasno in težko obliko razvedrila». Le redki so, za katere je čitanje knjig normalno vsakodnevno človeško delo. Samo štiri osebe od 200 anketiranih se veselijo počitnic, da bodo lahko več čitale, večina pa se izgovarja na utrujenost, pomanjkanje časa itd.

Enciklopedija o čeških pisateljih

Inštitut za češko literaturo Čehoslovaške akademije znanosti pripravlja kritično-biografski zbornik o pisateljih. V bistvu bo to književna enciklopedija v petih zvezkih, ki bo vsebovala nad pet tisoč krajših člankov v katerih bodo podani biografski podatki, karakteristike del in biografij. V enciklopediji bodo predstavljeni češki pisatelji od dobe preporoda do naših dni. Vidno mesto bo dano kritikom in prevajalcem.

Protikolonialne pesmi

Javnost Nigerije je toplo pozdravila pesmi prvega generalnega guvernerja neodvisne Nigerije-Azikiva, ki jih je napisal v raznih razdobjih svojega življenja. V svojih pesmih izraža težnjo naroda za svobodo in enotnost. Pisec poudarja, da je borba nigerijskega naroda proti kolonizatorjem imela pravično značaj najvišje stopnje. «Vedeli smo — pravi pesnik v pesmi «Maščevanje» — da je bilo naše delo pravično, vedeli smo, da je zgodovina na naši strani.» «Naj nihče ne dvomi; nikoli ne bomo odstopili od zmagoslavne poti svobode.» — pravi v pesmi «Dan svobode». Azikivove pesmi tiskajo sedaj v Nigeriji v posebni knjigi z naslovom «Razmišljanja».

Rimska izkopanina v Istri

Pri kopanju temeljev za neko vilo v Selcih v Istri so naleteli na fragment rimskih tal iz opeke, sestavljenih v obliki današnjih parketov. Konzervator in arheolog Konzervatorskega zavoda sta ugotovila, da gre za arhitekturo iz prvega do drugega stoletja naše dobe, torej za zelo pomembno odkritje. Iz literature je znano, da je v oddaljenosti 33 rimskih milj med Reko in Senjem bilo rimsko naselje Ad Turres, kar bi približno odgovarjalo področju med Crikvenico in Selcami. To bi dal slutiti tudi naziv vasi Kodtor, kar bi pomenilo slovanski prevod tega imena. Seveda ni mogoče zanesljivo trditi, da bi sedanja najdba bila del tega naselja, nesporno pa je, da spada v njegov področni okvir. Da bi se najdba ohranila je graditelj vile sporazumno s konzervatorskim zavodom sklenil, da bo vila zgrajena na visokih betonskih stebrih, tako da bo rimski «parket» ostal nedotaknjen.

Sara Lidman osvobojena

Vidna švedska romanopiska Sara Lidman, ki je obiskala Južnoafriško unijo, da bi se bolje spoznala s položajem tamkajšnjih črncev, in ki je bila zaradi tega zaprta, je bila po treb tednih izpuščena iz zapora. V preiskavi se je namreč pokazalo, da je bil njen odnos s črncem Petrom Nthiteom, tajnikom prepovedane mladinske lige le informativno-političnega in ne intimnega značaja ter da zaradi tega ne more biti sojena po monstruoznem rasističnem zakonu, ki je tam še vedno v veljavi. Tako se je južnoafriškim rasistom izmaknil senzacionalni «proces o nemorali», s katerim so hoteli že v naprej kompromitirati delo, ki ga bo švedska pisateljica napisala o njih, o njihovi nečlovečnosti in o njihovem okrutnem ravnanju s črnsko večino. Ob odhodu iz Johannesburga je namreč Sara Lidman izjavila, da si je nabrala več dragocenih izkustev kot je upala in da šele sedaj ve kakšen kanibalski režim vlada v Južnoafriški uniji.

90-letnica rojstva Heinricha Manna

HEINRICH MANN

Brata Mann sta bila dolgo let najvidnejša predstavnika nemške literature. Heinrich, ki se je rodil pred 90 leti v Luebechu, je bil pet let starejši od Thomasa in je umrl v Kaliforniji 12. marca 1950, torej nekaj več kot pet let prej kot njegov mlajši brat, kateri ga je z vrednostjo svojih del in s svojimi uspehi precej zasenčil. Brata Mann sta tako v svojem življenju kot v svojih delih hodila različno pot: Heinrich je bil izrazitejši in odločnejši nasprotnik pruskega nacionalizma in militarizma kot pa Thomas. Tudi njegova pot do uspeha je bila počasnejša in manj bleščeča, toda zato ne manj trajna. Kot napreden pisatelj je po nastopu nacizmu leta 1933 emigriral preko Češkoslovaške v Francijo in od tam v ZDA, kjer je živel do konca življenja kot dosleden antifašist, humanist in pacifist

RADIO VELEVIZIJA

Torek, 14. marca 1961

Radio Trst A

7.00: Koledar; 7.30: Jutranja glasba; 11.30: Glasbeni utrinki; 11.45: Vrtiljak; 12.30: Za vsakogar nekaj; 13.30: Glasba po željah; 17.20: Pesem in ples; 18.00: Šola in vzgoja: Danilo Sedmak: «Inteligenčni testi»; 18.15: Umetnost, književnost in prireditve; 18.30: Honegger: Poletni pastoral, Porrino: Sardinija; 19.00: Pisani balončki; 19.30: Izbor znanih motivov; 20.00: Šport; 20.30: Orkestri Ambrose, Sowande in Piaff; 21.00: Obzornik filmskega sveta; 21.30: Ijutist Bruno Tonazzi; 22.00: Sprehodi po antičnih gajih; 22.20: Plesna glasba; 23.00: Charlie Mingus in njegov orkester.

Trst

12.25: «Tretja stran»; 14.20: Eno uro v diskoteki; 15.20: «Srečanja»; 15.35: Orkester Franca Vallisneria.

Koper

7.15: Glasba za dobro jutro; 11.00: Otroški kotiček; 11.30: Skladbe Rimskega-Kosarkova; 12.00: Glasba po željah; 12.40: Lahka glasba; 13.40: V zabavnem ritmu; 14.00: S popevkami doma in na tujem; 14.30: Šola in življenje; 14.50: Mladinski zbor iz Sežane; 15.30: Tečaj italijanščine; 16.00: Orkestri Ferrari, Denny, Almeida; 16.30: Tretja stran; 16.45: Wagnerjeve skladbe; 17.40: Melodija Juga; 18.00: Prenos RL; 19.00: Jean Rings in njegovi muchachos; 19.30: Prenos RL; 22.15: Orkester Billy May; 22.35: Mozartov kvartet za godala št. 17; 23.00: Prenos RL.

Nacionalni program

6.30: Vreme na ital. morjih; 9.00: Klasiki valčka; 9.30: Dopoldanski koncert; 11.00: Radijska šola; 11.30: Najnovejše pesmi; 12.00: Glasba v Ameriki; 13.30: Operno gledališče; 15.15: Poje Alma Danieli; 15.55: Vreme na ital. morjih; 16.00: Oddaja za najmlajše; 17.40: Zanimivosti od vsepovsod; 18.00: Kenton in njegov orkester; 18.30: Enotni razred; 19.00: Oddaja za delavce; 19.30: Filmske in gledališke novosti; 21.00: Ludwig Holberd: «Zdravilni vrelec»; 22.00: Salvagnonejeva glasbena komedija «Ne tempo ne luogo»; 23.00: Zanimivosti.

II. program

9.00: Jutranje vesti; 10.00: Pevski program; 11.00: Glasba za vas, ki delate; 13.50: Discobolo; 15.00: Kratek simfonični koncert; 16.00: Program ob štirih; 17.00: Pojeta Alda Noni in Sesto Bruscantini; 17.30: «Il buttafuori»; 20.30: «Vso srečo s sedmimi notami»; 21.45: Večerna glasba.

III. program

17.00: Na programu Mozart in Čajkovski; 18.30: Filmski pregled; 18.45: Skladbe G. B. Martinija; 19.15: Arheološko poslanstvo rimskega vseučilišča; 20.00: Vsakovečerni koncert; 21.20: Pisma pesnika Umberta Sabe; 22.00: Francoska vokalna in instrumentalna glasba; 22.50: Za radio prevedena dela; 23.05: Mozartov «Divertimento».

Slovenija

8.05: Izberite melodijo tedna; 8.50: Vedri intermezzo; 8.55: Radijska šola za srednjo stopnjo; 9.25: Jakov Gotovac: Pesem in ples z Balkana; 9.40: Zbor Svoboda Laško; 10.15: Robert Schumann: Dunajske pustne šale; 10.40: Utrjujte svojo angleščino!; 10.55: Plesni orkester Max Greger; 11.00: Slavko Osterc: Drugo dejanje opere Krst pri Savici; 11.30: Iz naše beležnice; 11.40: Melodije in ritmi; 12.00: Trio Slavka Avsenika; 12.15: Kmetijski nasveti; 12.25: Zabaven opoldanski spored; 13.30: Iz operetnega sveta; 13.50: Ansambel Felix King; 14.05: Radijska šola; 14.35: Prizori iz Massenetove opere Manon; 15.40: Listi iz domače književnosti; 16.00: Zvočna panorama; 17.15: Razgovor z volivci; 17.25: Vladimir Lovec: Koncert za klavir in orkester, 18.00: Iz naših kolektivov; 18.15: Klavir in orglice; 18.20: Kotiček za mlade ljubitelje glasbe; 18.45: Izobraževalni obzornik; 20.00: Zbor Sovjetske armade; 20.30: Vlado Vukmirovič: Polnočni ekspres; 21.20: Gioacchino Rossini: Tretja sonata za godala; 21.31: Veliki orkester Mantovani; 22.15: Komorni večeri; 23.05: Melodije iz filma Porgy in Bess; 23.25: Po svetu jazza; 23.55: Prijeten počitek!.

Ital. televizija

13.00: TV šola; 17.00: TV za najmlajše; 18.00: Oddaja za analfabete; 18.30: TV dnevnik; 18.45: Simfonični koncert portugalskih skladb; 19.25: Italija v slikah francoskih slikarjev 18. in 19. stoletja; 20.30: TV dnevnik; 21.15: «Trmasti Skot» iz vrste filmov Karovana; 22.10 «Moderato swing»; 22.50: Sardinija skoraj celina; 23.15: Registracija športnega dogodka; ob koncu TV dnevnik.

Jug. televizija

Italija 17.00: TV za otroke. Beograd 20.30: Zlati mikrofon RTB — Prenos iz dvorane Doma sindikatov v Beogradu. Italija 22.10: Moderato swing — Glasbena oddaja.

HOROSKOP

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Načrti, ki bodo v popolnem nasprotju z vašimi željami in tudi možnostmi. Zato bodite pozorni. Popustite in v družini bo mir.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ne računajte z naključjem. Če ne boste vsega točno uredili in pripravili, vam bo marsikaj šlo narobe. Pazite tudi na svoje zdravje.

DVOJČKA (od 21.5 do 22.6.) Možnosti, da se stara zadeva zaključi in da dosežete izreden in vsestranski uspeh. Večer bo zabaven, toda brez zadoščenja.

RAK od 23.6. do 22.7.) Zaradi razrešenosti boste pozabili na eno svojih važnih nalog. Veliko boste imeli opraviti, da se ta napaka popravi. Utrujeni boste.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Ne sprejmite nasvetov, če vam te dajejo zainteresirane osebe. Oseba, ki jo imate radi, je zelo občutljiva. V tem smislu se ravnajte.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Marsikaj se bo izboljšalo. Vest, ki vas bo spravila v dobro voljo in razpoloženje, da boste opravili tudi to, česar bi sicer ne zmogli.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Danes nobenih važnih sklepov. Odložite jih na jutrišnji dan. Preveč boste pesimistično razpoloženi. Potreben vam je počitek.

SKORPIJON (od 24.10. do 22. 11.) Rešitev za neki hujši problem bo prišla sama od sebe. Prepustite času čas in se ne zaletavajte. Več pozornosti svojcem.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Uspeli boste v zadevi, ki ste jo imeli že zdavnaj za izgubljeno. Čas, ki je primeren za umsko delo. V družini neprijeten spor.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Nepredvidene okoliščine bodo privedle do sprememb v vaših načrtih. Sprejmite jih z ležernostjo. V družini bo vladalo soglasje

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Naj se vam ne mudi in ne vežite svojemu delu onih, ki z njim ne marajo imeti zveze. Preveč ste zahtevni in ljusosumni.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Veliko zadoščenje pri delu ali v službi. S pravilnim razumevanjem sprejmite tudi nerazpoloženje v družbi, ki ste ga povzročili vi.

PREJELI SMO

VPRASANJA NASIH DNI, St. 5-6, letnik II. Izdaja in tiska Časopisno založniško podjetje Ljudska pravica v Ljubljani.

OTROK IN DRUŽINA. St. 1. in II. — 1961. Revija za družinsko in družbeno vzgojo. Izdata Zveza prijateljev mladine Slovenije in Pedagoško društvo LR Slovenije.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 16, najnižja 10.2, ob 19. uri 11.8, zračni tlak 1016.6 raste, veter 9 km severozahodnik, vlage 80 odst., nebo 4/10 pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 11.2 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, TOREK, 14. marca
Matilda
Sonce vzide ob 6.21 in zatone ob 18.09. Dolžina dneva 11.48. Luna vzide ob 4.56 in zatone ob 15.27
Jutri, SREDA, 15. marca
Klemen

V nedeljo na osrednji proslavi mednarodnega dneva žena

Ostra obsodba fašističnih protislovenskih demonstracij

Govor članice vodstva ZDŽ - Demokratične žene morajo biti na čelu antifašistične bitke - Solidarnost z delavci CRDA

V nedeljo je bila v kinu «Arcobaleno» osrednja proslava mednarodnega dneva žena. Proslavljalni govor je imela članica vodstva Giglia Tedesco, in sicer na temo: «Družba za ženo in družino». V svojem govoru je poudarila uspehe, ki so jih dosegle žene na vseh področjih družbenega življenja ter izrazila željo, da bi prišlo do enotnosti žena, da bi dosegle vse smotre, ki so jim pri srcu, tako da bi nudila družba res kaj stvarnega državljankam, ki še niso dosegle popolne enakopravnosti z državljani.

Pri obravnavanju takajšnjih vprašanj je ostro obsodila fašizem ter dejala, da je treba uvesti v srednje šole in na univerze pouk bližnje zgodovine ter jasno nakazati zle posledice, ki jih je imel fašizem za italijanski narod. Obsodila je šovinistično in rasistično akcijo proti slovenskemu prebivalstvu na tem področju ter opozorila demokratične sile na njihovo odgovornost, saj se morajo z vsemi sredstvi bojevati proti napredovanju novega fašizma. Dejala, da mora biti ZDŽ na čelu te antifašistične bitke in hkrati izrazila solidarnost z delavci ladjedelske industrije, ki se borijo za boljše življenjske razmere. Pozvala je gospodinje, naj okrepijo svojo dejavnost, saj se 23. t. m. prične v parlamentu razprava o zakonskem načrtu njim v prid. Hkrati je poudarila, da pristop k Zvezi demokratičnih žena pomeni širjenje članskih izkaznic in revije «Noi Donne».

V začetku sta spregovorili Elvira Liberio in Nadja Pahor, ki sta v imenu vodstva odprli proslavo. Vera Žužek je pozdravila žene ter obravnavala najbolj važna vprašanja slovenske manjšine, ki čakajo na rešitev. Na koncu je tajnica ZDŽ Jole Deferri predložila dve resoluciji. Prva je bila naslovljena na vladnega generalnega komisarja dr. Palamaro in so v njej žene protestirale proti šovinističnim manifestacijam, proti fašističnim napisom v slovenskih šolah in proti odstranjevanju spominskih kamnov, posvečenih odporniškemu gibanju. Drugo resolucijo so naslovili na poslanca Erminija in zahtevali njej, naj se pospeši razprava o zakonu za ureditev slovenskega šolstva. Končno je delegacija žena odšla s proslave z velikim vencem mimoz k Sv. Justu ter položila cvetlice na spominske kamne, posvečene junakom odporniškega in antifašističnega gibanja.

Istega dne so bile tudi druge manifestacije. V Ricmanjih je ob veliki udeležbi občinstva govorila Pina Colja, v Barkovljah sta v kulturnem krožku v Rumeni hiši govorili številnemu občinstvu Jole Deferri in Zora Košuta, v imenu vodstva pa je bila navzoča tudi Marica Skabar. Na vrsti je bil, na pobudo Jelke Grbec, tudi lep kulturni spored. Zelo velika je bila udeležba na proslavi 8. marca v Podlonjerju, kjer sta ob velikim navdušenjem udeležencev govorili Giglia Tedesco in Zora Košuta.

Manifestacije, ki so bile doslej ob mednarodnem dnevu žena, so dokazale, kako so žene vezane na to tradicijo. Na to tradicijo se navezuje vodstvo ZDŽ pri naporu za napredovanje, da se z uspehom zaključi kampanja za pridobivanje članic, pri čemer poziva žene, naj se pridružijo ter naj s tem prispevajo, tako da se bodo uresničile vse zahteve, ki so dandanes pri srcu ženskim množicam.

Pismo sekcije KPI poslancu Erminiju

Barkovljanska sekcija KPI je poslala poslancu Erminiju, predsedniku poslanske komisije za prosveto, pismo v katerem ga poziva, naj se sprejme-je potrebni ukrepi, da se razprava o uzakonitvi slovenskih šol nadaljuje in vprašanje nemudoma ugodno reši.

Na osrednji proslavi 8. marca se je v kinu «Arcobaleno» zbrala velika množica žena

Pomemben uspeh SGZ na volitvah obrtnikov

Lista SGZ je pri volitvah v pokrajinsko komisijo na tretjem mestu - Številni slovenski obrtniki izvoljeni za delegate pokrajinske bolniške blagajne

V nedeljo so bile volitve v pokrajinsko komisijo obrtnikov in volitve delegatov za pokrajinsko bolniško blagajno. Na teh volitvah je sekcija obrtnikov Slovenskega gospodarskega združenja dosegla pomemben uspeh, saj je dosegla visoko število glasov in to kljub ostrim napadom z leve in desne.

Skupno je od 3733 obrtnikov, vpisanih v seznam pri trgovinski zbornici, volilo 2690 obrtnikov, torej 72.11 odstotka. Kandidati na listi sekcija obrtnikov Slovenskega gospodarskega združenja, so prejeli naslednje število glasov: Srečko Colja 377, Ferdinand Ferjančič 361, Andrej Renar 337, Danijel Kraljič 339, Ivan Novak 381 in Ivan Smerdel 331.

Lista št. 1 je imela relativno večino in so bili na njej izvoljeni vsi kandidati in to: Angelo Barini 706, Umberto Benevegna 635, Vittorio Girardi 628, Gabriele Magnaghi 590, Alessandra Puppo 642 in Giorgio Valmarin 786. Na drugem mestu je lista št. 2, katere kandidati so prejeli naslednje število glasov: Federico Birsa 619, Angelo Bonino 580, Oscar Dall'Oglio 635, Carlo Magris 667, Giuseppe Rocco 562, Biacinto Simeone 525. Na tej listi so bili izvoljeni trije kandidati in to: Birsa Federico, Oscar Dall'Oglio in Carlo Magris. Zadnja pa je bila lista št. 3, katere kandidati so prejeli naslednje število glasov: Alcide Budani 267, Romano della Santa 305, Alessandro Favaretto 279, Emilio Gomisel 295, Stelio Irmi 213 in Felice Melli 230.

Iz objavljenih podatkov je razvidno, da je sekcija obrtnikov Slovenskega gospodarskega združenja dosegla na volitvah pomemben uspeh in da se je tako uveljavila v javnosti. Na tej osnovi ima sekcija tudi po zakonu pravico zahtevati imenovanje svojih predstavnikov v pokrajinsko komisijo za obrtništvo.

Člen 13 zakona od 25. julija 1956 št. 860 namreč določa, da se ustanovi s prefektovim dekretom pokrajinska komisija za obrtništvo, katere sedež je na trgovinski zbornici in katere člani so imenovani za tri leta. Komisija je sestavljena:

1. Iz devetih obrtnikov, ki so izvoljeni med člani vpisanimi v stalni seznam obrtnikov.
2. Iz predstavnika obrtnikov v izvršnem odboru trgovinske zbornice.
3. Iz štirih predstavnikov najbolj reprezentativnih obrtniških organizacij pokrajine, ki jih imenuje prefekt po predlogih teh organizacij, in sicer tako, da imenuje vsaj enega predstavnika za vsako organizacijo.
4. Iz štirih delavcev, ki so zaposleni v obrtniških podjetjih in ki jih imenuje prefekt, predlagajo pa jih sindikalne organizacije.
5. Iz enega predstavnika ENAPI (vsedržavne ustanove za obrt in malo industrijo).

Iz teksta zakona je očitno, da ima sekcija obrtnikov Slovenskega gospodarskega združenja vso pravico, da zahteva, da prefekt imenuje enega ali več predstavnikov v pokrajinsko obrtniško komisijo.

Istočasno so bile včeraj tudi volitve delegatov za občni zbor bolniške blagajne za obrtnike. Tu je bilo vpisanih 3845 obrtnikov, volilo pa jih je 2680 ali 69.53 odstotka. Izvoljeni so 125 delegatov in med njimi tudi nekatere predstavnike SGZ. Izvoljeni so bili naslednji delegati:

Albrizio Umberto, Agolanti Nereo, Aresca Giacomo, Baiz Giovanni, Birsa Federico, Berdon Boris, Bossi Fernando, Benevenia Umberto, Bardelli Guido, Bissaldi Francesco, Bonino Angelo, Barini Angelo, Bembo Renato, Bucci Sebastiano, Bravar Umberto, Barini Federico, Bonivento Giorgio, Bezzecchi Italia, Borgnese Vittorio, Bertoli Esposito Alide, Bertok Alessandro, Bizzotto Gualtiero, Boenco Giovanni, Brezzi Aldo, Bratos Luigi, Cavallarin Gino, Calucci Pietro, Cattonar Marco, Ciani Antonio, Cian Pirro, Cesaratto Ottaviano, Cossutta Ettore, Ceppi Lauro, Chiappa Pietro, Canobelli Medardo, Cazzador Guerrino, Chiarato Luciano, Carturan Vittorio, Cella Pietro, Dibello Fedele, Dall'Oglio Oscar, De Castello Mario, Deganutti Primo, Destefano Vincio, Ferluga Marcello, Favaretto Alessandro, Ferfila Giovanni, Ferluga Giuseppe, Fabris Tarcisio, Francese Giuseppe, Fossatti Giuseppe, Francioli Finimondo, Ferrarato Walter, Franceschini Federico, Fribl Giovanni, Fasana Ernesto, Giacomini Francesco, Giassi Ermenegildo, Gomisel Emilio, Grava Ferdinando, Gentilcore Bruno, Girardi Vittorio, Gerzei Timaco Adele, Hervatin Carlo, Ianezic Guerrino, Kobec Gioachino, Kosanic Francesco, Krecich Mario, Lanza Onorino, Lepre Silvio, Mazarolj Ottavio, Melli Felice, Michelazzi Ezio, Mestroni Pietro, Moscovita Aldo, Maraspin Pino, Medeot Francesco, Magris Carlo, Mazzaroli Giuseppe, Manfreda Eliodoro, Magnaghi Gabriele, Magnoni Giovanni, Novak Ivan, Oio Giovanni, Purini Marino, Pino Italo, Puppo Alessandra, Pacor Carlo, Paolo Luigi, Petelin Vladislao, Perotti Luigi, Parovel Albino, Pipolo Luigi, Prauscello Angelo, Russian Rodolfo, Romano Giovanni, Rota Adriano, Rocco Giuseppe, Romanazzi Aldo, Roselli Sergio, Renar Andrej, Rusgank Innocente, Simeone Giacinto, Suban Vittorio, Sticotti Lino, Stella Oreste, Spazzali Attilio, Sossi Mario, Sossa Giuseppe, Senci Carlo, Tavucci Giorgio, Tonet Valdeo, Turchi Gabriele, Tosato Gaetano, Tornelli Carlo, Vinci Antonio, Valentini Vittorio, Verganj Adalberto, Valmarin Giorgio, Zuliani Giuseppe, Zanier Sperandio, Zafred Stanislao, Zentilomo Spartaco, Zerial Carlo, Zemarian Ferdinando.

S sinočnje seje tržaškega občinskega sveta

Občinski svet odločno obsodil zadnje fašistične provokacije

Županova izjava v zvezi s skrunitvijo spominskih kamnov padlih antifašistov in z napisi v slovenski šoli - Resolucija PSI - Popolnoma izolirani fašisti so morali zapustiti sejno dvorano

Na sinočnji seji tržaškega občinskega sveta se je ozračje zopet precej «segrelo», in sicer v zvezi z zadnjimi vandalskimi fašističnimi dejanji. Posledica tega je bila, da so misovci, ki so ostali popolnoma izolirani, zapustili dvorano.

V začetku seje je župan dr. Franzil sporočil, da je poslal predsedniku nacionalnega združenja odlikovanih občin Vittoriu Pertusiu brzojavko, v kateri je izrazil hvaležnost tržaške občine, da so jo vključili v vodstveni odbor združenja.

Nadalje je dr. Franzil sporočil, da je šel v soboto skupno z nekaterimi odborniki in s skoraj vsemi vodji skupin občinskega sveta polagal cvetje na spominske kamne posvečene padlim borcem odporniškega gibanja, pri Sv. Justu: kamne, ki jih je odstranila neznana oskrunjevalna roka.

To nesramno dejanje — je nadaljeval župan — zlasti če ga povežemo tudi z nekaterimi napisi, ki so se pojavili na zidovih neke šole pri Sv. Jakobu, dokazuje, da so določeni elementi, ki se vse zdi, da so zelo mladi, prežeti s teorijami, katere so v preteklosti že povzročile mnogo gorja in škode našemu mestu in naši državi.

Obsojamo že samo to dejstvo, da so ostala pri življenju takšna načela, kajti: Errare humanum est sed perseverare diabolicum. Toda še bolj obsojamo nekulturni način, kako se še nadalje ta ideologija izraža. Mesto, ki ima za seboj tradicijo državljanskega junaštva kot naše, pač nujno in ogorčeno obsoja žalitev spomina padlih za svobodo in za domovino ter zavrača takšne metode, kot nevredne kulturnega ljudstva.

Spričo takšnih metod, ki jih morda narekuje samo nezavestna podlost, mora biti naša obsodba odločna in nedvoumna in vsi se ji morajo pridružiti, kajti kdor se ji odtegne, prevzema za takšne dogodke moralno soodgovornost.

Izražam torej v imenu vsega občinskega sveta najglobje obsodbo nad žalitvijo spomina padlih ter se ponovno obvezujem, da bom napel vse sile, da se takšni sistemi enkrat za vselej izločijo iz našega mesta, je zaključil župan.

Svetovalec Radich je dejal, da se pridružuje županovi obsodbi, hkrati pa ga je vprašal, ali bo izrazil solidarnost s florentinskimi antifašisti in z županom La Piro, ki so ga hoteli fašisti napasti. Župan je dejal, da je pripravljen izraziti to solidarnost in da bo poslal La Piri solidarnostno brzojavko.

Svetovalka Bernetičeva je opozorila župana na protislovensko gonjo, na zaporedje od napadov in poskusov pustošenja do zadnjih napisov v slovenski šoli pri Sv. Jakobu ter dejala, da so starši zaradi tega v skrbeh. Vprašala je župana, ali ne misli intervenirati pri oblasteh, da se ta gonja proti Slovencem preneha. Župan je dejal, da je že v svoji izjavi povezal obe podli dejanji ter da je pripravljen uradno posredovati pri oblasteh, ki morajo skrbeti za javni red.

Dr. Pincherle pa je prebral izjavo v kateri pravi méd drugim: Spričo ponavljanja manifestacij, ki vedno bolj surovo kršijo načela naše demokratične ureditve, menijo socialistični svetovalci, da niso dovolj običajni protesti občinskega sveta, na katere dajejo oblasti kvečjemu kaka besedna zagotovila. Socialisti opozarjajo, da se je tudi tokrat po tradicijah krajevnega šovinizma prešlo od nasilja proti slovenskim ustanovam k napisom, ki odkrito poveličujejo fašizem, ter k skrunitvi spominskih kamnov, posvečenih Tržačanom, ki so padli v obrambo svobode.

Socialistični svetovalci opozarjajo na jasno odgovornost, ki jo nosijo za to rast fašizma tisti politiki, ki proglašajo z besedami demokratične ideale, ki pa dejansko sodelujejo v okviru Lege Nazionale z bivšimi fašističnimi hierarhi in z eksponenti MSI. Nadalje poudarjajo brezbrižnost šolskih oblasti, ki niso nikoli ničesar storile, da bi orisale mladini polpreteklo zgodovino Italije ter se nadalje dopuščajo, da se v šolah preko organizacije Giovane Italia nemoteno razvija novofašistična propaganda ter da se organizira zapuščanje pouka, tako da lahko vodijo politično nezrele dijake na protidemokratične manifestacije.

Zaradi tega predlagajo socialistični svetovalci naslednjo resolucijo:

Tržaška občina bo dala pobudo za vrsto lekcij v enem izmed največjih mestnih gledališč, da podobno kot v drugih italijanskih mestih (v Milanu, Turinu, Genovi, Modeni, Ferrari, itd.) tisti antifašisti, ki so se borili proti fašistični diktatur ter za svobodo in pravico, zlasti mladini neposredno orišejo nedavno zgodovino naše države ter temelje demokratične države in republiške ustave.

Župan je bil spričo omembe sodelovanja demokristjanov s fašisti v Legi Nazionale v zadregi ter je skušal s precej medlimi argumenti dokazovati, da nima Lega Nazionale nič opraviti z dogodki, ki so nastali iz protislovenske gonje. Dejal pa je, da je pripravljen dati sporazumno z odborom to resolucijo na dnevni red.

Medtem so se nadaljevala vprašanja svetovalcev. Zadnji se je priglasil k besedi misovski vodja dr. Morelli, ki mu je dal župan besedo, čeprav je že minil čas, predpisan za postavljanje vprašanj, s pogojem, da se bo držal predmeta. Toda Morelli je izkoristil svoje vprašanje za to, da je izjavil, da se misovci ne pridružujejo morebitni solidarnostni brzojavki La Piri. Pri tem pa se je tudi spustil v polemiko s prejšnjimi izjavami oziroma vprašanji svetovalcev, kar je v nasprotju s pravilnikom. Zato mu je župan odvzel besedo in mu odločno dejal, da bodo vsi svetovalci razen misovcev zapustili dvorano, če bo še naprej govoril. Spričo tega ni preostalo misovcev drugega, kot da so ob vzklikih svetovalcev poparjeno zapustili dvorano, pri čemer jim najbrž ni bilo v tolažbo niti geslo: «Molti nemici, molto onore!».

V začetku seje so postavili svetovalci še druga vprašanja. V diskusiji o družbah PIN pa je imel svetovalec Telner zelo dolg govor, k čemu se bomo povrnili.

Z nedeljskega rednega letnega občnega zbora

Zelo uspešno poslovanje Tržaške kreditne banke

Obseg vlog se je potrojil - Spontani izrazi vzajemnosti italijanskih gospodarskih krogov - Nujnost, da bi banka lahko poslovala s tujino

V nedeljo dopoldne je bil drugi redni občni zbor Tržaške kreditne banke, katerega se je udeležilo 132 delničarjev, ki zastopajo veliko večino v banko vloženega kapitala. Na občnem zboru sta bili prečitani poročili upravnega sveta in nadzornega odbora, iz katerih izhaja izredno velik napredek, ki ga je banka naredila v prvem letu rednega poslovanja, kar tudi izhaja iz priložene bilance, evidenčnega računa in računa izgube in dobička.

V poročilu upravnega sveta je napisano med drugim naslednje:

Izid poslovne dobe 1960 potrjuje po eni strani naša predvidevanja in optimizem, sloneči na dejstvu, da naš zavod nasledi podobne ustanove preteklosti, ki so žal nehale delovati, in po drugi strani potrjuje veljavnost razlogov, s katerimi smo utemeljili vlogo in dosegli pooblastilo za ustanovitev Banca di credito di Trieste — Tržaške kreditne banke. Njeno delo in funkcije, vključene v širši in splošni okvir tržaškega gospodarstva, so sicer le-tega skromen, a zato nič manj življenjski, organski in sestavni del.

Na tem področju lahko na podlagi svojega statuta koristno prispeva k splošnemu tukajšnjemu gospodarstvu, ki je stalno predmet podrobnega proučevanja in ki ga vsi dobro poznamo tako iz vsakdanje stvarnosti kot iz statistik, ki ga ponazarjajo s svojimi zgovornimi podatki in številkami.

Za našo lansko uveljavitev, ki je sicer skromna v primerjavi s podobnimi zavodi, poslujočih že dolga leta in bogatih na izkustvih, je značilno, da je prišla do izraza pri vseh slojih tukajšnjega prebivalstva; in ne samo to: ko so nam v gotovi dobi določene skupine posvečale posebno pažnjo, so nas prijetno iznenadili spontani izrazi vzajemnosti, ki smo jih bili deležni tudi s strani italijanskih gospodarskih slojev.

Ko prehajamo k obravnavi bilance, ugotavljamo pri aktivi, da sta število hranilnih knjižic in znesek vlog presegli naša predvidevanja. Male, navadne in vezane vloge stalno rastejo: medtem ko so 31. 12. 1959 znašale 108,745.252 lir, so se 21. 12. 1960 zvišale na lir 265,312.401. Tudi porast vlog na tekoče račune je precejšen: od lir 66,422.234 dne 21. 12. 1959 na lir 276,767.740 dne 21. 12. 1960, kljub temu da si ne moremo še ustvariti klientele, ki posluje s tujino.

Razpoložljive fonde smo povečini investirali v eskompt, ki je od lir 42.925.611 dne 31. 12. 1959 narastel na lir 208 milijonov 866.646 dne 31. 12. 1960, dočim smo njihov manjši del vložili v podeljene kredite na tekočih računih, ki so se zvišali od lir 3.788.400 dne 31. 12. 1959 na lir 51,649.197 na dan 21. 12. 1960. Razmerje med investicijami v eskomptu in na aktivne tekoče račune je bilo 31. 12. 1960 približno 4 proti 1.

Dovolj je, da bežno pregledamo stanje investicij, zato da ugotovimo visoko likvidnost stanja računov, ki je skozi vse leto bila mnogo nad državnim povprečjem in tudi nad povprečjem drugih denarnih zavodov na našem trgu.

Če izvzamemo davke, takse in ostale dajatve, ki jih je treba po zadevnih zakonih plačati, smo ostale upravne stroške za učinkovito ureditev in ustroj uslug in kadrov osebja primerno vskladili z načelom oprezne štednje; vendar pa ne v škodo možnega in previdnega razvoja našega poslovanja.

Poročilo upravnega odbora se zaključuje z ugotovitvijo, da je bil že v prvem letu poslovne dobe dosežen dobiček. Poročilo tudi poudarja, da bo banka nadaljevala na začrtani poti z namenom, da izpopolni svoje usluge in operacije — in med temi tudi one s tujino — v interesu klientele in skupaj z njo.

Poročilo nadzornega odbora pa se zaključuje:

Med letom smo sledili poslovanju, opravili periodične preglede in pri tem vedno ugotovili, da se predpisane knjige redno vodijo in da ves upravni in knjigovodstveni ustroj dobro deluje. Za to gre posebna pohvala direkciji, ki si je prevzela prav gotovo nelahko nalogo, posebno še, če upoštevamo načela previdnosti in varčnosti, ki so bila izvajana pri reševanju problema osebja v tej začetni fazi poslovanja.

Upravni svet Vam je izčrpno obrazložil spodbudni razvoj zavoda v tem letu, ki ga lahko imamo pravzaprav za prvo poslovno dobo, in Vam pojasnil uporabljena merila in dosežene uspehe. Lahko smo zadovoljni z izvršenim delom in polni zaupanja v bodočnost; in toliko bolj, če bomo, kakor sicer upamo, poleg na dosedanje vire poslovanja lahko šteli tudi na operacije s klientelo, ki posluje s tujino, za kar še vedno čakamo na predpisano višje dovoljenje.

Vaša brezpogojna pohvala naj gre vsemu osebju za požrtvovalnost, ki jo je pokazalo do banke, gospodu direktorju za neutrudno in pametno delo, celotnemu upravnemu svetu in še posebej predsedniku odv. Angelu Kukanji, ki si je s svojim razboritim in nenehnim delovanjem zaslužil hvaležnost družbe.

Poročilom je sledila obširna in živahna debata, v kateri so se delničarji dotaknili vseh plati delovanja banke in zlasti z zadovoljstvom ugotovili velik napredek, ki ga je banka naredila v prvem letu svojega poslovanja. Zlasti pa so obširno razpravljali o zahtevi, da se razširi bančno poslovanje tudi na posle z inozemstvom, o čemer je predsednik upravnega sveta še posebej podrobno poročal o vseh težavnih ukrepih, ki jih je napravil upravni svet. V tej zvezi so bili podani tudi nekateri konkretni predlogi, katere bo upravni svet podrobno proučil. Ob zaključku občnega zbora so delničarji odobrili delovanje upravnega odbora in nadzornega sveta ter bilanco.

PRIMORSKI DNEVNIK

UREDNIŠTVO
TRST - UL. MONTECCHI 6-II.
TELEFON 93-808 IN 94-638
Poštni predal 559
PODRUŽNICA GORICA
Ulica S. Pellico 1-II. — Tel. 33-82
UPRAVA
TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Tel. št. 37-338
NAROČNINA
Mesečna 650 lir — Vnaprej: četrtletna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir — FLRJ: v tednu 20 din, mesečno 420 din — Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3-I, tel. 21-928, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 600-70/3-375
OGLASI
Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir. — Mali oglasi 30 lir beseda. — Vsi oglasi se naročajo pri upravi.
Odgovorni urednik
STANISLAV RENKO
Izdaja in tiska ZTT. Trst

Sindikati poročali delavcem o pogajanjih o CRDA v Rimu

Pogajanja se bodo nadaljevala v četrtek, če bo Intersind spremenil svoje dosedanje negativno stališče

Včeraj je bila na sedežu v Ul. Duca d'Aosta enotna skupščina vseh delavcev ladjedelnice, Tovarne strojev in delavnice mostov in dvigal CRDA, na kateri so sindikalni predstavniki podrobno poročali o poteku pogajanj. Tako so povedali, da je Intersind vztrajal na svojem stališču in da je prišlo do predloga, da se poveča proizvodna nagrada na 25.000 lir, razdeli delavce, ki prejemajo odstotke na devet kategorij in da se o pokojninah sedaj sploh ne bi razpravljalo. Sindikati bi sprejeli predlog glede nagrade, nikakor pa ne morejo pristati na ostala stališča, saj ne bi delavci prejeli praktično skoro nobenih izboljšanj.

Pristali so na to, da se pogajanja prekinejo in da se nadaljujejo v četrtek ob 18. uri, vendar le v primeru, da podtajnik ministrstva delo do srede zvečer sporoči, da je njegova intervencija uspela in da je prišlo do take izpremembe stališča Intersinda, da ima sploh pomen nadaljevati s pogajanji. To stališče sindikalnih organizacij so delavci na skupščini enotno potrdili in tudi sklenili, da se skliče nova skupščina v primeru, da ne bi prišlo do popuščanja Intersinda in do nadaljevanja pogajanj.

Kje so «podle laži?»

V nedeljo je tržaška federacija KPI priredila javno zborovanje v Krizu, kjer je govoril poslanec Vittorio Vidali in v Boljuncu, kjer je govoril tajnik federacije prof. Sema, sinoči pa je bilo podobno zborovanje pri Sv. Jakobu, kjer je bil glavni govornik zopet Vidali, pred njim pa je v slovenščini spregovoril občinski svetovalec Padovan. Morda niti ne bi bilo potrebno polemično omenjati vseh teh zborovanj, ki so bila sklicana po preteku 30-dnevne prepovedi javnih manifestacij na Tržaškem, če ne bi prav svetovalec Padovan v svojih izvajanjih nesramno polemično omenjal pisanja našega dnevnika in ljubljanskega «Dela» ter izjav Ivana Regenta na kongresu Socialistične zveze delovnega ljudstva kakor tudi izjave dr. J. Dekleve po ljubljanski televiziji v zvezi z znanim obiskom delegacije KPI pri generalnem vladnem komisarju dr. Palamari. Padovan je namreč dejal, da so vse te izjave in pisanje o tržaški KPI in Vidaliju provokacija, ki ima namen ustvariti zmedo med Slovenci in prizadeti KPI in da so te izjave «podla laž», ki da niso v čast tistim, ki so jih izrekli. Nekaj podobnega je dejal v nedeljo tudi prof. Sema, medtem ko je Vidali v obeh govorih povedal, kaj je pravzaprav rekel Palamari, tako da iz njegovih besed sledi, da ni izjavil tistega, kar je objavila «Unità» 27. februarja letos. Predvsem pa je poudaril, da odločno odklanja recipročnost, ker KPI podpira borbo vsake manjšine kot dosledna internacionalistična partija.

Vse to zagotavljanje jemljemo na znanje in kot smo že v naši sobotni številki poudarili, nas lahko samo veseli, da je do take pojasnitve prišlo. Nikakor pa ne moremo mimo žalitve, ki jo je izrekel občinski svetovalec Padovan. Zato ga vprašamo, zakaj ni objektivno in pošteno povedal, kaj je bilo zapisano v našem dnevniku in kaj sta izjavila Ivan Regent in dr. Jože Dekleva? V našem dnevniku smo namreč poročali in komentirali samo tisto, kar je pisala «Unità» 27. februarja t.l., da je namreč delegacija KPI Palamari izjavila, da za Trst ZAHTEVA izvajanje ustave in memoranduma ter hkrati «izrazila trdni sklep tržaških komunistov, da se bodo BORILI za popolno izvajanje memoranduma v coni B».

Ali iz tega ni sledila recipročnost in še več: dopuščanje, da je res tisto, kar trdijo šovinisti, da se namreč memorandum v coni B ne izvaja?

Če torej ni res tisto, kar je pisala «Unità» 27. februarja t.l., zakaj ni Vidali že takoj naslednjega dne takega poročanja zanikal in objavil tisto, kar je izjavil v nedeljo v Krizu in včeraj v Trstu? Zakaj ni Padovan poročanje v «Unità» označil za «podlo laž», namesto da s takimi žalitvami obklada druge, ki niso storili nič drugega kot to, da so vzeli tisto sporočilo glasila KPI za točno?

Na vsa ta vprašanja si lahko odgovori vsak čitatelj sam. Mi pa lahko samo še enkrat ugotovimo, da je bilo prav s pomočjo te polemike in na pritisk svojih pristašev vodstvo tržaške KPI prisiljeno jasno povedati svoje stališče do izvajanja določb ustave in posebnega statuta kljub temu, da je tudi na omenjenih zborovanjih pozabilo povedati, da italijanska manjšina v Jugoslaviji uživa ne glede na memorandum vse pravice, ki ji pritičejo.

75 let življenja podjetja Zerial

Mizarsko podjetje Zerial je v soboto odprlo veliko stalno razstavo pohištva, ki je po svojem obsegu in značaju edinstvena v Italiji. Slovesne otvoritve razstave, ki je bila povezana s 75-letnico življenja tega znanega mizarskega podjetja, so se udeležili predstavniki krajevne oblasti ter zastopniki tržaške industrije, trgovine, obrti in mnogo drugih gostov, ki so ob tej priložnosti izrazili svoja voščila bratom Zerial.

Na sliki vidimo enega od stoterih kotičkov razstave, ki so vzbujali pozornost in občudovanje številnega občinstva.

ŠOLA GLASBENE MATICE — TRST

V ponedeljek, 20. marca 1961 ob 20.30 uri v AVDITORIJU

koncert komorne glasbe

Sodelujejo Komorni godalni orkester Glasbene Matice, dirigent Oskar Kjuder, solista Dejan Bravničar (violina), Aleksander Vodopivec (klavir), pri klavirju spremlja Leon Engelman.

Prodaja vstopnic od petka dalje v Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20.

GLEDALIŠČA

VERDI

V četrtek ob 20.30 bo za abonma A za parter in lože ter abonma B za galerijo in stojišča prva predstava opere «Francesca da Rimini» Riccarda Zandonaia.

Dirigent Franco Capuana; v glavnih vlogah pa nastopajo Leyla Gengerle, Anna Gaspeni, Renato Cioni, Mario Ferraro, Anselmo Colzani.

Prodaja vstopnic pri gledališki blagajni.

TEATRO NUOVO

Drevi ob 21. uri bo prva predstava goldonijevske skupine Cesca Baseggia s komedijo v treh dejanjih «Zelinda e Lindoro» Carla Goldonija.

Rezerviranje in prodaja vstopnic pri gledališki blagajni.

KINO

Fenice 16.00 «Judežev sin», barvni mancolor, Burt Lancaster. Prepovedano mladini.
Excelsior 16.00 «Suzie Wong», svetla, technicolor, William Holden. Nan-Y Kwan. Prepovedano mladini.
Filodrammatico 16.00 «Arizona», William Holden.
Grattacielo 16.00 «Milijarderka», barve De Luxe, Sophia Loren, Peter Sellers, Vittorio De Sica. Zadnji dan.
Arcobaleno 15.00 «Sedem sinov», Yul Brynner, barve De Luxe.
Supercinema 16.00 «Tom in Jerry sta izkopala bojno sekiro». Slikanice v technicolorju.
Alabarda 16.00 «Ženske trpijo», Silva Koscina, Belinda Lee. Prepovedano mladini. Zadnji dan.
Aurora 16.00 «Upor sužnjev».
Capitol 16.00 «Suzana, ženska na telefonski poziv», Judy Holliday, Dean Martin.
Garibaldi 16.00 «Koža bednika», Alan Ladd, Sidney Pitier.
Cristallo 16.00 «Noč», M. Mastroianni, J. Moreau. Strogo prepovedano mladini.
Impero 16.30 «S terase». Prepovedano mladini.
Italia 16.00 «Ponosna», Mario Merlini, Mario Valdemarin. Prepovedano mladini. Zadnji dan.
Massimo 16.00 «Ljubezen ob mostu jah sveta», technicolor, Antonio Cifariello. Prepovedano mladini. Zadnji dan.
Moderno 16.00 «Zaklel sem, da te ubijem», technicolor, Carmen Sevilla, Raf Vallone.
Astra 16.00 «Zmenek na Ischiu».
Astoria 16.00 «Pal Joey», technicolor, Frank Sinatra, Kim Novak.
Vittorio Veneto 16.30 «S terase». Prepovedano mladini. Paul Newmann.
Marconi 14.00 «Polnočna čipka», technicolor, Doris Day, Jeffrey Gavin.
Ideale 16.00 «Napadalna žena».
Savona 16.00 «Okus po Pariju», Charles Boyer, Michèle Morgan.
Odeon 16.00 «Roulotte in roulotte», Abbe Lane, technicolor. Prepovedano mladini.

Slovensko gledališče v Trstu

V soboto 18. t. m. ob 20.30 v AVDITORIJU v Trstu premiera BRANISLAV NUŠIČ

«Dr.»

Komedija v štirih dejanjih

Režiser: ADRIJAN RUSTJA
Prevedel: PAVEL DROBTINA
Scenograf: JOŽE CESAR

Osebe: Života Cvijović - Modest Sancin; Mara, njegova žena - Lelj Nakrstova; Milorad in Slavka, njuna otroka - Edvard Martinuzzi in Miranda Caharija (Igr. šola); Striček Blagoje, Marin brat - Jožko Lukeš; Ga. Spasojevićeva in ga., Protićeva, članici uprave zavetišča št. 9 - Angelca Caharija, kot gost in Nora Jankovič (Igr. šola); Ga. Draga - Justina Vugova, kot gost, Velimir Pavlović - Stane Starešinič; Dr. Reisser - Stane Raztresen; Sojka - Zlata Rodoškova; Sojkin mož - Silvij Kobal; Klara - Mira Sardočeva; Marija - Silva Raztresen; Pepček - Esina David.

V nedeljo 19. t. m. ob 17. uri v AVDITORIJU ponovitev

«Dr.»

Slikar O. Gianandrea v galeriji «Moncenisio»

V baru-galeriji «Moncenisio» v Ul. Carducci se — z uspehom ob obilnem obisku občinstva — nadaljuje razstava goriškega slikarja Ostilia Gianandrea, ki razstavlja svoja dela iz najnovejše dobe, v katerih je vidno umetnikovo poglabljanje v umetniško ustvarjalnost.

DAROVI IN PRISPEVKI

Ob smrti none daruje Igor 2000 lir za Dijaško Matico.

MALI OGLASI

OBISCITE VELETRGOVINO FELICE - Trst, Ulica Carducci 41. Kupili boste: bunde, dežne plašče, hlače, srajce, jope in mnogo drugih artiklov najboljšin vrst po res konkurenčnih cenah.

IZLETI

Turistični izlet SPDT na Dolenjsko

SPDT priredi na navedeni dan maja, v nedeljo dne 30. aprila izlet skozi Postojno mimo Cerkniškega jeze a v Otočec pri Novem mestu. Po avtocesti Zagreb-Ljubljana na povratku obisk Šentježevega in zvečer Ljubljane.

Obvestila in vpisovanje v ul. Geppa 9-II. v dnevnih urah.

OD VČERAJ DO DANES

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 12. in 13. marca 1961 se je v Trstu rodilo 10 otrok, umrlo pa je 18 oseb.

RODILI SO SE: Mauro Kraus, Gabriella Crebel, Adriano Sancin, Daniela Montebugnoli, Susanna Speierle-Vidali, Patrizia Bencich, Serena Renzulli, Roberta Prevosti, Tiziana Marciano, Fabrizio Valenti.

UMRLI SO: 88-letna Maria Verbanaz vd.

Izpred porotnega sodišča

Umsko omejen, si je nakopal kar osem hudih obtožb

Sodišče je odredilo, da se pošlje vsaj za dve leti v kazensko umobolnico

Na porotnem sodišču je bil včeraj proces proti 45-letnemu Ferruccio Goruppiju iz Ul. delle Rose 26, kateremu so naprtili celo vrsto obtožb, sodišče pa ga je oprostilo, ker so psihiatri ugotovili, da ne more odgovarjati za svoja dejanja, ker je popolnoma umsko omejen zaradi kronične zastrupitve z alkoholom. Zaradi tega je sodišče odredilo, da ga pošljejo vsaj za dve leti v kazensko umobolnico.

Zadeva, ki je Goruppija spravila na zatožno klop, se je pripetila 23. septembra lani. Goruppi, ki je bil kot obiralnjo vinjen, se je peljal s trolejbusom proge št. 11. V Ul. Pietà je začel zmerjati dve ženski. Neki ženski, ki se je nekoliko prerivala, da bi lahko stopila iz trolejbusa, je rekel: «Sporca de taliana» (Umazana Italijanka). To je zadostovalo, da so se začele nevšečnosti.

Neki karabinjer, ki je bil v trolejbusu, je takoj intervenira in povabil Goruppija, naj mu sledi na bližnji komisariat javne varnosti. Najprej ga je odpeljal v ambulanto glavne bolnišnice. Goruppi se je zaradi razburjati in smerjati karabinjerja. Ta ga je nato odpeljal na poveljstvo karabinjerjev, Goruppi pa se je še bolj razburjal in je razbil luč na mizi. Končno so ga odpeljali v zapor, kjer je še vedno protestiral in se jezil. Pri osebni preiskavi so mu dobili v žepu 7 cm dolgo britvico. Tako se je nabralo kar 8 obtožb od pijanosti in žalitve italijanske nacije do nedovoljene posesti orožja in žalitve javnega funkcionarja ter žalitve oboroženih sil.

* * *

Na kazenskem sodišču je bila včeraj razprava zaradi smrtne nesreče na delu, ki se je zgodila 7. marca lani pri gradnji neke nove hiše v Rocolu. Na zatožni klopi so sedeli 57-letni Sergio Cumin iz Ulice Besenghi 50, lastnik gradbenega podjetja, 67-letni Giuseppe Biekar iz Ulice Denza 9 in 43-letni Giovanni Lena iz Ulice Carpison 9. Cumin je obtožen, da ni opozoril delavce na nevarnost pri delu in da jim je dal pokvarjeno orodje. Blekar je bil obtožen, da je kot delovodja zapustil svoje mesto in ni prepovedal 47-letnemu Nicolòju Ramaniju, da se ne bi lotil dela, ki mu ni pritikalo; Lena pa je bil obtožen, da je Ramaniju dovolil, da ga je zamenjal, ne da bi ga opozoril na nevarnost.

Sodišče je Leno obsodilo na 4 mesece zapora ter plačilo sodnih stroškov zasebne stranke in odškodnine prizadeti družini pokojnega Ramanija. Odškodnino bo določilo civilno sodišče, Lena pa mora plačati na račun 3 milijone lir.

Nicolò Ramani, ki je bil zaposlen na žerjavu pri gradnji nove hiše v Rocolu, je 7. marca lani čistil balkon v četrtem nadstropju, kar bi moral delati Lena, pa ga je Ramani zamenjal, da bi se malo segrel (tako je včeraj izjavil Lena). Nenadoma se je Ramaniju pri čiščenju zlomil ročaj lopate in zaradi tega je zgubil ravnotežje ter padel z višine 16 metrov. Prebil si je lobanjo in zlomil zapestja, rame ter desno nogo. Nekaj ur pozneje je podlegel hudim poškodbam. Zaradi tega so tako Cumina kot Biekarja in Leno prijavili sodišču z obtožbo, da so prispevali pri nenamernemu umoru nesrečnega Ramanija.

* * *

Na preturi se je moral včeraj zagovarjati 39-letni Attilio Varin iz Ulice Svevo 15, ki je bil obtožen, da je bil vinjen in da je vinjen vozil avto 17. decembra lanskega leta. Sodnik ga je oprostil prve obtožbe zaradi pomanjkanja dokazov, druge obtožbe pa zaradi tega, ker pristojna oblast mu ni pravočasno izročila obvestila, kakor določa novi cestni zakon.

Omenjega dne okrog polnoči je nekdo obvestil karabinjerje, da neki šofer vozi avto križem kražem po Ulici Marconi in spravlja v nevarnost pešce ter druge šoferje. Karabinjerji so začeli iskati križa in so blizu Ulice Fabio Severo zagledali avto, ki je tam parkiral, blizu pa Varina, ki je bil naslonjen k zidu.

Nekdo je karabinjerjem dejal, da je Varin tisti šofer, ki je tako vozil po Ulici Marconi. Varin je na včerajšnji razpravi dejal, da tistega večera ni bil vinjen, saj je spil samo dva kozarca vina; avta pa ni vozil v vinjenem stanju, saj je takrat, ko so ga zagledali karabinjerji, redno parkiral vozilo. Razen tega so ugotovili, da ni bil tako vinjen, da bi ga zaradi tega lahko kaznovali.

—«»—

Spotaknilo se mu je in je padel po stopnicah

Ko je predsinočnjim 42-letni Nicolò Crosilla iz Ul. Marchesetti 41 stopal po stopnicah v neki gostilni v Ul. Eremo, se mu je spotaknilo; zgubil je ravnotežje in padel. Pri tem se je pobil in ranil po čelu, zaradi česar so ga z rešilnim avtom odpeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na prvi kirurški oddelek. Zdraviti se bo moral dva tedna.

—«»—

Hude posledice padca v banki

Pri delu se je včeraj dopoldne ponesrečila 43-letna Ida Gaiardo por. Palmisano s Trga sv. Jakoba št. 6. Cistila je pod v uradih banke Credito Italiano na Borznem trgu, pa se je spodrsnilo in je padla vznak. Verjetno si je poškodovala hrbtenico in so jo zaradi tega sprejeli na kirurški oddelek. Zdraviti se bo morala štirideset dni.

—«»—

Z motorjem v avto

Od Trga Carlo Alberto sta se v nedeljo okrog poldne peljala z motorjem proti Ulici Tedeschi 20-letni Giorgio Crozzoli iz Ulice Santa Rita 3 in 22-letni Pierpaolo Piola iz Ulice Battisti 3, ki je sedel na zadnjem sedežu. Z motorjem sta trčila v avto, ki ga je vozil 30-letni Claudio Verbani iz Ulice Carli 24. Zletela sta na tla in se poškodovala. Hujše posledice ima Crozzoli, ki si je zlomil levo ključnico in se bo moral zdraviti 40 dni. Piola pa se je le nekoliko opraskal po čelu, rokah in levi nogi ter bo okreval v dobrem tednu.

Obvestilo bivšim deportirancem v Nemčiji

Zveza partizanov Tržaškega ozemlja je dobila od Vsedržavnega združenja bivših političnih deportirancev v nemških taboriščih okrožnico, v kateri je rečeno, da zbirajo podatke o vseh osebah, ki so bile deportirane v Nemčijo iz političnih in rasističnih razlogov in ki so bile zaprte v taboriščih smrti.

Zato se opozarjajo vse osebe, ki so bile deportirane v taboriščih Dachau, Buchenwald, Ravensbrück, Mauthausen, Flossenburg, Sachsenhausen, Belsen, Maidanek, Auschwitz itd. ter v taboriščih odvisnih od zornjih taborišč, in osebe, ki so bile zaprte zaradi istih razlogov v taboriščih Fossoli in Bocen (Bolzano), kakor tudi družine umrlih, če še niso včlanjene v omenjeno združenje ali pa niso poslale zadevnih podatkov o deportaciji oziroma podatke o umrlih svojcih, naj to store čimprej.

To popisovanje ima namen, da se točno ugotovi število italijanskih deportirancev (umrlih in preživelih).

Podatke o tem popisovanju (iz katerega so izključeni bivši vojaški deportiranci in civilni delavci) zbira Zveza partizanov Tržaškega področja, Ul. Montecchi 6, III. nad., soba 35.

V primeru, da se bodo pogajanja z zahodnonemško vlado zadovoljivo zaključila, bodo vsi tisti, ki niso pravočasno sporočili zgoraj omenjenih podatkov, ostali izključeni iz izplačevanja morebitne odškodnine.

Kino na Opčinah

predvaja danes 14. t. m. film

Izžarevanja B-X uničenje človeka

(Radiazioni BX distruzione uomo)

V glavni vlogah BRANT WILLIAMS in BRANDY STUART

Goriško-beneški dnevnik

Volitve notranje komisije v Podgori

Večina odborniških mest za FIOT-Delavska zbornica

Fašistična CISNAL se letos ni predstavila

V notranji komisiji podgorske tekstilne tovarne, kjer so imeli v petek in v soboto volitve, bo delavce zastopalo naslednjih deset odbornikov:

FIOT—CGIL: Bianca Marega Gaetano Ballaben, Soave Mirifico, Luigi Ferlatti, Leopold Makuc iz Pevme in Alojz Sušmelj iz Štandreža.

CISL: Candido Bevilacqua, Pietro Cavagnutti, Jolanda De Piero in Erminio Tasca.

Enajsti odbornik, ki bo predstavljal delavce, še ni znan, ker volilna komisija še ni preštela glasovnic.

V podjetju, kjer je vseh delavcev in uradnikov 3048, jih je imelo volilno pravico 2958. Kakor vidimo, nimajo vsi zaposleni volilne pravice, ker nekatere delavke niso izpolnile 16 let, kot zahteva zakon, da pridobijo to pravico. Glasovalo je 2498 oseb; okoli 300 jih ni glasovalo, ker so bile odsotne zaradi bolezni.

Veljavnih glasov je bilo 2330, belih glasovnic 83, razveljavljenih 85.

FIOT: 1276 glasov, 55 odst., 6 odbornikov. (Podatki v oklepaju se tičejo volitev leta 1958: 949 glasov, 46 odst., 4 odborniki).

CISL: 978 glasov, 42 odst., 4 odborniki (795 glasov, 39 odst., 3 odborniki).

UIL: 76 glasov, 3 odstotki, nobenega odbornika (156 glasov, 7.65 odst., 1 odbornika).

CISNAL se na letošnjih volitvah ni predstavila. Leta 1958 pa je prejela 149 glasov, ali 7.3 odstotka.

Medtem ko je imela v prejšnji komisiji FIOT relativno večino odbornikov, bo imela v novi komisiji absolutno večino, čeprav mesto odbornika ne bo pripadalo njej.

Vpis strokovnjakov in izvedencev

V zvezi s poročilom trgovinske zbornice glede vpisa v seznam strokovnjakov in izvedencev goriške pokrajine, ki smo ga objavili včeraj, opozarja Pokrajinska zveza obrtnikov v Gorici svoje člane in druge obrtnike na to okrožnico in na rok za vpis, ki zapade 31. t. m.

Za podrobnejše informacije naj se prizadeti obrtniki obrnejo na urad Zveze obrtnikov, v Ul. Rismondo št. 3 v Gorici.

—«»—

Včeraj okrog 1. ure ponoči so poklicali rešilni voz Zelenega križa v Ul. Rabatta, kjer si je 47-letna Elvira Persič zaradi nesrečnega padca zlomila nogo. Odpeljali so jo v mestno bolnišnico, kjer so jo pridržali na zdravljenju.

PRISPEVAJTE ZA DIJASKO MATICO!

Dvakrat napolnjena Prosvetna dvorana

Snegulčica v izvedbi SG iz Trsta prevzela številno drobno občinstvo

Zadovoljni so bili tudi starši, ki si želijo še podobnih prireditev

Mladinske predstave Slovenskega gledališča iz Trsta so v Gorici bile deležne vedno velikega zanimanja ne samo med mladino, ampak tudi med starši. Vendar pa lahko rečemo, da je obisk pri obeh predstavah Golieve «Snegulčice» v nedeljo prekosil vsa pričakovanja in vse dosedanje tovrstne predstave. Večina sedežev je bilo že v predprodaji razprodanih in še se je že od 14. ure dalje gnetlo pred gledališko blagajno mnogo ljudi, ki bi radi šli k predstavi. Zal je Prosvetna dvorana na Korzu Verdi premajhna in tako je marsikdo moral oditi praznih rok.

Lepo vreme je omogočilo zlasti velik obisk s podeželja in tako smo videli v dvorani tudi mnogo otrok s starši iz Števerjana in drugih oddaljenejših krajev. Pri prvi predstavi je sploh prevladovalo drobno občinstvo, ki se je, v kolikor ni dobilo prostora na sedežih, posedlo kar na tla pred odrom in z živim zanimanjem sledilo igri. Seveda so jim najbolj ugajali škratje in pa razbojnika Frice in Frace z njunimi pantomimami. Zelo ljubka je bila tudi Miranda Caharija v vlogi Snegulčice in drobno občinstvo pred odrom ji je živahno odsvetovalo, naj ne posluša zlobne kraljice in naj ne vzame zastrupljene hruške ter začaranega glavnika.

Tudi pri drugi predstavi ob 18. uri je bila dvorana polna, čeprav je bilo tokrat manj otroškega živ-žava. Pri obeh predstavah so tržaški igralci zelo dobro podali snov te pravljične igre in v taki obliki, da so ji sledili in jo lahko podoživljali tudi najmlajši med občinstvom.

Splošna je bila želja, da bi tržaško gledališče še bolj pogostoma gostovalo pri nas s takimi in podobnimi mladinskimi prireditvami, saj mladini nikoli ne bomo posvetili dovolj pozornosti. Prav ob takih prilikah pa se malčki iz raznih krajev spoznavajo med seboj in tudi starši se radi pomenijo o vzgojnih in drugih problemih.

Za prihodnji mesec pa je obljubljeno ponovno gostovanje Slovenskega gledališča iz Trsta in sicer s komedijo v štirih dejanjih «Dr.» znanega srbskega humorista Branislava Nušiča. Pri tej predstavi pa bodo prišli na svoj račun predvsem odrasli izmed naše gledališke publike in med njimi tisti, ki bi se radi zopet enkrat od srca nasmejali.

—«»—

Nevaren padec šolarke

Večkrat smo že pisali, da imamo po naših vaseh nevarne poti, ki so podobne kozjim stezam. Nič boljše poti niso v Učji pri Reziji, na katerih se zgodijo večkrat nesreče. Ko se je te dni vračala iz šole domov 10-letna Ana Klement iz Učje, je na poti nerodno stopila in se zakotalila v nevaren prepad. Ako bi se ne bila ustavila za neko debelo skalo, bi bile posledice tega padca mnogo hujše kot so. Priskočili so ji na pomoč njeni sošolci in jo odpeljali domov. Sprvega se je mislilo, da ne bo nič hudega, a deklica je začela že drugi dan tožiti o velikih bolečinah v hrbtu in trebuhu. Odpeljali so jo v videmsko bolnišnico, kjer so ugotovili, da se je poškodovala v spodnjem trebuhu in po hrbtu. Ozdravela bo v petnajstih dneh.

Nesreča mladega dekleta iz Št. Mavra

Avto jo je vrgel s skuterja da si je pri padcu zlomila nogo

Krasno vreme v nedeljo popoldne je marsikoga izvabilo, da si je privoščil krajši ali daljši izlet v naravo. Še bolj je bilo tako vreme vabljivo za tiste, ki imajo kakšno motorizirano prevozno sredstvo in zato smo tudi v goriški okolici srečavali vsa mogoča prometna vozila.

Tako se je tudi 19-letna Helena Filipič iz Št. Mavra odpravila tisto popoldne s svojim zaročencem, 28-letnim Celestinom Terpinom z Valerišča št. 6, z njegovim skuterjem na krajši izlet proti Gorici. Okrog 17. ure sta se že vračala skozi Pevmo proti Št. Mavru. Tedaj pa sta jima na ovinku nekaj pred odcepkom ceste proti Št. Mavru prišla naproti dva avtomobila, ki sta se po izjavi Terpina prehitevala. Eden od teh je švignil tik mimo skuterja in pri tem zadel v noge Filipičeve, ki je sedela počez na zadnjem sedežu. Sunek je bil tako močan, da je vrglo dekle s skuterja daleč vstran in je trdo treščila na tla. Terpin, ki se mu ni zgodilo nič, je takoj priskočil na pomoč zaročenki in prav tako potniki obeh avtomobilov.

Z avtomobilom Zelenega križa so ponesrečeno dekle odpeljali v goriško bolnišnico, kjer so ji ugotovili zlom desne noge, udarec na levi nogi, zlom četrtega prsta in več drugih poškodb, zaradi katerih se bo morala zdraviti v bolnišnici okrog mesec dni.

Na kraj nesreče je prišla tudi cestna policija, ki je ugotovila, da je avto, ki je povzročil nesrečo, neka Bianchina iz Trsta in ga je šofiral 36-letni Emilio Pribaz iz Trsta, Ul. Campanelle 201.

—«»—

Neznanci odnesli 100.000 lir

V soboto zvečer se je družina 46-letnega Davida Spangherja, tehničnega risarja v SAFOG, ki stanuje v svoji vili v Ul. Campagnuzza 14-b, odpravila k neki sosedni družini, da bi skupaj gledali televizijsko oddajo «Zimski vrt».

Medtem ko so se oni zabavali, bilo je med 21. in 22. uro, pa so neznanci vlomili skozi okno v hišo in toliko časa brskali po raznih predalih, dokler niso iztaknili v neki omari 100.000 lir denarja, ki so ga odnesli in jo po isti poti zopet odkurili.

Lahko si mislite začudenje Spangherja, ko se je vrnil z družino domov in našel stanovanje v neredu in očitne sledove obiska nepovabljenih gostov. Kmalu je tudi ugotovil, da so tatovi odnesli denar, ki ga je nameraval porabiti v ponedeljek za nekatera izplačila. Tatvino je seveda prijavil policiji, ki je mnenja, da je tatvino izvedel nekdo, ki pozna hišo in tudi navade Spangherjeve družine. Kljub temu pa vlomilca, ali vlomilcev, še niso izsledili.

Včeraj popoldne v Ulici del Prato

Tovornik je povzročil smrt občinskega obhodnika

65-letni Amadio Cuffolo si je pri udarcu z glavo ob tla prebil lobanjo

Včeraj okoli 13. ure se je pripetila v Stražicah prometna nesreča, v kateri je zgubil življenje 65-letni Amadio Cuffolo iz Ul. del Prato 28.

Nekaj minut po 13. uri se je Cuffolo, ki je obhodnik na goriškem županstvu, z lambreto peljal po Ul. del Prato. Ko se je pripeljal do križišča z Ul. Battistig, je z njegove strani pripeljal tovornik Maria Polettija s Travnika štev. 17, ki ga je vozil 20-letni šofer Ivan Makuc iz Gorice, Forte del Bosco št. 9. Ne meneč se za nevarnost, je Cuffolo zapeljal na križišče, da bi nadaljeval svojo pot. Makuc, ki se je pripeljal z Ulice Battistig in je bil namenjen v Ul. Lungo Isonzo, je prav tako zapeljal na križišče, ker je imel prednost. Ko sta lambretist in Makuc zapazila nevarnost, sta oba pritisnila na zavore, vendar trčenja ni bilo več mogoče preprečiti. Tovornik se je skoraj frontalno zaletel v lambretista in ga podrl. Udarec, ki ga je dobil Cuffolo pri trčenju s tovornikom, ni bil močan in bi zaradi tega ne umrl. Zanj je bil usoden udarec v glavo pri padcu na tla, ker je udaril z vso silo na tla in si prebil lobanjo, da je pri priči izgubil zavest. Z rešilnim avtomobilom Zelenega križa so ga odpeljali v civilno bolnišnico v Ul Vittorio Veneto, kjer je umrl čez poldrugo uro, ne da bi se osvestil. Prometna policija, ki je prišla na kraj nesreče, je sestavila zapisnik o vzrokih nesreče.

—«»—

Občni zbor kmečke posojilnice v Doberdobu

V nedeljo, 12. t.m. je bil sklican v Doberdobu 53. občni zbor kmečke posojilnice in hranilnice. Predsednik Gergolet Jožef se je najprej zahvalil vsem prisotnim članom za njihovo tako število udeležbo, nato je na kratko orisal delovanje in pomen te ustanove. Ugotovil je, da nekateri vaščani mislijo, da je bolje nalagati denar na pošti in na banki, ker je tam bolj gotov in dobiček večji. To je napačno mišljenje, ker če naložijo denar v doberdobski hranilnici bo prav gotov in tudi dobiček bo enak ali tudi večji. Pri posojilih pa so obresti nižje kot v banki in to zato, ker je bila ta posojilnica ustanovljena, da bi kmetom pomagala in jim omogočila razne nakupe.

Po kratkem govoru je povzel besedo tajnik Ferletič Slavko. Povedal je, da hranilnica vedno bolj prodira v kmečke domove. Tako se je lani vpisalo 16 novih članov in se je njihovo število dvignilo od 154 na 170. Upravni odbor je odobril 31 posojil za skupno vsoto 9.740.000 lir. Posojila so narasla v primerjavi z letom 1959 za 5.194.000, to je za približno 57 odst. Vsota 4 milijonov 546.000 lir posojil je bila poravnana. 128 članov je v letu 1960 vložilo za 10.142.674 lir; dvignili pa so 6.185.898 lir, razlika med naloženim in dvignjenim denarjem je torej 3.956.776 lir. Leta 1959 je bila celotna vsota naloženega denarja 16.144.731 lir, letos pa 20.100.507 lir, kar pomeni, da je narasla za 25 odst. Celotno gibanje blagajne je bilo 44 milijonov 807.778 lir, čisti dobiček je 150.000 lir, ki so jih dali v rezervo. Vsi so soglasno sprejeli bilanco, ki jo je tajnik prečital in razložil. Nato je sledila kratka diskusija. Sklenili so, da se s dobičkom, ki ga prinašajo kmečki stroji, ki so last posojilnice, nakupijo novi

Koristne telefonske številke

Zeleni križ v Gorici 26-48.
Bolnišnica v Gorici 39-91
Prometna policija v Gorici 30-82.
Gasilci v Gorici 21-20.
Leteči oddelek (Squadra mobile) na kvesturi 21-51
Rdeči križ v Ronkah 7-26-89.
Rdeči križ v Tržiču 7-22-49.
Orožniki v Steverjanu 46-75.
Orožniki . Podgori 20-22.
Orožniki v Standrežu 38-09.
Orožniki v Sovodnjah 80-07.
Orož. v Doberdobu 7-36-71.

Zadeva «Stella Mattutina» uvod v volilno kampanjo

Z vprašanjem socialdemokratskega svetovalca profesorja Zucallija goriškemu županu dr. Bernardisu, kaj je resnice v govoricah, da se pobirajo prostovoljni prispevki po 10 lir na liter olja, je prišla na dan ena izmed najbolj senzacionalnih vesti, ki se tičejo sedanje občinske uprave. Župan je priznal, da je bil sklenjen sporazum, na podlagi katerega se sredstva trgovcev z oljem na debelo, odtegnjena telovadnemu društvu Ginnastica, pričnejo izplačevati jezuitskemu redu, ki gradi v neposredni bližini cerkve Srca Jezusovega svojo zgradbo «Stella Mattutina».

Prav vse skupine v občinskem svetu v Gorici so kritizirale goriškega župana, da je s sklepom, o katerem občinski svet sploh ni bil obveščen in ki nosi tudi podpis demokristjanskega poslanca Martine, pomagal jezuitom, da so v dveh letih prejeli 26 milijonov lir javnega denarja.

Odgovornost za ta sklep pa ne nosi samo župan dr. Bernardis, čeprav je do njega prišlo po njegovih lastnih izjavah predvsem po njegovi zaslugi, ampak v enaki meri tudi poslanec Martina, ki je lecčer goriških «mladih Turkov» — demokristjanskih levičarjev.

Napadi vseh skupin v občinskem svetu zaradi tega niso bili usmerjeni samo na župana, ampak v nič manjši meri tudi na mlade demokristjane.

Ker je skoraj gotovo, da se župan dr. Bernardis 28. maja ne bo več predstavil kot kandidat za občinske volitve, mu njegova izjava o podarjenih 26 milijonih javnega denarja jezuitskemu redu ne more škoditi. Nasprotno pa je spravila v hude težave mlade demokristjanske voditelje, ki se pripravljajo prevzeti goriško upravo v svoje roke, kajti s takšnim ali drugačnim opravičilom se mnogi svetovalci, in nemara so med njimi tudi mnogi demokristjani, ne strinjajo, ker nasprotujejo podarjanju javnega denarja komur koli brez vednosti in odobritve občinskega sveta, zlasti še, ker ne gre za stotisoče, ampak za težke milijone.

Takšne obdolžitve prinašajo neljube politične posledice, zlasti še pred volitvami. Po podatkih zadnjih političnih volitev bi se moral v Gorici zlomiti monopol krščanske demokracije, ker je stranka prejela manj kot 50 odstotkov glasov. Ker se dr. Bernardis, ki je doslej prejemal tudi do 4000 preferenčnih glasov, ne bo več predstavil na volitvah, bo to dejstvo močno vplivalo na zmanjšanje števila glasov krščanske demokracije. Skoraj gotovo se bo večina teh glasov, ki so bili oddani osebnosti dr. Bernardisa, človeka, ki nima v žepu izkaznice krščanske demokracije, premaknila na desno.

Opozicijske stranke bodo zadevo s «Stello Mattutino» in druge v zvezi s prosto cono močno izkoristile v bližnji volilni kampanji, da bi iztrgale monopol, ki ga je imela pri vodenju občine KD v vseh povojnih letih

Objektivno gledano se ustvarjajo v Gorici vedno bolj vidni obrisi ugodnih pogojev za uresničenje politike «odpiranja»; bližnja prihodnost bo pokazala, če demokristjanska stranka ne bo prejela 21 sedežev, kakšnega značaja bo to odprtje in katere stranke odnosno skupine ljudi bodo prišle v poštev za večino in sestavo občinskega odbora — ali tiste na levici, ali one na desnici.

«Stella Mattutina», jezuitski zavod, ki se gradi z javnim denarjem

Jože Cej (Zapiski ob razstavi)

Včeraj je bila zaključena v «Galeriji» Trgovinske zbornice osebna razstava del mladega goriškega slikarja Jožeta Cej a. Ceprav mi je Cejevo slikarsko delo deloma znano že iz prejšnjih let, (udeležil se je namreč več s upinskih razstav v sklopu Društva posoških umetnikov, priredil skupno z drugim goriškim slikarjem, Andrejem Kosičem, zanimivo razstavo v dvorani na Placuti ter je že leta 1955 vzbudil zanimanje, ko je za svoj «Pogled preko streh» prejel prvo nagrado slikarskega natečaja med dijaki nižjih srednjih šol), mi je še vedno uganka, v kolikor mi iz tokrat razstavljenih del ni mogoče razbrati, za kaj se bo slikar odločil. Njegova hotenja so namreč za sedaj še precej neurejena in to se občutno izraža tudi v njegovih delih, predvsem v oljih, dočim so akvareli mnogo bolj enotni in uravnovešeni. Poudariti moram, da je bila to praktično njegova prva razstava in da je slikar komaj na začetku svoje umetniške poti; zato so njegovi, deloma negotovi prijemi, za sedaj še popolnoma razumljivi, ker jim še manjka tista potrebna mera izkustva, po kateri edino lahko dozorijo.

V glavnem ga zanimajo predvsem krajine, pogledi na ulice, hiše med zelenjem. Poslužuje se teh motivov v oljni tehniki in v akvarelih. Drugi, kot sem že omenil, se mi zdijo boljši. V njih je Cej bolj sproščen, bolj naraven; mehkoba snovi je njegovemu temperamentu bolj prikladna in zato stvaritve zadobijo večjo izrazno moč. Omenim naj predvsem «Harmonijo dimnikov in streh», kjer nam v čudovitem zaporedju streh ustvarja zelo posrečeno domago pokrajino. Posamezni arhitekturni elementi, nanizani drug za drugim, se v enakomernem ritmu izgubljajo v daljini in tvorijo zaokroženo harmonično celoto, ki je popolnoma prepričljiva. Isto naj velja tudi za druge akvarele, ki se vsebinsko ne oddaljujejo od zgornjega, čeprav so kompozitivno včasih nekoliko drugačni, moram pa še vendar dodati, da so vseskozi doživeti in da so prav zaradi tega tudi med seboj popolnoma v soglasju.

Olja se pa precej oddaljujejo od akvarelov; marsikatera so si, bodisi po zamisli, bodisi po načinu izražanja, med seboj precej v nasprotju. Nekatera so vsebinsko umirjena, čeprav jih kaka presurova barvna poteza oblikovno kazi, druga so pa bolj polemičnega značaja; ne dosežejo pa povsem svojega namena, v kolikor je ta polemika preveč na površini. Problemi, ki nam jih Cej skuša predočiti v «Materi», «Kulturnem krožku», «Velikem razmišljanju v blue jeans» še niso popolnoma dozoreli in prebavljeni, zato izzvenijo deloma neprepričevalno in mrzlo. Izmed razstavljenih olj se mi zdi najboljše «Večerno ozračje», ki nam z zanimivo-polnimi in toplimi barvnimi toni podaja sugestijo večera. Brez dvoma je tudi tehnično to eno izmed najzanimivejših del, ki bi umetniku morda lahko dobro služilo kot začetek neke smeri, ki bi mu gotovo dala precejšnja zadoščenja. Enako prepričljivo, čeprav oblikovno različna, delu, je tudi «Kraška jesen».

Kot sem že rekel, je Cejev poetični svet za sedaj še precej neurejen, poln nemira in iskanja. Slikar hoče najti svojo pot in to čimbolj samostojno. Lahko bi se predal kaki zgolj dekorativistični moderni struji ali se pa kar naravnost vživel v akstraktno smer, pa tega noče; sam hoče priti do spoznanja in prav v tem hotenju in iskanju je najboljše jamstvo za njegov nadaljnji razvoj.

SLAVKO REBEC

Številni požari suhljadi so dali gasilcem mnogo dela

Poleg tega so morali gasilci rešiti tudi mačko, ki je splezala na visoko drevo

V nedeljo in včeraj so imeli gasilci polne roke dela zaradi številnih požarov na podeželju. V nedeljo popoldne so morali gasiti požar, ki je nastal med Gabrovcem in Bajto, kjer je gorelo grmičevje in suha trava. Požar, ki je zajel približno 10 tisoč kvadratnih metrov površine, je povzročil za 100.000 lir škode. Gasilci so imeli dobro uro dela. Kmalu nato so morali gasilci z Opčin v gozd Conti, kjer je požar zajel 1200 kv. metrov površine; gasilci pa so imeli dela dobri dve uri. Nekoliko pred 18. uro so gasilci iz mesta pohiteli na Konkonel, kjer je gorel gozd in je požar zajel približno 5000 kv. metrov površine ter povzročil za 300.000 lir škode, ker je zgorelo nad 400 borovih sadik.

Včeraj zjutraj so morali gasilci spet na Konkonel, kjer je požar zajel 1200 kv. metrov površine in uničil nekaj dreves. Nato so jih poklicali v Barkovlje, kjer je nad barom «Marinella» gorela suha trava, gasilci z Opčin pa so ponovno morali pohiteti na Konkonel, kjer se je blizu relejne postaje TV razvil velik požar. Včeraj popoldne pa so imeli gasilci skoraj tri ure dela, da so blizu Obeliska pogasili požar, ki je zajel približno 5000 kv. metrov površine in povzročil 30.000 lir škode.

Razen požarov pa so imeli v nedeljo gasilci opravka tudi s plaho mačko, ki se je prestrašila ko je pridrvel mimo nje motoskuter. Zbežala je na visoko drevo v Ul. Cologna, nato pa se ni več upala z drevesa. Mijavkala je dolgo časa. Nekateri stanovalci v bližnjih hišah so poklicali gasilce, da so jo spravili z drevesa.

—«»—

Samomor s plinom

Včeraj popoldne so pripeljali v mrtvašnico glavne bolnišnice truplo 48-letne Livie Zorze poročene Serasin iz Ulice Lavatoio 5, ki se je dopoldne zastrupila s plinom.

—«»—

Motorist v pešca ko je prečkal cesto

Na Korzu Italia je v nedeljo dopoldne neki motorist povozil 58-letnega Ettora Farinellija iz Ulice Mantegna 3, ki je prečkal cesto na določenem prehodu za pešce. Farinelli si je zlomil zapestje leve roke. Sam je odšel v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na ortopedski oddelek. Zdraviti se bo moral 40 dni.

Iz Beneške Slovenije

Vrnil se je iz Belgije da je lahko umrl doma

V ponedeljek 27. februarja so pripeljali iz Belgije, z rešilnim avtom Mednarodnega rdečega križa, 22-letnega Beppina Trušnjaka iz naše vasi. Trušnjaka je bila zadela v Belgiji zahrbtna in neozdravljiva bolezen. Ko je bil pri kraju s svojim življenjem, je izrazil željo, da bi ga odpeljali domov, da bi zatisnil oči pod domačo streho, v naročju svoje matere. Ta želja se mu je izpolnila, saj so napravili njegovi starši in sestre vse, kar je bilo mogoče, da bi mu olajšali trpljenje in izpolnili njegove zadnje želje. Po dolgem trpljenju, ki ga je ravnodušno prenašal in po treh dneh bivanja doma, potem ko je pozdravil vse sorodnike in prijatelje, je za vedno zatisnil oči, v četrtek 2. marca zvečer.

Smrt Beppina Trušnjaka je globoko pretresla vse ljudi, ki so ga poznali. Žalostna novica se je raznesla kot blisk po vseh naših vaseh. Pokojni Beppino je bil vzgled pridnega mladinca. Bil je zelo priljubljen, cenjen in spoštovan. To je pokazal njegov velikanski pogreb, ki se je vršil v soboto 4. marca v Klodiču. Takšnega pogreba ne pomnijo pri nas niti stari ljudje. Velika množica, ki je prišla ne samo iz grmiških, ampak tudi iz daljnih vasi, je spremljala k zadnjemu počitku posmrtne ostanke ubogega mladinca. Družini in sorodnikom izražamo naše iskreno sožalje.

—«»—

SEVCE

Za las si je rešil življenje

Naš vaščan, 50-letni Aldo Primožič, je zaposlen že več časa pri graditvi ceste iz Jeronišča do Duš (Sovodnje). Te dni, takoj ko je prišel na delo, je nerodno stopil na kraj ceste in se zakotalil v globok prepad. Gotove smrti ga je rešila samo njegova prisebnost. Ko se je kotalil že kakšnih dvajset metrov po strmem pobočju, se je zagrabil za majhno drevesce, ki je rastlo nad prepadom in si s tem rešil življenje. Drugače bi bil padel sto metrov globoko. Na njegov obupni krik so mu priskočili na pomoč delovni tovariši in ga rešili iz neprijetnega položaja, tik preden je padel v nezavest. Odpeljali so ga v čedadsko bolnišnico, kjer so ugotovili, da si je polomil več reber. Ozdravel bo v dvajsetih dneh.

Goriški šport

Juventina je trdno na prvem mestu po nedeljski zmagi v Villessah

Lepo spomladansko vreme je privabilo v nedeljo v Villesse veliko število štandreških navijačev, ki so z vsemi mogočimi vozili sledili Juventini, ki je nastopila proti zadnjemu moštvu na lestvici. Že pred začetkom tekme so bile napovedi v prid Juventine in čeprav je igrala brez odličnega Tabaja, je vendar zmagala z enakim rezultatom, kot v Štandrežu v prvem kolu, to je s 4:0 (2:0).

Lahko bi bilo še več golov, če bi štandreški napadalci več streljali v vrata in če ne bi zgrešili več lepih priložnosti za gol. Tudi tokrat se je uveljavil srednji napadalec Comelli, ki je sam napravil kar tri gole, predvsem po zaslugi levega krila Ferfolje, ki mu je zelo lepo podajal žoge. Četrti gol je napravil Pischi, po vsej zaslugi Ivića Ferfolje, ki je sam preigral skoraj vso obrambo in podal žogo Pischiju, kateri jo je neubranljivo poslal v mrežo; to je bil morda najlepši gol dneva. Naj omenimo še lep strel Pischija «iz voleja» na koncu tekme, ki je žel aplavz vseh navzočih športnikov, kmalu potem pa je sledil trojni žvižg sodnika, o katerem moramo povedati, da je sodil precej enakopravno.

Juventina: Devetak; Paškulin, Mozetič; Puia, Furlan, Costelli; Haufer, Pischi, Comelli, Petejan, Ferfolja.

V. N.

OD VČERAJ DO DANES

KINO v GORICI

CORSO. 17.15: «Pretepi, dekleta in zlata ruda», J. Wayne in S. Granger. Cinemascope v barvah.

VERDI. 16.30: «Zgodi se ponoči», sledi varietejska predstava.

VITTORIA. 17.00: «Kri in vrtnica», M. Ferrer in A. Vadim. Cinemascope v barvah. Mladini pod 16. letom vstop prepovedan. Italijansko-francoski film.

CENTRALE. 17.15: «Cesarski ljubimci» (Mayerling), R. Prack in C. Herbigör. Avstrijski barvni film.

MODERNO. 17.00: «Jaz, mamica in ti», M. Merlini in R. Salvadori.

—«»—

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna Urbani-Albanese, Korzo Italia št. 89, tel. 24-43.

—«»—

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 15,4 stopinje nad ničlo ob 13. uri in najnižjo 2 stopinji nad ničlo ob 5. uri. Povprečna dnevna vlaga je bila 80-odstotna.

DAROVI IN PRISPEVKI

Za Podporno društvo je daroval Franc Jarc iz Doberdoba, Tržaška c. 2, 1.000 lir.

Za Dijaški dom je daroval Štekar Anton z Valerišča 76 kg jabolk.

Šport Šport Šport Šport

Presenetljivo kolo italijanskega nogometnega prvenstva A - lige

Inter in Juve poražena Milan še v borbi za naslov

Spal in Sampdoria uspešna na tujih igriščih - Neodločen izid Udinese v Vicenzi

Morda smo bili slabi preroki, ko smo se prenaglili s pripombo, da bo treba odslej prisostvovati dvogovoru za naslov italijanskega nogometnega prvaka. Pisali smo, da je Milan že odrezan iz borbe za časten naslov, a Milančani so z enim samim zamahom dosegli dva uspeha: ne samo, da so prepričljivo premagali Juventus, temveč so napravili odločen in ni izključeno tudi odločilen korak naprej.

Presenečenj v nedeljo ni manjkalo: prvo in morda največje ter brez dvoma nepričakovano je prišlo iz Lecca, kjer se je domačinom posrečilo spraviti Inter na kolena. Zmaga Milana nad Juventusom ne spada med presenečenja, ker je bilo njuno srečanje odprto vsakemu izidu. Presenetili pa sta Spal v Neaplju in Sampdoria v Rimu.

V obeh primerih je šla zmaga gostom. V Neaplju nosi prav vratar domačinov Bugatti največjo krivdo za poraz. Vseeno je 2:0 v korist gostov realna slika stanja na igrišču in tudi igre, ki je bila od prvega do zadnjega trenutka nezanimiva in včasih tudi dolgočasna.

Prva od štirih zaporednih tekem, ki jih bo Lazio igral na lastnih tleh, se je končala s porazom domačinov, ki so pokazali, da imajo slabe pojme o nogometu. To njihovo nezrelost so izrabili igralci Sampdorie, ki so sicer razočarali, a se jim je posrečilo spraviti eno žogo v mrežo Rimljanov, kar jim je bilo dovolj, da so se vrnili domov bogatejši za dve točki in si s tem še bolj utrdili sredinski položaj v lestvici.

Roma je morala zaradi neodločenega rezultata v Bergamu prepustiti tretji stolček Milanu. Rimljani so imeli precej sreče, ker domačini niso znali izrabiti številnih priložnosti, ki so jih imeli pri roki za dosego zmage. Presenečа tudi rezultat, ki si ga je Bari izsilil v Bologni. Južnjaki so prišli gostovat že predani v usodo, toda na njihovo srečo Bologna ni znala, kljub temu, da je imela v napadu tri najmočnejše igralce, organizirati akcije, ki bi se zaključile uspešno z žogo v mreži gostov.

Spopad med Fiorentino in Catanio je potekel v znamenju živahnosti in hitrosti. Ne domačini ne gostje niso imeli skrbi s položajem v lestvici in pra vzaradi tega ni bilo živčnosti. Igra se je končala v korist domačinov po zaslugi Hamrina in tudi po krivdi Contija, ki je zakrivil autogol.

Med Torinom in Padovo se je srečanje končalo brez gola. To je bilo pričakovati, pa čeprav so bili domačini na tem, da si zagotovijo zmago. Zal jih je hermetična obramba Padovancev spravila iz ravnotežja in nervozni napadalci turinskega moštva niso znali zaključiti akcije v svojo korist.

Tudi Videmčani so lahko zadovoljni z nedeljskim rezultatom, ki so ga dosegli v Vicenzi. Udinese si je znala izsiliti neodločen izid, ki ji je pripomogel, da je napravila korak naprej proti varni coni. Se nekaj takšnih pozitivnih rezultatov in Videmčani ne bodo imeli več skrbi za izpad. Na dobri poti so in kot kaže bodo vztrajali, ker je nagrada, ki jih čaka, vsekakor vredna truda.

* * *

MILAN, 13. — Nogometna zveza sporoča, da se bodo prvenstvene tekme začele s prihodnjo nedeljo ob 15.30.

Srečanje za prvenstvo B lige med OZO Mantova in Genoo bo v soboto 18. t.m. ob 15.30.

* * *

NEAPELJ, 13. — Zaradi neuspešnih nastopov domače enajstorice je častni predsednik kluba Lauro sklenil sprejeti potrebne ukrepe. Tehnično vodstvo enajstorice ostane nespremenjeno, to je, bo še nadalje poverjeno Cesariniju in Amadeiu. Igralci pa bodo do konca prvenstva prisiljeni živeti skupno pod strogim nadzorstvom. Celotno moštvo je v pričakovanju tekme s Fiorentino odpotovalo v Coverciano.

* * *

MILAN, 13. — Tiskovni urad nogometne zveze javlja, da se bodo tekme za III. izločilno kolo italijanskega nogometnega pokala, ki so na sporedu 15. t. m., začele ob 15.30. Na sporedu so **Padova - Triestina, Inter - Brescia in Lazio - Como.**

A LIGA

IZIDI

*Atalanta-Roma	0-0
*Bologna-Bari	0-0
*Fiorentina-Catania	2-0
*L. R. Vicenza-Udinese	2-2
Sampdoria-*Lazio	1-0
*Lecco-Inter	2-1
*Milan-Juventus	3-1
Spal-*Napoli	2-0
*Torino-Padova	0-0

LESTVICA

Inter	23	15	5	3	57 16	35
Juventus	23	14	4	5	48 30	32
Milan	23	13	5	5	53 28	31
Roma	23	12	6	5	47 29	30
Fiorentina	23	11	5	7	36 22	27
Catania	23	11	5	7	34 31	27
Sampdoria	23	10	6	7	31 34	26
Atalanta	23	7	9	7	26 25	23
Padova	23	9	4	10	29 30	22
Bologna	23	8	6	9	30 33	32
Vicenza	23	6	8	9	23 38	20
Spal	23	6	7	10	27 38	19
Napoli	23	5	8	10	21 30	18
Torino	23	5	8	10	21 30	18
Udinese	23	6	6	11	25 40	18
Lecco	23	5	8	10	21 37	18
Bari	23	4	8	11	14 26	16
Lazio	23	3	6	14	21 47	12

Prihodnje tekme (19.3.1961)

Bari-Atalanta, Fiorentina-Napoli, Inter-Padova, Juventus-Torino, L. R. Vicenza-Catania, Roma-Lazio, Sampdoria-Lecco, Spal-Bologna, Udinese-Milan.

B LIGA

IZIDI

Parma-Foggia (nevtr. igr.)	2-1
Alessandria-*Genoa	2-1
*Messina-Marzotto	2-0
*Palermo-Catanzaro	0-0
*Prato-Como	2-1
*P. Patria-O. Mantova	1-1
*Reggiana-Brescia	1-1
*S. Monza-Novara	3-0
Venezia-*Triestina	2-0
*Verona-Samben.	2-1

LESTVICA

Mantova	25	11	9	5	28 17	31
Messina	25	10	10	5	30 20	30
S. Monza	25	10	9	6	23 13	29
Palermo	25	6	17	2	30 18	29
Venezia	25	12	5	8	32 22	29
Reggiana	25	10	8	7	41 26	28
Sambened.	25	9	8	8	25 25	26
Alessandr.	25	9	7	9	30 26	25
Catanzaro	25	9	7	9	28 28	25
Novara	25	9	7	9	21 33	25
Brescia	25	8	8	9	31 22	24
P. Patria	25	7	10	8	27 27	24
Prato	25	8	8	9	24 25	24
Como	25	8	8	9	24 28	24
Parma	25	7	9	9	24 21	23
Triestina	25	6	10	9	15 24	22
Genoa	25	9	10	6	28 28	21
Verona	25	6	9	10	19 32	21
Foggia	25	5	8	12	20 31	18
Marzotto	25	5	5	15	17 40	15

Prihodnje tekme (19.3.1961)

ALESSANDRIA - TRIESTINA, Brescia-Verona, Catanzaro-Messina, Como-Reggiana, Novara-Prato, Ozo Mantova - Genoa, Palermo-Marzotto, Parma-Simmenthal Monza, Sambenedettese-Foggia, Venezia-Pro Patria.

Športne stave

TOTOCALCIO

Atalanta-Roma	(0-0)	X
Bologna-Bari	(0-0)	X
Fiorentina-Catania	(2-0)	1
Lanerossi-Udinese	(2-2)	X
Lazio-Sampdoria	(0-1)	2
Lecco-Inter	(2-1)	1
Milan-Juventus	(3-1)	1
Napoli-Spal	(0-2)	2
Torino-Padova	(0-0)	X
P. Patria-O. Mantova	(1-1)	X
Triestina-Venezia	(0-2)	2
Pistoiese-Lucchese	(0-0)	X
Taranto-Trapani	(3-0)	1

KVOTE:

13 — 157.230.000 lir
12 — 3.023.000 «

TOTIP

1.	—	1. Tatuio	2
	—	2. Desaiz	X
2.	—	1. Elmira	X
	—	2. Poppea	X
3.	—	1. Ortese	1
	—	2. Barbarico	2
4.	—	1. Otre	1
	—	2. Bariddj	X
5.	—	1. Hettie	1
	—	2. Timida	X
6.	—	1. Liuto	1
	—	2. Onendaga	X

KVOTE:

12 — 1.475.180 lir
11 — 88.866 «
10 — 8.677 «

Jugoslovansko nogometno prvenstvo

V vseh skupinah zmage favoritov Uspeh Rijeke na igrišču Vardarja

V slovenski conski ligi poraz Novogoričanov

V nedeljo se je začelo drugo dejanje jugoslovanskega nogometnega prvenstva v raznih skupinah. Prvo kolo I. zvezne lige je bilo najbolj uspešno za jesenskega prvaka Partizana, ki je z visokim rezultatom odpravil novinca v tej skupini Split.

Koristno zmago je dosegla tudi Crvena zvezda, medtem ko sta si Dinamo in Vojvodina med srečanjem v Novem Sadu razdelili točki. Lep uspeh sta dosegla tudi Hajduk in Sarajevo, ki sta igrala med domačimi zidovi, medtem ko so Rečani še enkrat presenetili v Skopju, kjer so gladko premagali finalista za jugoslovanski nogometni pokal Vardar.

* * *

V II. zvezni ligi je bilo precej presenečenj. V zahodni skupini pa je prišlo kar do štirih neodločenih izidov, med katerimi moramo omeniti delen uspeh ljubljanskega Triglava, ki je srečanje s Šibenikom zaključil brez gola. Vodeči Železničar je ponovno prišel do zmage, medtem ko sta se Borac in Trešnjevka, ki se borita za častno mesto, po prijateljsko razdelili točki.

* * *

Tudi v slovenski conski ligi so se po dolgem premoru nadaljevale borbe za točke. Rezultati nedeljskih tekem prvega povratnega kola prvenstva so precej skromni, saj so dosegli v 5 tekmah samo 11 golov.

Od gostujočih moštev sta lahko z nedeljskim izidom zadovoljna samo Maribor, ki je premagal Novo Gorico in Triglav, Tekma, ki bi morala biti v Celju, pa so zaradi rudarske nesreče v Zagorju odložili in jo bodo verjetno igrali med tednom.

Novogoričani so morali sprejeti v goste vodilno moštvo skupine in čeprav so nudili precejšen odpor, so morali gostom prepustiti zmago. Mariborčani so prišli do uspeha že v prvem polčasu, medtem ko v drugem delu igre niso mogli več prodreti skozi obrambo domačinov, ki so terensko prevladovali, a niso znali izrabiti ugodnih priložnosti.

Rezultati so naslednji:

I. ZVEZNA LIGA

Sarajevo: Sarajevo - Radnički 3:1 (1:1)
Beograd: Partizan - Split 5:0 (2:0)
Novi Sad: Vojvodina - Dinamo 1:1 (1:1)
Skopje: Vardar - Rijeka 0:3 (0:1)
Split: Hajduk - Beograd 1:0 (1:)
Beograd: Crvena zvezda - Velež 2:0 (0:0)

II. ZVEZNA LIGA

Ljubljana: Triglav - Sibenik 0:0
Zagreb: Proleter - Lokomotiva 2:0 (1:0)
Varaždin: Varteks - Čelik 1:1 (1:0)
Zagreb: Trešnjevka - Borac 0:0
Karlovac: Karlovac - Zagreb 2:2
Tuzla: Železničar - Sloboda 2:1 (0:0)

SCL

Nova Gorica: Maribor - Nova Gorica 2:0 (2:0)
Ljubljana: Krim - Olimp 1:0
Ljubljana: Ljubljana - Ilirija 3:1 (2:0)
Murska Sobota: Sobota - Slovan 2:0 (0:0)
Lendava: Triglav - Nafta 2:0

—«—

ROKOMET

Romuni svetovni prvaki

DORTMUND, 12. — Romunija je z zmago nad ČSSR prišla do naslova svetovnega prvaka v rokometu. Romuni so premagali Čehe z 9:8 v podaljšku srečanja, ki se je v regularnem času končalo neodločeno.

Italijansko košarkarsko prvenstvo

Videmčanke izpodrinile Ginnastico na drugo mesto lestvice ženske lige

Tudi v Bielli porazen nastop moške vrste Ginnastice Triestine

Z nedeljskim kolom se je zaključil prvi del ženskega košarkarskega prvenstva. V tržaško — beneški skupini je prvo mesto zasedla videmska ekipa, ki je tudi v zaključnem dnevu dosegla izdatno zmago nad tržaško Julio.

Ginnastica Triestina, ki je imel svoj turnus počitka, je končno morala prepustiti vodilno mesto, na katerem je bila že od prvega kola prvenstva. Portorico iz Vicenze je premagal beneško UCSI in tako izpodrinilo ta klub iz tretjega mesta. Zelo živahna in tudi tehnično lepa je bila borba med ekipama na dnu lestvice. Šlo je za izpad ali obstoj v najvišjem ženskem košarkarskem prvenstvu.

Za varno predzadnje mesto sta se borili dve tržaški predstavnici: Hausbrandt in CMM. Hausbrandt z državno reprezentantko Baitzevo je v zadnjih kolih dosegel vrsto odličnih uspehov, ki so ga rešili iz težkega položaja in istočasno dvignili moralo njegovih igralk. Že v začetku nedeljskega dvoboja je bila očividno, da si hoče Hausbrandt osvojiti obe razpoložljivi točki. Nasprotnice so se zaman borile, pa čeprav so pokazale lepo in dovršeno igro. Baitzove in tovarišice so takoj prišle v vodstvo in ga obdržale do konca Osem točk razlike je dalo Hausbrandtu pravico do obstoja v tej ligi.

Izidi nedeljskih tekem so naslednji:

Hausbrandt-CMM
Udinese-Julia
Portorico-UCSI

MOSKA I. LIGA

Libertas iz Bielle, ki je prvič prodrla do I. lige, je v nedeljo zasula pod toče košev in povsem osmešila tržaško Ginnastico. 102:44 je prava rezultat, pod tezo katerega je tržaško moštvo omagalo in se žalostno napotilo domov. Podrobnejše kronike niti ne treba, da razlika v koših govori dovolj zgovorno.

Nad vsemi rezultati izstopa zmaga Ignisa nad Simmenthalom. S to zmago je Ignis prevzel vodstvo in pravi velik korak na poti k končne zmage. Simmenthal pa je tokrat dokončno odpisan iz boja za prvo mesto. Na ostalih igriščih moramo zabeležiti pozitiven rezultat Livorna v Padovi nad vodilno kajšnjo Petrarco. S to zmago si je toskansko moštvo zagotovilo obstoj v prvi ligi, medtem ko bo v izo, ki je doživel visok poraz v Bologni, spremljal Trieste v nono na žalostni poti v manjšo A - ligo.

Rezultati:

Biella-Triestina
Stella Azzurra-Gira
Livorno-Petrarca
Virtus-Lazio
Ignis-Simmenthal
Fonte Levissima-Lanco

MOSKA A — LIGA

Goriziana se je v nedeljo oddolžila za poraz v prvem delu prvenstva in premagala Ravenno, s čimer je odbila vodilni položaj v lestvici. Ta njo se je vnel precejšen boj za osvojitev častnega mesta. Tržaški Don Bosco in Treviso sta v pričakovanju medsebojnega obračunanja, visoko premetli s svojima nasprotnikoma, Udinese je namreč gostoval v Trstu nenasitne narave, ki ji niso dali miru niti kler niso bili gotovi uspeha.

Rezultati:

Don Bosco-Udinese
Stamura-Imola
Treviso-Safog
Goriziana-Ravenna

Nogometno prvenstvo B - lige

Triestina-Venezia 0:2 (0:0)

Tržaški ligaš v popolnem razsulu - Konstantna premoč gostov

STRELCA: v drugem polčasu v 13, Rossi, v 37' Santon.

TRIESTINA: Luison, Bernard, Brach; Larini, Frigeri, Rocco; Secchi, Trevisan, Rebizzi, Sadar, Fogar.

VENEZIA: Baldisseri; Grossi, Ardizzon; Tesconi, Carantini; Frascoli; Rossi, Santon, De Paoli, Raffin, Pochissimo.

SODNIK: Rebuffo iz Milana. KOTI 7:4 za Venezio. GLEDALCEV: 12.000.

Če je katera enajstorica kdaj upravičeno in zasluženo odnesla s tržaškega stadiona obe točki, potem je to prav gotovo Venezia. Pravzaprav rezultat 0:2 v njeno korist niti ne odraža dovolj zgovorno njene premoči na igrišču, ki je bila konstantna od prve do zadnje minute in ki je po eni strani potrdila odlično formo beneškega moštva, po drugi strani pa do kraja razgalila renčino tržaškega reprezentanta v B ligi.

Na svoji rakovi poti je Triestina po vseh znakih sodeč dosegla zadnjo postajo. Slabše kot je zaigrala tokrat praktično sploh ni več mogoče igrati. Do izraza ni prišla samo tehnična, temveč v prvi vrsti fizična nepripravljenost posameznih igralcev, ki je bila sprico neizčrpnosti, neutrudljivosti in požrtvovalnosti gostov še očitnejša. Razen tega se zdi, da se je igralcev začela polaščati tudi neke vrste apatičnost, ker si drugače sploh ni mogoče razlagati njihovega popolnega zloma. Nebogljenosti napada, ki tudi s povratkom k stari formuli, vendar v še poslabšani varianti, ni ničesar pridobil, se je tokrat pridružila še nebogljenost krilske vrste (ne gleda na Larinijevo poškodbo) in celo na doslej kolikor toliko zanesljivo obrambo. Skratka, injekcija z Bufalom je bila popolnoma zaman, morda pa celo škodljiva, kar bo morala pokazati šele prihodnost.

Neposredna posledica poraza pa je zaenkrat v tem, da se je slab položaj Triestine spremenil v kritičnega, delno tudi zaradi pomembnega uspeha Verone in pa tudi zaradi napornega koledarja, ki čaka tržaške nogometaše.

Zaradi tega se je z nedeljskim internim porazom začela za Triestino ne samo teoretično, temveč tudi praktično borba za rešitev, ki bo po vseh znakih sodeč še zelo ogorčena in ki utegne tržaškim ljubiteljem nogometa prinesti še marsikatero bridko razočaranje.

Kronika srečanja bi se lahko omejila v bistvu na oba gola, čeprav so imeli gostje še več ugodnih priložnosti, ki pa jih niso izkoristili delno zaradi uspešnih intervencij vratarja Luisona, ki je bil nezanesljiv samo v začetku, delno pa zaradi neodločnosti napadalcev, posebno v prvem polčasu. Triestina v prvem polčasu ni ustvarila niti ene same neposredno priložnosti za realizacijo, če ne upoštevamo Trevisanove neverjetne nerodnosti v 12', ko se je znašel v ugodni poziciji za strel.

V drugem polčasu je Bufalo moral zaradi Larinijeve poškodbe spremeniti vrste in Secchi se je pomaknil na center, Sadar pa v krilsko vrsto. Učinka te spremembe niso dale nobenega, in že po nekaj nevarnih strelih so gostje v 13' prišli v vodstvo po Rossiju, ki je z glavo prisebno usmeril žogo v mrežo tik pod prečko. Premoč Venezie je bila poslej še očitnejša. V 25' je preprečila drugi gol prečka, v 37' pa je Santon dosegel drugi gol z glavo, ko je popolnoma neovirano prestregel iz kota streljano žogo.

Uspeh Venezie je navdušeno pozdravilo okrog 4000 navijačev iz Benetk, pa tudi športno tržaško občinstvo.

* * *

V ostalem je Mantova obdržala vodstvo s pomembnim zunanjim remijem proti Pro Patriji, za hrbet pa si ji je prilepila Messina, ki je brez posebnih težav odpravila poslednjega z lestvice — Marzotta. Za korak je zaostal Palermo, ki na svojih tleh ni mogel preko remija - Catanzarom, krepko naprej pa se je razen Venezie pomaknila tudi Monza, ki je gladko premagala šibko Novaro.

Za razvoj na dnu je treba zabeležiti pomembno zmago Verone nad Sambenettesejem ter gole proga Marzotto še poraza Foggie proti Parmi in pa Genone, ki je na lastnih tleh morala oddati obe točki Alessandriji.

j. k.

—«—

Obvestilo namiznoteniškega odseka ŠZ Bor

19. t. m. se bo začelo deželno prvenstvo v namiznem tenisu za tretjekategornike. Vsi igralci in igralke Bora, ki imajo pravico do udeležbe naj se skrbno pripravijo zavedajoč se, da se lahko z dobro uvrstitvijo plasirajo za državno prvenstvo.

Pravico do nastopa v deželnem prvenstvu imajo Merlak, Ukmar, Milič, Tomšič in E. Košuta ter vse igralke. Število juniorjev še ni določeno.

BOKS

BERLIN, 13. — Evropsko boksarsko prvenstvo srednje kategorije med Nemcem Gustovom Scholzem in Madžarom Lazslom Pappom bo zelo verjetno maja meseca v Dortmundu.

* * *

NEW YORK, 13. — Ameriški boksar srednje kategorije Carmen Basilio je premagal po točkah v 10 rundah Dona Jordana.

Športno združenje Bor

javlja, da se bo notranje prvenstvo združenja v odbojki začelo iz tehničnih razlogov v četrtek 16. t. m. in ne 17. kakor smo že javili. Turnir se bo nato nadaljeval v soboto 18. t. m.

Smučarsko tekmovanje «Alberg-Kandahar»

P. Stieglerju slalom Perillatu kombinacija

V Holmenkollnu uspeh sovjetskih skakalcev Jugoslovan Jemc 11. med 112 udeleženci

MURREN, 13. — Tudi smučarsko tekmovanje «Alberg-Kandahar» je končano. Kot smo že omenili, je Italijan Alberti skupno z Nemcem Wagnerbergerjem zasedel prvo mesto v smuku. Avstrijka Jahnova je zmagala v slalomu, v nedeljo pa so bile zaključne tekme z nastopom moških v slalomu.

Tokrat Avstrijci niso razočarali in so s Stieglerjem zasedli prvo mesto. Drugo mesto je tudi pripadlo Avstrijcem z Brugerjem, medtem ko se je na tretje uvrstil Francoz Guy Perillat, ki je zmagal tudi v lestvici alpske kombinacije. S tem uspehom je Francoz še enkrat potrdil, da njegov naslov svetovnega prvaka, ki si ga je priboril na zadnji zimski olimpiadi, ni posledica sreče, temveč znanja in predvsem vztrajnosti. Letošnja smučarska sezona je bila za Perillata ena najuspešnejših in Francoz je s svojimi zmagami zasenčil vse svoje najnevarnejše tekmece.

* * *

OSLO, 13. — V nedeljo so se zaključile skakalne tekme v Holmenkollnu, katerim sta prisostvovala norveški kralj in finski predsednik, ki je na uradnem obisku. Borba za prvo mesto se je končala z zmago sovjetskih skakalcev, ki so imeli v Šamovu najboljšega tekmovalca tako po slogu kot po daljini.

V tej elitni skupini 112 tekmovalcev iz 14 držav so se Jugoslovanski skakalci kar dobro držali. Božo Jemc je celo zasedel s skokoma 63,5 in 68 m enajsto mesto. Rezultati skakalnih tekem so naslednji:

1. ŠAMOV (SZ) 447,0 (65,5, 68,68,70,5),
2. Silvenoinen (Finska) 442,5 (63,5, 65,5, 69, 68),
3. Kamenski (SZ) 438,5 (63, 65, 68,5, 70). 4. Cakadže (SZ) 436,5 (64,5, 65, 66,5, 66,5). 5. Engan (Norv.) 430,0 (61, 63,5, 66, 68). 6. Kigučj (Jap.) 428,0 (62,5, 64, 68, 66,5) in Ukkonen (Fin.) 428,0 (59,5, 65, 67,5, 67). 8. Leodolter (Avstr.) 425,0 (59,5, 63, 66,5, 65,5). 9. Bockeloch (NDR) 422,5 (64, 63,5, 69,5, 70). 10. Juhani Karkinen (Fin.) 421,0 (61, 63,5, 63,5, 66). **11. Jemc (Jug.) 419,0 (61, 63,5, 63,5, 68).** 12. Happle (Zah. Nem.) 417,5. 13. Sjoberg (Sved.) 416,5. 14. Larsen (Norv.) 416,0. 15. Bergquist (Sved.) 415,0 itd.

Končano svetovno prvenstvo v hokeju na ledu

Kanadčani svetovni prvaki ČSSR pa evropski naslov

V ostalih dveh skupinah zmaga Norveške in Romunije

ŽENEVA, 13. — Z zmago nad Sovjetsko zvezo s 5:1, so Kanadčani osvojili letošnji naslov svetovnega prvaka v hokeju na ledu. Kanadčani so nujno potebovali ti dve točki, ker bi morali v nasprotnem primeru prepustiti prvo mesto v lestvici A-skupine in tudi naslov ČSSR.

Češkoslovaška je zaključila turnir z istim številom točk kot Kanada, a ker je imela slabši količnik prejetih in zadanih dosežkov ji je pripadlo drugo mesto v svetovni lestvici in naslov evropskega prvaka.

Tekme med Vzhodno in Zahodno Nemčijo niso odigrali, ker je vlada Zahodne Nemčije zahtevala, da ne bi izobesili zastave vzhodnih tekmecev. Ker se to ni zgodilo so bili Zahodni Nemci prisiljeni po direktivah njihovega vodstva prepustiti zmago nasprotnikom s forfaitom.

Rezultati zadnjega dne svetovnega prvenstva v hokeju na ledu so naslednji:

Kanada - Sovjetska zveza 5:1 (1:0, 2:0, 2:1)

ČSSR - Švedska 5:2 (3:1, 1:1, 1:0)

ZDA-Finska 5:2 (1:0, 2:0, 2:2)

Velika Britanija - Norveška 3:2 (1:2, 1:0, 1:0)

Končne lestvice vseh treh skupin so naslednje:

A						
Kanada	7	6	1	0	45 11	13
ČSSR	7	6	1	0	33 9	13
SZ	7	5	0	2	51 20	10
Švedska	7	4	0	3	33 27	8
Vzh. Nemč.	7	2	0	5	21 33	4
ZDA	7	1	1	5	24 43	3
Finska	7	1	1	5	19 43	3
Zah. Nemč.	7	0	2	5	10 50	2
B						
Norveška	5	4	0	1	27 9	8
Anglija	5	3	2	0	21 11	8
Švica	5	2	1	2	17 15	5
Italija	5	2	1	2	19 20	5
Poljska	5	1	0	4	13 17	2
Avstrija	5	1	0	4	10 35	2
C						
Romunija	5	5	0	0	69 5	10
Francija	5	4	0	1	34 16	8
Jugoslavija	5	3	0	2	34 22	6
Holandska	5	2	0	3	18 36	4
Juž. Afrika	5	1	0	4	18 47	2
Belgija	5	0	0	5	9 56	0

NAMIZNI TENIS

V nadaljevanju namiznoteniškega turnirja za pokal Istranov, ki se je snoči nadaljeval z igro parov, so bili doseženi naslednji rezultati:

Vitez-Kuferzin : Sčuka-Lasič 2:1 (11:21, 21:18, 21:17)

Figliola-Stacul : Martinolli-Runco 0:2 (13:21, 13:21)

Tomšič-Grbec : Birsa-Pacchielat 2:0 (21:14, 21:17)

Birsa-Pacchielat : Vitez-Kuferzin 2:0 (21:14, 21:12)

Lasič-Sčuka : Tomšič-Grbec 0:2 (6:21, 12:21)

Pecar-Bernetti : Patrizio-Merlak 0:2 (17:21, 22:24)

Cossuta - Cossuta : Patrizio - Merlak 0:2 (19:21, 15:21)

Martinolli - Benco : Tomšič - Grbec 2:1 (13:21, 21:15, 21:18)

Cossuta-Cossuta : Vitez-Kuferzin 2:0 (21:12, 21:14)

Tomšič-Grbec : Patrizio-Merlak 2:0 (21:18, 21:18)

ŠAH

ZAGREB, 12. — V današnjem XVI. kolu se je partija Čirič - Puc končala po eni in pol ure igre z remijem. Prav tako sta remizirala Sofrevski in Bertok. V partiji Djantar-Karaklajič je slednji v boljši poziciji. V ostalih partijah pa je stanje še nejasno.

Stanje po XV. kolu: Puc in dr. Trifunovič 11, Udovčič 10,5, Matulovič 10, Čirič 9,5, Marović in Bertok 8,5, Rabar, Karaklajič, Minič in Mihaljčišin 8, Cuderman 7,5 (1), Sokolov in Damjanovič 7 itd.

Kolesarska dirka Pariz-Nica

Francoz Groussard prvi na cilju in v lestvici

Danes peta etapa St. Etienne-Avignon (220 km)

ST. ETIENNE, 13. — Po nedeljski etapi kolesarske dirke Pariz - Nica je nepričakovano stopil na čelo splošne lestvice Angež Simpson, ki pa je ostal na vodilnem mestu da povemo po francosko, «l'espace d'un matin».

Med današnjo etapo, četrto po vrsti, med Monteceau les Mines - St. Etienne, je moral Angež prepustiti majico najboljšega francoskemu kolesarju Groussardu, ki si je zagotovil ciljno zmago pred rojakom Angladom in presenetljivim Nemcem Altigom. Ta Nemec si je že zagotovil nedeljsko etapo, vendar njegov čas ni bil tak, da bi lahko motil kolesarje na vrhu lestvice.

Groussard je privozil na cilj z Angladom, medtem ko je Altig le za malo zaostal skupno s precejšnjo skupino, katero pa je phehitel prav na cilju. Na čelu druge skupine je privozil Darrigade in za njim so šli preko cilja v isostali udeleženci te dirke.

Jutri bo peta etapa na 220 km dolgi proti St. Etienne - Avignon. Vrstni red današnje etape Monteceau les Mines - St. Etienne (193,500 km) je naslednji:

1. GROUSSARD (Fr.) 4.34'35"
2. Anglade (Fr.) 4.34'35"
3. Altig (Nem.) 4.35'14"
4. Benedetti (It.), 5. Picot (Fr.), 6. Niesten (Hol.), 7. Van Est (Hol.), 8. Vloebergs (Bel.), 9. Valdois (Fr.), 10. Milesi (Fr.) vsi z Altigovim časom, 11. Darrigade (Fr.) 4.35'35", 12. Troonbeckx (Belg.), 13. Schouben (Belg.), 14. Plankaert (Belg.), 15. Lefevre (Fr.), 16. Desmet (Belg.), 17. Ducarl (Fr.), Barboza (Port.) itd.

SPLOŠNA LESTVICA

1. GROUSSARD (Fran.) 15.21'50"
2. Simpson (VB) 15.22'00
3. Desmet (Belg.) 15.22'
4. Sergeloos (Belg.) 15.22'
5. Anquetil (Fr.) 15.22'
6. Stablinski (Fr.) 15.22'
7. Planckaert (Belg.) 15.22'
8. Lefebvre (Fr.) 15.22'
9. Niesten (Hol.) 15.22'
10. Van Looy (Belg.) 15.22'38"
11. Milesi (Fr.) 15.22'58"
12. Delberghe (Fr.) 15.23'

itd.

—«—

KOLESARSTVO

Belgijcu Scrayenu «pokal Caldirola»

MILAN, 13. — V nedeljo je bila že tradicionalna dirka seniorske amaterje na 100 km dolgi progi za «pokal Caldirola».

Zmagal je Belgijec Scrayen, ki je prevozil progo s povprečno hitrostjo 40,... km na uro, pred Italijanom Marcolijem in Casinijem. Kolesarske dirke so se udeležili tudi Jugoslovani Anton Sp... Valčič, Žirovnik in Fu... ki so prispeli na cilj v skupnem 15 kolesarjev. Vsi ti so se uvrstili na 11. mesto.

MIHAIL ŠOLOHOV

Nezgode tovariša Pticina

Jaz pa v Saratov. Nikjer Goldina, nikjer našega Donprodkoma. Dejali so mi, da so Goldina poslali v Tambov za komisarja, prodkom pa se vleče za njim kakor rep. Lepa parada, ni kaj reči. — «Sicer pa, pojdite,» so mi dejali, «v donispolkom, tam boste vse zvedeli.» — «Kje je donispolkom?» — «V hotelu ‚Rusija'.» — Lepa parada, ni kaj reči. Odšel sem tja. «Ali je tukaj donispolkom?» — «Tukaj je,» so mi odgovorili, «v drugem nadstropju, soba številka tri...» Stopim tja, popraskam z nohtom po vratih: «Je prosto?» — «Izvolite, izvolite.» Vstopim, toda glej — sobica in v njej dve osebi. Prvi temnovoliti z bradico, nekakšen civilist, bi mu rekli sodeč po videzu, drugi pa — plemenita gospodična, sedeča za pisalnim strojem. «Oprostite», pravim, «zgrešil sem sobo, — pa primem za kljuko. «Ali ste vi donispolkom»? — »Smo,« pravi. «Jaz sem predsednik Medvedov, tole pa je moje tehnično osebje.» — «Jaz pa sem,» pravim ponosno, «Pticin Ignjat iz donprodkoma, niste slišali? Niste? Škoda! Precej nizko ste padli, tovariš Medvedev.» Skomignil je z rameni: nizko, pravi, toda takšna je usoda, ne more se je znebiti. «Ali ne veste,» vprašam, «kje je naš donprodkom?» — «Od kod naj bi vedel,» pravi z obžalujočim glasom in me povabi, naj sedem na čisti stol. Kajpada sem sedel.

Pojasnil sem mu, da je donprodkom baje odpotoval v Tambov. Medvedev se je razveselil: «Poglej, no, prosim! Veseli me! Donprodkom je torej v Tambovu, odsek za kmetijska vprašanja — v Penzi, administrativci — v Tuli, kje pa je vojni odsek?» Računa in si lomi prste pa vpraša plemenito gospodično: «Povejte mi, kje je naš vojni odsek?» Ta se čudno smehlja in pači pa pravi: «Nisem tako pametna, da bi vedela, kje je.»

Tako sem ju razveselil, dolgočasila sta se brez ljudi, da sta me pogostila s čajem. Ponudila sta mi čaj in pozabila na sladkor. Lepa parada, ni kaj reči. Napil sem se vrelega čaja in dejal: «Oprostite, nikoli ne pijem več kot dve skodelici.» Prestrašila sta se, mi pričela trpati sladkor v skodelico, pa sem resno dejal: «Napišite mi nalog za Tambov.»

Pri tem je ostalo in odpotoval sem. V Tambovu sem našel fante, toda kmalu so se beli pričeli umikati proti morju, nas, donprodkom, pa so poslali v Rostov.

Goldin jo je sklenil popihati, dejal je, da pri tem poslu ni možnosti, odšel je v Sibirijo.